



รายงานการพิจารณาศึกษา

แผนงานเชิงรุกของรัฐบาล
การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

Corruption Perceptions Index CPI (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗)

คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ
และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปราม
การทุจริต ประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างธรรมาภิบาล

ในคณะกรรมการศึกษาตรวจสอบ
เรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ
และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา



รายงานการพิจารณาศึกษา

แผนงานเชิงรุกของรัฐบาล : การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

(Corruption Perceptions Index : CPI)

(พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗)

ของคณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด

การปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบ

และเสริมสร้างธรรมาภิบาล

ในคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต

ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

วุฒิสภา

รายนามคณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
ด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล



นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์
ประธานคณะอนุกรรมการ



พลเอก อาชาไนย ศรีสุข
รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง



นางวารรัตน์ อติแพทย์
รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง



รองศาสตราจารย์วรางคณา จันทร์คง
เลขานุการคณะอนุกรรมการ



นายจุมพล สงวนสิน
อนุกรรมการ



พลตรี ณรงค์ศักดิ์ ปานพิมพ์
อนุกรรมการ



นายธรรมรงค์ชัย วงษ์สวัสดิ์
อนุกรรมการ



นายณฤตล เปี่ยมพงศ์สุข
อนุกรรมการ



นายประติษฐ์ ดีวัฒนกุล
อนุกรรมการ



นางฉวีวรรณ นิลวงศ์
อนุกรรมการ



นายยุทธนา จารุ่งฤทธิ์
อนุกรรมการ



นายมนต์ศักดิ์ โช้เจริญธรรม
อนุกรรมการ



นายธานี อ่อนละเอียด
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ



พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิ์วิชัย
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ



นายสมเดช นิลพันธุ์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ



ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อูวรรณโณ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ



นายประจักษ์ บุญยัง
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ



นายสมโภชน์ ไตรรักษา
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ



นายสากล ภูลศิริกุล
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ



นายนพพล ชุกลิน
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ



นายฤทธิไกร อุดมเวศย์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ



นางสาวณีย์ แสงสุพรรณ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ



นายเกรียงไกร สิบสัมพันธ์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ



นายแดน ปรีชา
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ



นางอุไรรัตน์ เนถถาวร
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

รายงานการพิจารณาศึกษา
แผนงานเชิงรุกของรัฐบาล : การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต
(Corruption Perceptions Index : CPI)
(พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗)

ของคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต
ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล
ในคณะกรรมการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ
และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ได้มีมติตั้ง
คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต
ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘
วรรคสอง (๒๓) ประกอบกับข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง เพื่อติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบ
และเสริมสร้างธรรมาภิบาล รวมถึงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การ
ทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) จึงขอรายงานผลต่อคณะกรรมการศึกษาตรวจสอบ
เรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

๑.๑ คณะกรรมการได้มีมติตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่
ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ
ด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล รวมถึงแผนแม่บทภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติ หรือกิจการอื่นที่คณะกรรมการมอบหมาย ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๓) ประกอบกับข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง คณะกรรมการประกอบด้วย

๑.๑.๑ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๑. นายธานี อ่อนละเอียด
๒. พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิ์วิชัย
๓. นายสมเดช นิลพันธุ์
๔. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ
๕. นายประจักษ์ บุญยัง
๖. นายสมโภชน์ โตรัทษา
๗. นายสากล ภูศิริกกุล
๘. นายนพพล ชุกกลิ่น
๙. นายฤทธิไกร อุดมเวศย์
๑๐. นางสาวณีย์ แสงสุพรรณ

๑๑. นายเกรียงไกร สืบสัมพันธ์

๑๒. นายแดน ปรีชา

๑๓. นางอุไรรัตน์ เนาถาวร

๑.๑.๒ อนุกรรมการ

- | | |
|-----------------------------------|--------------------------------------|
| ๑. นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์ | ประธานคณะอนุกรรมการ |
| ๒. พลเอก อาชาไนย ศรีสุข | รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่หนึ่ง |
| ๓. นางวรารัตน์ อติแพทย์ | รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่สอง |
| ๔. รองศาสตราจารย์วรางคณา จันทร์คง | เลขานุการคณะอนุกรรมการ |
| ๕. นายจุมพล สงวนสิน | |
| ๖. พลตรี ณรงค์ศักดิ์ ปานพิมพ์ | |
| ๗. นายธรรมรงค์ชัย วงษ์สวัสดิ์ | |
| ๘. นายนฤตล เปี่ยมพงศ์สุข | |
| ๙. นายประดิษฐ์ ติวีฒนกุล | |
| ๑๐. นางฉวีวรรณ นิลวงศ์ | |
| ๑๑. นายมนต์ศักดิ์ โช้เจริญธรรม | |
| ๑๒. นายยุทธนา จารุ่งฤทธิ์ | |

อนึ่ง ในคราวการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติให้นายรังสรรค์ ตูลชีวิน พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้าง ธรรมาภิบาล และตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์อรอร ภู่เจริญ เป็นอนุกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง

จากนั้น ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรอร ภู่เจริญ พ้นจากตำแหน่ง อนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างธรรมาภิบาล และตั้ง นางฉวีวรรณ นิลวงศ์ เป็นอนุกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง

ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๓๗/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติให้นายฤทธิไกร อุดมเวศย์ พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล และแต่งตั้ง นายยุทธนา จารุ่งฤทธิ์ เป็นอนุกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง และแต่งตั้งนายฤทธิไกร อุดมเวศย์ เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๓๓/๒๕๖๔ วันจันทร์ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้มีมติให้นายแดน ปรีชา พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้าง ธรรมาภิบาล และแต่งตั้งนายมนต์ศักดิ์ โช้เจริญธรรม เป็นอนุกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

๒.๑ คณะอนุกรรมการได้มีการประชุม ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๑ ครั้ง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓๙ ครั้ง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๕๓ ครั้ง และปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (มกราคม - มีนาคม) จำนวน ๒๑ ครั้ง

๒.๒ คณะอนุกรรมการได้ดำเนินการโดยเชิญหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมาให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็น และได้ประชุมร่วมกับคณะกรรมการ

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ได้จัดทำข้อเสนอแนะ แผนงานเชิงรุกของรัฐบาล : การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗) ของคณะอนุกรรมการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เพื่อโปรดพิจารณา

วรางคณา จันทร์คง

(รองศาสตราจารย์วรางคณา จันทร์คง)

เลขาธิการคณะอนุกรรมการ

ในคณะกรรมการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต

ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

วุฒิสภา

บทสรุปผู้บริหาร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ในคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และพิจารณารายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบมีการกำหนดแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) โดย กำหนดตัวชี้วัดคือ คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยดีขึ้น ซึ่งกำหนดค่าเป้าหมายคะแนนอยู่ที่ ๔๕ คะแนน เมื่อสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งแต่ละกิจกรรมปฏิรูปได้กำหนดเป้าหมาย หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก และหน่วยงานร่วมดำเนินการอย่างชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายย่อยของขั้นตอนและวิธีการตามกิจกรรม Big Rock และระยะเวลาที่คาดว่าจะแล้วเสร็จของเป้าหมายย่อยนั้น ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญนั้น

อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ในคณะกรรมการการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้ศึกษาข้อมูลทั้งจาก กฎหมายที่เกี่ยวข้อง แนวคิด เอกสารของผู้ชี้แจง การรับฟังข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากบุคคล และข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ การลงพื้นที่ การประชุมและจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนถอดบทเรียนของต่างประเทศที่ผลการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ดีขึ้น คณะกรรมการจึงได้จัดทำข้อเสนอแนะ แผนงานเชิงรุกของรัฐบาล : การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗) ซึ่งประกอบด้วย ประกอบด้วย ๕ ด้าน รวม ๑๕ มาตรการ ดังนี้

๑. ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐที่เอื้อต่อการค้า การลงทุน

- ๑.๑ แผนปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐของส่วนราชการ
- ๑.๒ การประกาศความสำเร็จของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
- ๑.๓ จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและรับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ

๒. การเปิดเผยข้อมูลตามหลักสากล เพื่อการเฝ้าระวังและลดโอกาสการทุจริต

- ๒.๑ การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณตามหลักสากล
- ๒.๒ พัฒนาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อให้ประชาชนรับรู้และมีส่วนร่วม

๓. สร้างการรับรู้เชิงรุกในส่วนของภาคประชาสังคมและเชื่อมโยงให้ถึง Partner Institute ที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๓.๑ สร้างการรับรู้ให้เชื่อมโยงถึงหน่วยงานที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๓.๒ สร้างการรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

๓.๓ สร้างการรับรู้เชิงรุกให้ถึงภาคประชาสังคม

๔. การป้องกันการทุจริตในระบบราชการไทย

๔.๑ ผลักดันการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ให้มีความเชื่อมโยงกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๔.๒ ดำเนินการจำลองเสมือนจริงเพื่อประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) กับหน่วยงานภายในประเทศ โดยกำหนดแหล่งประเมินจากองค์กรและบุคคลที่น่าเชื่อถือ และให้หน่วยงานที่มีความเป็นอิสระทำหน้าที่ประเมิน

๔.๓ เร่งรัดการพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ โดยการบริหารจัดการ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

๕. วางระบบการขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)”

๕.๑ การปราบปรามที่จริงจังและการลงโทษที่เข้มงวด

๕.๒ สนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต

๕.๓ จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)”

โดยคาดหวังว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ จะจัดทำโครงการและดำเนินการให้รองรับกับเป้าหมายย่อยของทุกกิจกรรมปฏิรูป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยได้

สารบัญ

หน้า

รายนามคณะอนุกรรมการ.....	ก
รายงานการพิจารณาศึกษา.....	จ
บทสรุปผู้บริหาร.....	ญ
สารบัญ.....	ฎ
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาของการพิจารณาศึกษา.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์.....	๒
๑.๓ ขอบเขตของการพิจารณา.....	๒
๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๒
บทที่ ๒ เอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง.....	๓
๒.๑ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่พิจารณา.....	๓
๒.๒ แนวคิดที่เกี่ยวข้อง.....	๓
บทที่ ๓ วิธีการพิจารณาศึกษา.....	๙
๓.๑ การกำหนดอนุกรรมการและบุคคลที่เกี่ยวข้อง.....	๙
๓.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๑๐
๓.๓ การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๑๐
๓.๔ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๑๐
บทที่ ๔ ผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการ.....	๑๑
๔.๑ ข้อมูลทั่วไป.....	๑๑
๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหัตถยภูมิ.....	๑๑
๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิ.....	๑๑
๔.๔ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข.....	๑๒
บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	๒๗
๕.๑ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ.....	๒๗
๕.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ.....	๒๙
๕.๓ ข้อเสนอแนะ.....	๓๐

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก

- ก. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ.....
- ข. องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ.....
- ค. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต....
- ง. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕.....

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของการพิจารณาศึกษา

การจัดทำยุทธศาสตร์ชาตินั้น เริ่มต้นจากพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยที่มาตรา ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน ซึ่งกฎหมายฉบับดังกล่าวกำหนดให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เสมือนเป็นหน่วยกำกับดูแล และให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ จำนวน ๖ คณะ ดังนี้

๑. คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
๒. คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๓. คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
๔. คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
๕. คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร

ต่อสิ่งแวดล้อม

๖. คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวข้างต้นและที่จะแต่งตั้งเพิ่มเติมต่อไป มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็นการปฏิรูปประเทศ กิจกรรมที่สำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการในช่วงปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ เพื่อเป็นรากฐานการปฏิรูปด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตจะผลักดันให้มีกฎหมายรองรับการรวมตัวของประชาชน เพื่อต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ภายใน ๒ ปี รวมถึงการสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง เพื่อต่อต้านการทุจริตฯ โดยเริ่มจากเด็ก เยาวชน และผู้ประกอบการ และเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

การป้องปรามการทุจริตให้มีการลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าพนักงานของรัฐในการใช้อำนาจรัฐที่ได้รับมอบ อีกทั้งให้มีการแสดงฐานะทางการเงินของเจ้าพนักงานของรัฐที่เปิดเผย ตรวจสอบได้และผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารสาธารณะภายใน ๒ ปี ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยไม่ต้องร้องขอ (ตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๕๓)

การปราบปรามการทุจริตให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการทางวินัย มาตรการทางปกครอง และมาตรการทางกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดที่ถูกกล่าวหาหรือพบเหตุ

อันควรสงสัยว่าประพตมิชอบ หรือกระทำการทุจริตและประพตมิชอบอย่างเคร่งครัด รวมถึงกรณี ที่หัวหน้าส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐละเลย ละเว้น รู้เห็นเป็นใจ หรือมีสถานะเป็นผู้ถูกกล่าวหา ในกรณีทุจริตหรือประพตมิชอบ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยแจ้งให้ผู้มี อำนาจในการแต่งตั้งหรือถอดถอนใช้อำนาจทางปกครอง (ย้าย/พักราชการ/พ้นจากราชการ) ทันที

การบริหารจัดการให้ปรับปรุงกลไกการประสานการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนประสานการบริหารกับส่วนประสานการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

ทั้งนี้ การจัดทำและดำเนินการตามแผน ๓ ระดับ ดังนี้

แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตาม หลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิด เป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

แผนระดับที่ ๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

แผนระดับที่ ๓ แผนที่จะทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ และ แผนระดับที่ ๒ ส่งการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนดหรือ จัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ รวมถึงแผนปฏิบัติการทุกระดับ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพตมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ดังนั้น อาศัยอำนาจตาม ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๓) ประกอบกับข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ จึงมีมติตั้ง คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพตมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑) ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและประพตมิชอบ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับ สมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๒) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการ

๓) ดำเนินการพิจารณาเรื่องใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๑.๓ ขอบเขตของการพิจารณา

- พิจารณาติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและประพตมิชอบ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และการจัดทำและดำเนินการตาม ยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ

บทที่ ๒

เอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่พิจารณา

- ๑) รัฐธรรมนูญ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
- ๓) แผนการปฏิรูปประเทศ
- ๔) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
- ๕) รายงานการพิจารณา

๑. รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศที่คณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๗๐ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ

๒. รายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีตามแผนปฏิรูปประเทศและตามยุทธศาสตร์ชาติ

๓. รายงานเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศหรือยุทธศาสตร์ชาติที่ต้องนำเสนอตามกฎหมาย

- ๖) ข้อมูลการปฏิรูปอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๑ การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๑๗๕ ๗๓๗.....

(๕) กำหนดแนวทางดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามรัฐธรรมนูญ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และประสานงานกับคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาอื่นทุกคณะ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว และผลักดันให้คณะกรรมการดังกล่าวมีการทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ

..... ๗๓๗.....

(๗) พิจารณาเสนอแนวทางในการตั้งกรรมาธิการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ของรัฐธรรมนูญต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา

..... ๗๓๗.....

(๙) จัดให้มีระบบและฐานข้อมูลเกี่ยวกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ที่วุฒิสภาและคณะกรรมการได้จัดทำขึ้น พร้อมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกำกับดูแลให้ข้อมูลที่มีอยู่นั้นถูกต้องเป็นปัจจุบัน

ประเด็นตัวชี้วัดตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๕๗ การปฏิรูปประเทศตามหมวดนี้ต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้

(๑) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ

(๒) สังคมมีความสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ

(๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา ๒๕๘ ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผลดังต่อไปนี้

ก. ด้านการเมือง

(๑) ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน และให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียงประชามติโดยอิสระปราศจากการครอบงำไม่ว่าด้วยทางใด

(๒) ให้การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองเป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ เพื่อให้พรรคการเมืองพัฒนาเป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมืองร่วมกัน มีกระบวนการให้สมาชิกพรรคการเมืองมีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบอย่างแท้จริง ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและการคัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมจริยธรรม เข้ามาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

(๓) มีกลไกที่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

(๑) ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐเพื่อจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ และสามารถเจริญก้าวหน้าได้ตามความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงานของแต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวมีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา

(๒) ให้มีการปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีความคล่องตัว เปิดเผยตรวจสอบได้และมีกลไกในการป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน

ค. ด้านกฎหมาย

(๑) มีกลไกให้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ และพัฒนาให้สอดคล้องกับหลักสากล โดยมีการใช้ระบบอนุญาตและระบบการดำเนินการโดยคณะกรรมการเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การทำงานเกิดความคล่องตัว โดยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน และไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็นเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม

(๑) ให้มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า และมีกลไกช่วยเหลือประชาชนผู้คลาดแคลนทุนทรัพย์ให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ รวมตลอดทั้งการสร้างกลไกเพื่อให้มีการบังคับการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรมในสังคม

(๒) ปรับปรุงระบบการสอบสวนคดีอาญาให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ชัดเจนเพื่อมิให้คดีขาดอายุความ และสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสอบสวนคดีอาญา รวมทั้งกำหนดให้มีการสอบสวนต้องใช้ประโยชน์จากนิติวิทยาศาสตร์ และจัดให้มีบริการทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มากกว่าหนึ่งหน่วยงานที่มีอิสระจากกันเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างมีทางเลือก

(๓) เสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ให้มุ่งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยสะดวกและรวดเร็ว

(๔) ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพโดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับความตอบแทนที่เหมาะสม ได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้ง และโยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรมที่ชัดเจน ซึ่งในการพิจารณาแต่งตั้งและโยกย้ายต้องคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกัน เพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ตกอยู่ใต้อาณัติของบุคคลใด มีประสิทธิภาพ และภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

..... ฯลฯ.....

มาตรา ๒๗๐ นอกจากจะมีหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ให้วุฒิสภา ตามมาตรา ๒๖๙ มีหน้าที่และอำนาจติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ในการนี้ ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภา เพื่อทราบทุกสามเดือน

ร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ให้เสนอและพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา

ร่างพระราชบัญญัติใดที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ให้แจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบพร้อมกับการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีได้แจ้งว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของแต่ละสภาอาจเข้าชื่อกันร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้วินิจฉัย การยื่นคำร้องดังกล่าวต้องยื่นก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี จะพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นแล้วเสร็จ

เมื่อประธานรัฐสภาได้รับคำร้องตามวรรคสาม ให้ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการร่วมซึ่งประกอบด้วยประธานวุฒิสภา เป็นประธาน รองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่ง ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนคณะรัฐมนตรีคนหนึ่ง และประธานคณะกรรมการสามัญคนหนึ่งชื่อเลือกกันเองระหว่างประธานคณะกรรมการสามัญในวุฒิสภาทุกคณะเป็นกรรมการเพื่อวินิจฉัย

การวินิจฉัยของคณะกรรมการร่วมตามวรรคสี่ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการร่วมดังกล่าวให้เป็นที่สุดและให้ประธานรัฐสภาดำเนินการไปตามคำวินิจฉัยนั้น

มาตรา ๒๗๑ ในวาระเริ่มแรกภายในอายุของวุฒิสภา ตามมาตรา ๒๖๘ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรยับยั้งไว้ตามมาตรา ๑๓๗ (๒) หรือ (๓) ให้กระทำ โดยที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเกี่ยวกับ

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมโทษหรือองค์ประกอบความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ เฉพาะเมื่อการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นมีผลให้ผู้กระทำความผิดพ้นจากความผิดหรือไม่ต้องรับโทษ

(๒) ร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภามีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ว่ามีผลกระทบต่อการดำเนินกระบวนการยุติธรรมอย่างร้ายแรง
มติของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาที่ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติตามมาตราหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของรัฐสภา

๒.๒.๒ ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่สำคัญและเร่งด่วน (Quick Win) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ๓ เรื่องที่สำคัญ

๑. การยกระดับการดำเนินการทางวินัย ปกครอง ด้วยการสร้างระบบรับเรื่องร้องเรียน

วัตถุประสงค์ : ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันร้องแจ้งการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตด้วยการชี้เบาะแสเมื่อพบเห็นการกระทำความผิด จัดวางระบบสื่อสารณะที่มีความเชื่อถือได้สูงโดยการเปิดรับแจ้งเบาะแสดจากบุคคลทั่วไปและมีระบบสัญญาณผ่านสำหรับเครือข่ายที่จัดแจ้ง และจัดทำแบบรายรายงานข้อมูลขั้นต้นของการแจ้งเบาะแสดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

หน่วยงานรับผิดชอบตามแผน : สำนักงาน ป.ป.ท.

๒. การให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลต่าง ๆ ร่วมกันกำหนดวิธีการสรรหา และเลือกสรรบุคคลเข้าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและการดำเนินการด้านจริยธรรมและวินัยที่มีมาตรฐานเดียวกัน

วัตถุประสงค์ : ให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลต่าง ๆ ร่วมกันกำหนดวิธีการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเข้าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและมีการดำเนินการด้านจริยธรรมและวินัยที่มีมาตรฐานเดียวกันเพื่อให้มีการลงโทษทางจริยธรรมและวินัยที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เว้นแต่มีการบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในกฎหมายอื่นและให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานที่เจ้าพนักงานของรัฐอื่นปฏิบัติงานร่วมกับสำนักงาน ก.พ. กำหนดมาตรการทางวินัยสำหรับเจ้าพนักงานของรัฐอื่น เพื่อป้องกันการกระทำที่เข้าข่ายประพฤติมิชอบและเป็นองค์การกำกับดูแลการบังคับใช้มาตรการทางวินัยของเจ้าพนักงานของรัฐอื่น

หน่วยงานรับผิดชอบตามแผน : สำนักงาน ก.พ.

๓. การรณรงค์ให้ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคประชาสังคมช่วยกันเฝ้าระวัง/ต่อต้านการทุจริต

วัตถุประสงค์ : ผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารสาธารณะภายใน ๒ ปีที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยไม่ต้องร้องขอ (ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๙ มาตรา ๒๕๓) และเร่งรัดให้มีดิจิทัลแพลตฟอร์ม เพื่อทำหน้าที่ในการเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะ เรื่องร้องเรียนการให้บริการประชาชน รวบรวม และเปิดเผยข้อมูลการร้องเรียน ความพึงพอใจ และความโปร่งใสของการให้บริการของหน่วยงานรัฐให้ประชาชนสามารถสะท้อนความเห็นเกี่ยวกับบริการที่ได้รับจากหน่วยงานรัฐด้วยการรวบรวมเรื่องร้องเรียนของประชาชนจากเครื่องมือการป้องกันทุจริตที่มีอยู่ เช่น โครงการ Citizen Feedback และนำมาเปิดเผยเพื่อให้มีการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานรับผิดชอบตามแผน :

- สำนักงานรัฐมนตรี
- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

บทที่ ๓ วิธีการพิจารณาศึกษา

การพิจารณาศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพิจารณาติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด คณะอนุกรรมการได้กำหนดให้มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ การกำหนดอนุกรรมการและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมาธิการได้ลงมติตั้งคณะอนุกรรมการ และตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะ ดังนี้
คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ประกอบด้วย

- | | |
|-----------------------------------|-----------------------------------|
| ๑. นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์ | ประธานคณะอนุกรรมการ |
| ๒. พลเอก อาษาไนย ศรีสุข | รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง |
| ๓. นางวรารัตน์ อติแพทย์ | รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง |
| ๔. รองศาสตราจารย์วรางคณา จันทร์คง | เลขานุการคณะอนุกรรมการ |
| ๕. นายจุมพล สงวนสิน | |
| ๖. นางฉวีวรรณ นิลวงศ์ | |
| ๗. พลตรี ณรงค์ศักดิ์ ปานพิมพ์ | |
| ๘. นายธรรมรงค์ชัย วงษ์สวัสดิ์ | |
| ๙. นายนฤตล เปี่ยมพงศ์สุข | |
| ๑๐. นายประดิษฐ์ ด้วงนกุล | |
| ๑๑. นายมนต์ศักดิ์ โชใจเจริญธรรม | |
| ๑๒. นายยุทธนา จาวรุ่งฤทธิ์ | |

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ดังนี้

๑. นายธานี อ่อนละเอียด
๒. พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย
๓. นายสมเดช นิลพันธุ์
๔. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ
๕. นายประจักษ์ บุญยัง
๖. นายสมโภชน์ ไตรรักษา
๗. นายสากล ภูลศิริกุล
๘. นายนพพล ชุกกลิน
๙. นายฤทธิไกร อุทมเวศย์

- ๑๐. นางสาวณีย์ แสงสุพรรณ
- ๑๑. นายเกรียงไกร สืบสัมพันธ์
- ๑๒. นายแดน ปรีชา
- ๑๓. นางอโรรัตน์ เนถาวร

๓.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะอนุกรรมการได้ดำเนินการประชุม เพื่อรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริง และการแสดงความคิดเห็นจากผู้ชี้แจง รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง และศึกษาสรุปผลการประชุมของคณะกรรมการฯ บันทึกการประชุมของคณะอนุกรรมการฯ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งจากหน่วยงานที่มาชี้แจงและจากอนุกรรมการฯ ตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของประชาชนจากการสัมมนาของคณะกรรมการฯ

๓.๓ การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะอนุกรรมการได้กำหนดวิธีการจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศของผู้ชี้แจง โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑.๒ ข้อมูลและความคิดเห็นของประชาชนจากการสัมมนา โดยรวบรวมเป็นประเด็นปัญหาและอุปสรรค

๒. ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์

จากการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยการประชุม และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของผู้ชี้แจง รวมทั้งการสัมมนาของคณะกรรมการฯ

๓.๔ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการสำรวจข้อมูลเชิงคุณภาพและวิเคราะห์เนื้อหาจากการประชุมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการสัมมนาของคณะกรรมการฯ

บทที่ ๔

ผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการ

การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

๔.๑ ข้อมูลทั่วไป

คณะอนุกรรมการได้ดำเนินการโดยเชิญหน่วยงานของรัฐและเอกชนมาให้ข้อมูลข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่

๑) การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

๑. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
๒. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ

จากการศึกษาแนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สรุปได้ดังนี้

๔.๒.๑ ผลการศึกษา

พิจารณาศึกษาจากรายงานของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบด้วย

๑. รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศที่คณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๗๐ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ
๒. รายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีตามแผนปฏิรูปประเทศและตามยุทธศาสตร์ชาติ
๓. รายงานเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศหรือยุทธศาสตร์ชาติที่ต้องนำเสนอตามกฎหมาย

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริง และการแสดงความคิดเห็นของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องจากการประชุม และสัมมนา สามารถสรุปได้ดังนี้

๔.๓.๑ ผลการประชุม

คณะอนุกรรมการได้วิเคราะห์เนื้อหาจากการประชุมรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๔.๔ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

จากการพิจารณาศึกษาข้อมูลทั้งจากแนวคิด เอกสารของผู้ชี้แจง การรับฟังข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากบุคคล และข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ การประชุมและจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นพบว่า

๔.๔.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑. แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒. แผนย่อยการปราบปรามการทุจริต

ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้กรอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” เพื่อนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ยุทธศาสตร์ชาตินำไปสู่การปฏิบัติโดยการถ่ายทอดผ่านแผนระดับที่ ๒ และแผนระดับที่ ๓ ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งแผนระดับที่ ๒ ในส่วนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๒๓ ประเด็น เป็นการกำหนดเป้าหมายการพัฒนา ตลอดระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งในระดับประเด็นและระดับแผนแม่บท รวมทั้งมีการกำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุตามตัวชี้วัดที่กำหนดแบ่งเป็น ๔ ห้วงการพัฒนาห้วงละ ๕ ปี

การดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจนในแผนระดับที่ ๒ และใช้วิธีการประกาศเป็นนโยบายให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการพัฒนาแผนย่อยระดับที่ ๓ เป็นแผนปฏิบัติการ การดำเนินการ จึงขาดพลังในการขับเคลื่อนเพื่อแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันที่เป็นปัญหาที่ยังรากลึกในสังคมไทยมานานนับสิบปี รูปธรรมการทุจริตคอร์รัปชันมีความซับซ้อนและทับซ้อนหลายปัญหา ซึ่งแต่ละปัญหาล้วนเป็นปัจจัยที่เกื้อหนุนกันและกัน ทำให้เกิดการทุจริตที่รุนแรงมากขึ้นทั้งในเชิงนโยบาย เชิงพฤติกรรมและเชิงพื้นที่ มีการใช้อำนาจเพื่อเอื้อผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้องเพิ่มมากขึ้น กลไกภาครัฐไม่ได้ปฏิบัติงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล ไม่มีการระงับยับยั้งปัญหาในระดับปฏิบัติ ปัญหาไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างล่าช้า เนื่องจากไม่มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีพฤติกรรมการอุปถัมภ์ระหว่างกัน ส่งผลให้การปราบปรามการทุจริตไม่ประสบความสำเร็จ ทำให้โครงสร้างหลักของประเทศไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และระบบราชการอ่อนแอลง

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลมีความพยายามเร่งแก้ปัญหาอย่างจริงจัง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ในการวางกลไกป้องกัน ตรวจสอบ และขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เข้มงวด เด็ดขาด เพื่อมิให้ผู้บริหารที่ปราศจากคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เข้ามาใช้อำนาจในการปกครองบ้านเมือง ส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเข้มงวด

รวมทั้งมีกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการต่อต้านการทุจริต หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ และเพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในระดับแผนย่อยและแผนปฏิบัติการ ระดับที่ ๓ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) เป็นผู้รับผิดชอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

การประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินการพัฒนายุทธศาสตร์ชาติด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญกับทั้ง ๖ มิติ คือ (๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย (๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ (๓) การพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ของประเทศ (๔) ความเท่าเทียมและเสมอภาคของสังคม (๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ (๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ ทั้งนี้หากภาครัฐโปร่งใส สังคมไทยปลอดการทุจริตและการประพฤติมิชอบย่อมส่งผลให้ทั้ง ๖ มิติดังกล่าวข้างต้นมีความเข้มแข็งขึ้นอย่างแน่นอน

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบกำหนด การประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายโดยพิจารณาจากดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) จัดอันดับโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI)

ประเทศไทยมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ อยู่ที่ ๓๖ คะแนน เท่ากับปี พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่การจัดอันดับลดลงจากอันดับที่ ๙๙ เป็นอันดับที่ ๑๐๑ จากทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ และในกลุ่มประเทศอาเซียน ไทยได้อันดับลดลงจากอันดับที่ ๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นอันดับที่ ๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จากผลคะแนนการจัดอันดับแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของปัญหาการทุจริตและคอร์รัปชันในประเทศไทยที่ยังไม่ลดลงส่งผลให้อาจไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งเป้าหมายไว้ คือ อยู่ในอันดับที่ ๑ ใน ๕๔ หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนนภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแหล่งข้อมูล ๙ แหล่ง ประเทศไทยได้คะแนนสูงขึ้น ๓ แหล่ง คะแนนเท่าเดิม ๔ แหล่ง คะแนนลดลง ๒ แหล่ง ดังนี้

๑) แหล่งข้อมูลที่ได้คะแนนสูงกว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มี ๓ แหล่งข้อมูล คือ

๑.๑) แหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Yearbook (IMD) ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ ๔๕ คะแนน ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ ๔๑ คะแนน (เพิ่มขึ้น ๔ คะแนน) IMD สํารวจข้อมูลประมาณ เดือนมกราคม-เมษายนของทุกปีเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ๔ ด้าน คือ ด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ด้านประสิทธิภาพของภาครัฐ ด้านประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ และด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยทำการประเมินผู้บริหารระดับสูงในประเทศไทยในการประเมิน “การตัดสินใจ และคอร์รัปชัน” คะแนนที่เพิ่มขึ้นถึง ๔ คะแนน น่าจะเกิดจากการรับรู้ถึงความจริงจังของภาครัฐในการป้องกันและปราบปรามปัญหาการทุจริตที่มีมากขึ้น

๑.๒) แหล่งข้อมูล The Political and Economic Risk Consultancy (PERC) ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ ๓๘ คะแนน ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ ๓๗ คะแนน (เพิ่มขึ้น ๑ คะแนน) PERC สํารวจข้อมูลประมาณ เดือนมกราคมถึงต้นเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ จากนักธุรกิจในท้องถิ่นและนักธุรกิจชาวต่างชาติ โดยประเมินระดับปัญหาการทุจริตในประเทศในการทำธุรกิจ คะแนนการรับรู้ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่านักลงทุนยังคงเห็นว่าปัญหาการทุจริตในประเทศไทยยังเป็นความเสี่ยงสูงต่อการประกอบธุรกิจ

๑.๓) แหล่งข้อมูล World Economic Forum (WEF) ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ ๔๓ คะแนน ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ ๔๒ คะแนน (เพิ่มขึ้น ๑ คะแนน) WEF สํารวจประมาณเดือนมกราคม - มิถุนายน ของทุกปี ในมุมมองของนักธุรกิจที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคสูงสุด ในการทำธุรกิจ ๕ ด้าน คือ การคอร์รัปชัน ความไม่มั่นคงของรัฐบาล/ปฏิวัติ ความไม่แน่นอนด้านนโยบายระบบราชการที่ไม่มีประสิทธิภาพ และโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค โดยถามเกี่ยวกับการจ่ายสินบน เช่น การนำสินค้าเข้าหรือส่งออก การทำสัญญาและออกใบอนุญาต และการจ่ายโอนเงินงบประมาณของรัฐไปสู่บุคคล คะแนนการประเมินดังกล่าว สะท้อนถึงอุปสรรคการดำเนินธุรกิจในประเทศไทยลดน้อยลง ซึ่งอาจจะสืบเนื่องจากการประกาศให้พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ และกำหนดให้ต้องเปิดเผยข้อมูล

๒) แหล่งข้อมูลของไทย ได้คะแนนเท่ากับปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มี ๔ แหล่งข้อมูล คือ Bertelsmann Foundation Transformation Index (BF TI) ได้ ๓๗ คะแนน, Economist Intelligence Unit Country Risk Ratings (EIU) ได้ ๓๗ คะแนน Global Insight Country Risk Ratings (GI) ได้ ๓๕ คะแนน และ PRS International Country Risk Guide (PRS) ได้ ๓๒ คะแนน PRS คะแนนเท่าเดิม ซึ่งทั้ง ๔ แหล่งข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญมองว่าการแก้ไขปัญหาในเรื่องของการให้สินบน การตรวจสอบเจ้าหน้าที่รัฐ และความโปร่งใสที่เป็นความเสี่ยงต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ยังมีสถานการณ์ไม่แตกต่างจากปีที่ผ่านมา

๓) แหล่งข้อมูลของไทย ได้คะแนนลดลงจากปีก่อน มี ๒ แหล่งข้อมูล คือ

๓.๑) แหล่งข้อมูล World Justice Project (WJP) ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ ๓๘ คะแนน ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ ๔๐ คะแนน (ลดลง ๒ คะแนน) WJP รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนพฤษภาคม - พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ประเมินค่าความโปร่งใสโดยใช้ ๘ หลักเกณฑ์ เน้นเรื่องหลักนิติธรรม แต่ปีที่ผ่านมาองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) นำเกณฑ์ด้านการปราศจากคอร์รัปชันและแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวจากการใช้ทรัพย์สินของราชการของข้าราชการสายบริหาร ตุลาการ ตำรวจ ทหาร และสภานิติบัญญัติคะแนนที่ลดลง เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญและภาคประชาชนมองว่า กลุ่มข้าราชการยังคงใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว และมีแนวโน้มว่าจะใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัวมากขึ้น

๓.๒) แหล่งข้อมูล Varieties of Democracy Institute (V-DEM) ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ ๒๐ คะแนน ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ ๒๑ คะแนน (ลดลง ๑ คะแนน) โดย V-DEM วัดเกี่ยวกับความหลากหลายของประชาธิปไตย การถ่วงดุลของฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการ ตลอดจนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในฝ่ายบริหารนิติบัญญัติและตุลาการ คะแนนและลดลงไปจากปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญมองว่า แม้เพิ่งผ่านการเลือกตั้งใหม่แล้ว แต่สภาพพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในการ

เรียกรับผลประโยชน์ หรือสินบน หรือการเบียดบังเงินงบประมาณ ทรัพย์สินภาครัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตน และพวกพ้องยังคงมีอยู่

การดำเนินการเพื่อเพิ่มค่าดัชนีการรับรู้การทุจริตและการลดปัญหาการทุจริต จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนในสังคมต้องรวมพลังกันสร้างสังคมที่ไม่ทนกับการทุจริต โดยรัฐบาล ต้องมีเจตจำนงในการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ภาครัฐต้องมีการบังคับใช้กฎหมาย อย่างจริงจัง ภาคเอกชนต้องไม่ให้ความร่วมมือในการให้สินบนทุกรูปแบบและมีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ ภาคประชาสังคมต้องมีความตื่นตัว ไม่ยอม ไม่ทน ไม่เฉย ต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยร่วมกันเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริตอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ทั้งนี้ เพื่อสร้างค่านิยมสุจริต ขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สรุปได้ว่า ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ได้รับคะแนนลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ และอยู่ในลำดับที่ ๕ ของประเทศอาเซียน

ประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ซึ่งประเทศไทยมีระดับคะแนนและอันดับลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนั้น จึงนำมาสู่บทสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑. ภาพรวมคะแนนของประเทศไทยลดต่ำลง โดยเมื่อเปรียบเทียบคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่สำคัญ เช่น เวียดนาม และอินโดนีเซีย ปรากฏว่า คะแนนของเวียดนามและอินโดนีเซียเพิ่มขึ้น

๒. สาเหตุสำคัญของคะแนน (Corruption Perceptions Index : CPI) ที่มีการเปลี่ยนแปลงในปี ๒๕๖๔ ดังนี้

๒.๑ มีคะแนนลดลงจำนวน ๔ แหล่งการประเมิน ได้แก่ ๑) แหล่งคะแนนที่ลดลง จำนวน ๒ แหล่ง เป็นแหล่งที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบนเพื่อการอนุมัติอนุญาตเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ คือ World Economic Forum Executive Opinion Survey ๒๐๑๙ : WEF (คะแนน -๑) และ IMD World Competitiveness Center World Competitiveness Yearbook Executive Opinion Survey ๒๐๒๐ : IMD (คะแนน -๒)

ขณะที่อีก ๒ แหล่งการประเมิน คือ ๑) Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence ๒๐๒๐ : PERC (คะแนน -๒) เป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการดำเนินการต่อต้านการทุจริต และ ๒) World Justice Project Rule of Law Index Expert Survey ๒๐๒๐ : WJP (คะแนน -๓) เป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่ตำแหน่งโดยมิชอบ

๒.๒ ส่วนแหล่งการประเมินที่เพิ่มขึ้น คือ Varieties of Democracy (V-Dem) ๒๐๒๐ : V-DEM (คะแนน +๖) ซึ่งเป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการต่อต้านการทุจริต

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลคะแนนการประเมินการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย เวียดนาม อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และมาเลเซีย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ สรุปได้ว่า ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ได้รับคะแนนลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ และอยู่ในลำดับที่ ๕ ของประเทศอาเซียน รองจาก (๑) ประเทศสิงคโปร์ ๘๕ คะแนน (๒) ประเทศมาเลเซีย ๔๘ คะแนน (๓) ประเทศเวียดนาม ๓๙ คะแนน (๔) ประเทศอินโดนีเซีย ๓๘ คะแนน สามารถเปรียบเทียบคะแนนปี พ.ศ. ๒๕๖๔ แยกประเภทตามแหล่งการประเมิน สรุปได้ดังนี้

๑) แหล่งการประเมิน Varieties of Democracy : V-DEM ประเทศไทยได้ ๒๖ คะแนน (เพิ่มขึ้นจากเดิม ๖ คะแนน) เวียดนาม ๓๙ คะแนน อินโดนีเซีย ๒๒ คะแนน สิงคโปร์ ๗๘ คะแนน และมาเลเซีย ๔๙ คะแนน

๒) แหล่งการประเมิน World Economic Forum Executive Opinion Survey : WEF ประเทศไทยได้ ๔๒ คะแนน (ลดลงจากเดิม ๑ คะแนน) เวียดนาม ๓๙ คะแนน อินโดนีเซีย ๕๓ คะแนน สิงคโปร์ ๙๑ คะแนน และมาเลเซีย ๕๔ คะแนน

๓) แหล่งการประเมิน Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence : PERC ประเทศไทยได้ ๓๖ คะแนน (ลดลงจากเดิม ๒ คะแนน) เวียดนาม ๓๘ คะแนน อินโดนีเซีย ๓๒ คะแนน สิงคโปร์ ๙๑ คะแนน และมาเลเซีย ๓๘ คะแนน

๔) แหล่งการประเมิน World Justice Project Rule of Law Index Expert Survey : WJP ประเทศไทยได้ ๓๕ คะแนน (ลดลงจากเดิม ๓ คะแนน) เวียดนาม ๓๕ คะแนน อินโดนีเซีย ๒๓ คะแนน สิงคโปร์ ๘๔ คะแนน และมาเลเซีย ๔๘ คะแนน

๕) แหล่งการประเมิน IMD World Competitiveness Center World Competitiveness Yearbook Executive Opinion Survey ประเทศไทยได้ ๓๙ คะแนน (ลดลงจากเดิม ๒ คะแนน) เวียดนามไม่มีการประเมิน อินโดนีเซีย ๔๔ คะแนน สิงคโปร์ ๘๗ คะแนน และมาเลเซีย ๔๓ คะแนน

๖) แหล่งการประเมิน Global Insight Country Risk Ratings : GI ประเทศไทยได้ ๓๕ คะแนน (คะแนนเท่าเดิม) เวียดนาม ๔๗ คะแนน อินโดนีเซีย ๔๗ คะแนน สิงคโปร์ ๘๓ คะแนน และมาเลเซีย ๕๙ คะแนน

๗) แหล่งการประเมิน The PRS Group International Country Risk Guide : PRS ประเทศไทยได้ ๓๒ คะแนน (คะแนนเท่าเดิม) เวียดนาม ๔๑ คะแนน อินโดนีเซีย ๔๘ คะแนน สิงคโปร์ ๘๕ คะแนน และมาเลเซีย ๔๑ คะแนน

๘) แหล่งการประเมิน Economist Intelligence Unit Country Risk Service : EIU ประเทศไทยได้ ๓๗ คะแนน (คะแนนเท่าเดิม) เวียดนาม ๓๗ คะแนน อินโดนีเซีย ๓๗ คะแนน สิงคโปร์ ๙๐ คะแนน และมาเลเซีย ๕๕ คะแนน

๙) แหล่งการประเมิน Bertelsmann Stiftung Transformation Index : BF (TI) ประเทศไทยได้ ๓๗ คะแนน (คะแนนเท่าเดิม) เวียดนาม ๓๗ คะแนน อินโดนีเซีย ๓๓ คะแนน สิงคโปร์ ๗๓ คะแนน และมาเลเซีย ๔๙ คะแนน

ผลคะแนนโดยภาพรวมของไทยมีคะแนนลดลง ๔ แห่ง คะแนนเท่าเดิม ๔ แห่ง และเพิ่มขึ้น ๑ แห่ง โดยเฉพาะแหล่งการประเมิน World Justice Project Rule of Law Index Expert Survey ๒๐๒๐ : WJP มีตัวชี้วัด จำนวน ๘ ตัวชี้วัด แต่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ใช้ตัวชี้วัดที่ ๒ คือ Absence of Corruption มาคำนวณค่าคะแนน CPI ซึ่งมีการสอบถาม ๔ ประเด็นเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในงานบริหารที่มีได้อาศัยหน้าที่ในตำแหน่ง เพื่อประโยชน์ส่วนตน ดังนี้ (๑) ฝ่ายบริหาร (๒) ฝ่ายตุลาการ (๓) ตำรวจและทหาร (๔) ฝ่ายนิติบัญญัติ ผลปรากฏว่า มีคะแนนรวมลดลงจากเดิม ๐.๔๔ คะแนน เป็น ๐.๔๗ คะแนน แบ่งเป็น (๑) ฝ่ายบริหาร ๐.๔๔ คะแนน ลดลงจากเดิม ๐.๐๒ คะแนน (๒) ฝ่ายตุลาการ ๐.๗๐ คะแนน ลดลงจากเดิม ๐.๐๑ คะแนน (๓) ตำรวจและทหาร ๐.๔๗ คะแนน ลดลงจากเดิม ๐.๐๒ คะแนน (๔) ฝ่ายนิติบัญญัติ ๐.๒๖ คะแนน ลดลงจากเดิม ๐.๐๔ คะแนน

คณะอนุกรรมการพิจารณาเห็นควรมีการถอดบทเรียนของต่างประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย เวียดนาม สิงคโปร์ และมาเลเซีย เพื่อนำมาเป็นข้อเสนอในการยกค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของไทย (Corruption Perceptions Index : CPI) ที่ลดลงให้ดีขึ้น และให้การบังคับใช้กฎหมายมีความเข้มข้นมากขึ้น ด้วยวิธีการถอดบทเรียนในมิติ ดังนี้

๑) เปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จ (KSF) และไม่สำเร็จแต่ละประเทศ ในแต่ละด้านของการประเมิน CPI และนำมาเปรียบเทียบกับศักยภาพ/ระบบการจัดการในประเทศไทย เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะประเทศไทย

๒) นำข้อสรุปที่ได้จากข้อ ๑ มายก “ร่าง” ข้อเสนอแนะ โดยเสนอแนะทั้งในมิติของแนวทางการดำเนินงานและหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการ

ข้อพิจารณาสำคัญของการสรุปผลคะแนนการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

(๑) ประเทศไทยจะอยู่ในกลุ่มใด เนื่องจากผลคะแนนลดลงจากเดิม ๑ คะแนน ซึ่งมีการจัดกลุ่มเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้ (๑) จำนวน ๒๕ ประเทศที่มีคะแนนดีขึ้น (๒) จำนวน ๒๓ ประเทศที่มีคะแนนลดลง และ (๓) จำนวน ๑๓๑ ประเทศที่มีคะแนนเท่าเดิม

จากข้อพิจารณาดังกล่าวข้างต้น สรุปผลคะแนนการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) มี ๒๕ ประเทศที่คะแนนดีขึ้น ๒๓ ประเทศที่คะแนนลดลง และ ๑๓๑ ประเทศที่มีคะแนนเท่าเดิม ซึ่งจากการเปรียบเทียบในรายงาน CPI ปี ค.ศ. ๒๐๒๑ หน้า ๗ ผลคะแนนจาก ปี ค.ศ. ๒๐๑๒ จนถึง ๒๐๒๑ ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) พบว่า ปี ค.ศ. ๒๐๑๒ ไทยได้ ๓๗ คะแนน และปี ค.ศ. ๒๐๒๑ ไทยได้ ๓๕ คะแนน ซึ่งหากองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) กำหนดรายละเอียดในส่วนนี้ หมายถึงการเปรียบเทียบค่าคะแนนระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๑๒ และปี ค.ศ. ๒๐๒๑ โดยไม่ได้มีสูตรคำนวณอื่น ประเทศไทยจึงจัดอยู่ในกลุ่มของประเทศที่มีคะแนนลดลง

(๒) จากความเห็นที่ว่า การประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริตของไทย (Corruption Perceptions Index : CPI) ยังไม่ได้ให้ความสำคัญหรือสื่อสารกับผู้รับการประเมิน

กรณีข้อพิจารณาที่ว่า อาจไม่ให้ความสำคัญกับการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เนื่องจากไม่รู้จักรับแหล่งการประเมิน แต่การประเมิน

ก็ต้องอ้างอิงกับหลักเกณฑ์มาตรฐานขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ซึ่งนักลงทุนจะใช้ในการพิจารณา ในขณะที่การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มีมาตรฐานในการประเมินหรือไม่ อย่างไร หากผู้ทำการประเมินไม่มีจริยธรรม แต่อย่างไรก็ตาม ด้วยผลคะแนนของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ดีขึ้น ในขณะที่คะแนนการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ลดลง อาจเป็นการสื่อให้เห็นถึงปัจจัยบางอย่าง ดังนั้น ควรส่งเสริมให้ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีและให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ข่าวสารในเชิงสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น มากกว่าการเสนอข่าวสารในเชิงลบ ให้กับนักธุรกิจได้รับทราบรับรู้

(๓) ข้อเสนอจากคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบมีความเห็น โดยสรุปว่าอาจไม่ให้ความสำคัญกับการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) และเปลี่ยนตัวชี้วัดและยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มาใช้เป็นหลักแทน มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร เนื่องจากปัจจุบันการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มีคะแนนดีขึ้น แต่การประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) มีคะแนนลดลง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการประเมินทั้งสองประเภท การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เป็นการประเมินภายใน แต่การประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เป็นการประเมินภายนอก ซึ่งมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกัน ในขณะเดียวกัน ยังมีการประเมินและ Barometer อีกหลายประเภทที่มีการใช้อย่างแพร่หลาย เช่น ดัชนีชี้วัดที่ชื่อว่า Worldwide Governance Indicators จัดทำโดยธนาคารโลก (World Bank) ซึ่งประกอบไปด้วย ๖ หลักการ และหนึ่งในนั้น คือ การควบคุมการทุจริต (Control of Corruption) ก็เป็นอีกประเภทที่น่าสนใจ และไม่ควรพิจารณาการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เนื่องจากเป็นความเห็นจากหน่วยงานต่างประเทศ ในที่นี้ คือ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) แต่เพียงหน่วยงานเดียว

(๔) แหล่งการประเมิน Varieties of Democracy : V-DEM ของไทยมีคะแนนเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

นอกจากนี้ การให้บุคคลภายนอกทำการสำรวจและประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ที่จะต้องสร้างการยอมรับและมีเครื่องมือของการประเมินให้มีความโปร่งใส ในขณะเดียวกันการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ซึ่งเป็นการสำรวจความเห็นภายนอก ที่ดำเนินการมากกว่าการดำเนินการตามภารกิจงานประจำ และให้เกิดความเชื่อมั่นและมีมาตรฐานให้กับภาคเอกชน และต่างประเทศ มากกว่าการทำมาตรการสร้างแรงจูงใจให้กับภาคเอกชน

สภาพปัญหาอุปสรรคประการหนึ่ง คือ การบังคับใช้กฎหมาย และการดำเนินการของภาครัฐอาจไม่สอดคล้องกับเป้าหมายและไม่ตรงจุดประสงค์ กล่าวคือ ภาครัฐส่งเสริมให้ภาคเอกชนทำการค้าเพื่อให้ได้กำไรสูงสุด ในขณะที่ประชาชนมีได้ต้องการกำไรสูงสุด แต่ต้องการได้รับการบริการที่ดีที่สุด จึงควรบังคับใช้กฎหมายให้ถูกต้องและตรงประเด็น

ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) กับการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เกี่ยวข้องกัน ๒ เรื่อง ดังนี้ (๑) การรับรู้การทุจริต และ (๒) ทรัพยากรบุคคล โดยเฉพาะปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และวัตถุดิบ ของภาคเอกชน รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐของกลุ่มบุคคลที่ไม่แสวงหาผลกำไร (Non-Government Organizations : NGOs) ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐเกรงกลัวและไม่กล้าเปิดเผย แต่ความเห็นของกลุ่ม NGOs มีผลกับการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น ควรมีองค์กรอิสระที่ไม่แสวงหาผลกำไร หรือองค์กร NGO เพื่อทำหน้าที่ในการวิพากษ์วิจารณ์ และติดตามการทำงานของหน่วยงานภาครัฐตามความเป็นจริง และส่งเสริมสนับสนุนการทำงานและกองทุนให้กับองค์กรดังกล่าว

การพิจารณาข้อมูลของแหล่งการประเมิน World Economic Forum Executive Opinion Survey : WEF และ IMD World Competitiveness Yearbook กับหน่วยงานภายในประเทศ เช่น สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) โดยเฉพาะวิธีการในการสำรวจความเห็นของผู้ชำนาญการ TMA สามารถจัดทำข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินได้โดยตรงในเรื่องการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสิงคโปร์จะมีความสามารถในการแข่งขันสูงมาก ดังนั้น ควรมีองค์กรกลาง เช่น สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย (TDRI) ซึ่งรายงานของสถาบันนี้ได้รับการยอมรับในเวทีโลกในระดับหนึ่งและมีความน่าเชื่อถือ และรัฐบาลควรให้ความสำคัญในประเด็นดังกล่าวด้วย และอาจให้ TDRI เป็นโฆษกการประชาสัมพันธ์ของการประเมิน CPI โดยเฉพาะผลงานการปราบปรามการทุจริต ประสานการทำงานร่วมกับ ศอตช. สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) และแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (CAC) ของการเป็นสมาชิกของแหล่งข้อมูลการประเมินขององค์กร TI ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ ศอตช. ที่มีส่วนราชการต่าง ๆ จะทำให้การทำงานคล่องตัวมากขึ้น หรืออาจให้ TDRI เป็นหน่วยงานกลางในการประเมินและทำรายงานผลการพิจารณาศึกษา รวมทั้งเชื่อมโยงแหล่งข้อมูลกับหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจะต้องมีหน่วยงานที่ส่งข้อมูลเชิงบวกแบบ Lesson Learn ให้กับแหล่งการประเมิน ในขณะที่ NGO ที่เข้ามาติดตามงานของหน่วยงานภาครัฐก็เก็บข้อมูลไว้เป็น Fishing Idea ให้เกิดการแข่งขันกันที่อาจมีการกำหนด Spec และ Function รวมทั้ง Mechanism สามารถ Convince ได้

อย่างไรก็ตาม ผลคะแนน CPI ของไทยจะมีแนวโน้มลดลง แต่จากการประเมินของ Bloomberg ดัชนีด้านการลงทุนและการท่องเที่ยวของไทยก็มีแนวโน้มที่สูงขึ้น ซึ่งควรมีการพิจารณาศึกษาความสัมพันธ์ในเรื่องนี้ด้วย และควรมีการถอดบทเรียนของการประเมิน CPI ซึ่งประเด็นที่น่าสนใจว่าจากการสะท้อนของการประเมินด้านการลงทุนดังกล่าวข้างต้นกับตัวเลขคะแนน CPI ที่เพิ่มขึ้นกับคะแนนของประเทศอื่นมีความสอดคล้องตามความเป็นจริงอย่างไร เพราะนักลงทุนหรือนักธุรกิจก็จะมีมุมมองอีกแบบหนึ่งโดยเฉพาะตัวชี้วัดการลงทุนและการท่องเที่ยว

ผลสำรวจของ Bloomberg ยกประเทศไทยเป็นประเทศตลาดเกิดใหม่ที่นำลงทุนที่สุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (ค.ศ. ๒๐๒๑) เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเกิดใหม่อีก ๑๖ ประเทศทั่วโลก ในขณะที่สถาบันการเงินวิสาหกิจชุมชน SME ของญี่ปุ่น สรุปผลสำรวจ ๑๐ ประเทศนำลงทุนในปี ค.ศ. ๒๐๒๒ (ลำดับที่ ๑ เวียดนาม ร้อยละ ๒๘.๕ ลำดับที่ ๒ จีน ร้อยละ ๗.๔ ลำดับที่ ๓ อินโดนีเซีย ร้อยละ ๖.๑ และลำดับที่ ๗ ไทย ร้อยละ ๕.๙) และที่ปรึกษาการตลาดของโลก (CS Global Partners) เผยแพร่ความเป็นพลเมืองของโลก WCR ประเทศที่นำอยู่จาก จำนวน ๑๘๗ ประเทศ ไทยอยู่ลำดับที่ ๗๑ โดยพิจารณาจากความปลอดภัย คุณภาพชีวิต โอกาสทางธุรกิจ อีกระยะทางการเงิน และความทรงอิทธิพลในเรื่องหนังสือเดินทาง

เมื่อพิจารณาศึกษาผลสำรวจของแหล่งข้อมูลบางแห่งที่ชื่อว่า “ประเทศไทยเป็นประเทศนำลงทุน” มีจุดแข็ง ดังนี้ (๑) สถานที่ตั้ง (Location) ของประเทศเป็นศูนย์กลางภูมิภาค (๒) แรงงานมีฝีมือ แต่ค่าแรงต่ำ (๓) ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน ที่มีความพร้อมของการประปา ไฟฟ้า และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (๔) ค่าครองชีพต่ำ มีอาหารที่อุดมสมบูรณ์ และ (๕) สถานที่ท่องเที่ยวทรัพยากรธรรมชาติสวยงามหลากหลาย

จุดอ่อน ดังนี้ (๑) การบริหารจัดการภัยธรรมชาติที่เกิดซ้ำซาก และไม่เท่าที่ควร (๒) แรงงานบางส่วนมีความเกียจคร้าน รักสนุก ขาดวินัย ไม่รับผิดชอบต่อสังคม (๓) ระบบราชการมีขั้นตอน วิธีการมาก การทำงานซ้ำซ้อนหลายหน่วย (๔) กระบวนการยุติธรรมไม่แข็งแกร่ง บิดเบือนได้ (๕) กฎหมายหลากหลายและล้าสมัยเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา (๖) นโยบายประเทศไม่คงที่เพราะขาดเสถียรภาพทางการเมือง และ (๗) การทุจริตและค่านิ่งถึงประโยชน์ส่วนตนเป็นสำคัญ

การประเมิน ITA ที่มีการประเมินของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) การประเมินของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) และการเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน (OIT) ซึ่งการประเมินของหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินควรมีข้อมูลจากแหล่งอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งเชื่อมโยงกับ CPI จึงควรมีภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน โดยอาจพิจารณาถึงการประเมินของ Business Transparency Assessment : BTA ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ร่วมกับแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (CAC) และองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันประเทศไทย (ACT) สรุปได้ว่า

๑) อาจบูรณาการร่วมกันระหว่าง ACT , IOD , CAC เพื่อเป็นศูนย์กลางการรับข้อมูลเบาะแสจากผู้ประกอบการทั้งในและต่างประเทศ

๒) ให้มีการสอบถามผู้ประกอบการที่ติดต่อกับภาครัฐกรอกแบบสำรวจ ที่ตั้งเกี่ยวกับประสบการณ์การถูกเรียกรับ การให้บริการ การเปิดเผยข้อมูล และอื่น ๆ จากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐในรอบปีที่ผ่านมา

๓) หากผู้ประกอบการภาคเอกชนตอบแบบสอบถามจำนวนมาก ก็จะมีปริมาณข้อมูลที่สามารถนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะหรือกำหนดมาตรการปรับปรุงไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวได้มากขึ้น ทั้งนี้ IOD อาจกำหนดแรงจูงใจให้กับผู้ประกอบการที่ตอบแบบสำรวจ ถือเป็นองค์ประกอบการเป็น Social Enterprise เพื่อสิทธิประโยชน์โดยชอบ

๔) ขณะเดียวกัน ข้อมูลที่ได้จากการประเมินที่เพียงพอ จะใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบกับ EIT ของหน่วยงานภายใต้ ITA ในเวลาเดียวกัน

๕) การเปรียบเทียบข้อมูลการประเมิน ITA โดยสำนักงาน ป.ป.ช. และข้อมูล BTA โดย ACT และ IOD จะส่งต่อไปยังศูนย์ปฏิบัติการนายกรัฐมนตรี (PMOC) เพื่อบริหารจัดการต่อไป

การประเมิน CPI ที่มีความเห็นของนักลงทุนและเป็นมิติของภาคเอกชน แต่การประเมิน ITA ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับภาคเอกชนโดยตรง จึงควรสร้างความร่วมมือและสร้างกรอบการประเมินผลให้มีความเชื่อมโยงกัน ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาการประเมิน ITA ให้เกิดผลกับการประเมิน CPI อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น และจะทำให้เกิดความร่วมมืออย่างไรเพื่อให้ภาคเอกชนเข้าถึงตลาดหลักทรัพย์ได้ง่ายขึ้นและจะขับเคลื่อนไปในมิติใด รวมทั้งให้การประเมิน ITA ที่จะดำเนินการให้เกิดการมีส่วนร่วมของสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. กับสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) และแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (CAC) ในการประสานงานข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ให้กับแหล่งการประเมิน ในขณะเดียวกันการประเมินควรสามารถดำเนินการได้ทันที (แบบ Real Time) และการประเมินแบบไขว้ก็เป็นแนวทางที่น่าสนใจนอกจากนี้

๔.๔.๒ การถอดบทเรียนศึกษาเปรียบเทียบผลคะแนนการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศอินโดนีเซีย เวียดนาม มาเลเซียและสิงคโปร์

ประเทศอินโดนีเซีย

ผลคะแนนการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๗ - ๒๐๒๑ เมื่อเปรียบเทียบเป็นคะแนนปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้ ๓๗ ๓๘ ๔๐ ๓๗ และ ๓๘ คะแนน ตามลำดับ และได้ลำดับที่ ๙๖ ๘๙ ๘๕ ๑๐๒ และ ๙๖ ตามลำดับ

ประเทศอินโดนีเซียประสบปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน จนกลายเป็นประเด็นที่ประชาชนอินโดนีเซียได้เรียกร้องให้มีการแก้ไขเป็นอย่างมาก โดยองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันที่มีอยู่ในขณะนั้น มีจุดอ่อนหลายประการ เช่น อยู่ใต้อำนาจของฝ่ายบริหาร (คณะรัฐมนตรี) และคดีคอร์รัปชันดำเนินการโดยสำนักงานอัยการที่มีปัญหาว่าไม่มีความโปร่งใส (ทำไมอินโดนีเซียเอาผิดกับนักการเมืองคอร์รัปชันได้, ๒๕๕๗) ต่อมาเมื่อแรงผลักดันจากกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตย และการเติบโตของภาคประชาสังคม ภายหลังจากสิ้นสุดของระบอบเผด็จการทหารของประธานาธิบดีซูฮาร์โต ที่ปกครองประเทศอินโดนีเซีย มาอย่างยาวนานถึง ๓๑ ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ - ๒๕๔๑) และได้ชื่อว่าเป็นหนึ่งในระบอบที่มีการทุจริตคอร์รัปชันมากที่สุด ในเอเชีย โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้มีการจัดตั้ง “คณะกรรมการต่อต้านการทุจริต” (Corruption Eradication Commission : CEC) หรือในภาษาอินโดนีเซียเรียกว่า “Komisi Pemberantasan Korupsi : KPK” อย่างเป็นทางการขึ้น เพื่อดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และนับตั้งแต่จัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านการทุจริต ทำให้ประเทศอินโดนีเซียมีดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perceptions Index: CPI) ดีขึ้น

จะเห็นได้ว่า ประเทศอินโดนีเซียจัดการปัญหาทุจริตคอร์รัปชันและความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดิน ในรอบ ๕ ปีหลัง (ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) โดยมีค่าคะแนนดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perceptions Index : CPI) ดีขึ้นทุกปีจนได้รับการจัดอันดับอยู่ที่ลำดับ ๙๖ ได้ ๓๗ คะแนน เท่ากับประเทศไทยและเป็นอันดับ ๔ ของอาเซียนร่วมกับประเทศไทย ต่อจากประเทศสิงคโปร์ ประเทศบรูไนดารุสซาลาม และประเทศมาเลเซีย ตามลำดับ เนื่องจากมี

พัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ และเงื่อนไขทางสังคมที่ไม่แตกต่างจากประเทศไทย แต่ด้วยการที่ประเทศอินโดนีเซียเริ่มต้นเอาจริงเอาจังกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง และประสบความสำเร็จในการต่อสู้กับการทุจริตคอร์รัปชัน โดยกลไกหลักที่สำคัญคือ คณะกรรมการต่อต้านการทุจริต (Corruption Eradication Commission: CEC) จะมีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและรัฐสภาอย่างแท้จริง รวมถึงเสรีภาพของสื่อสารมวลชนที่เป็นตัวสนับสนุน และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันด้วยกลไกการทำงานที่รวดเร็ว คณะกรรมการต่อต้านการทุจริตจึงมีอำนาจหน้าที่ครอบคลุม การสืบสวน สอบสวน การฟ้องร้อง และดำเนินคดีจนถึงที่สุด ด้วยระบบศาลพิเศษที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อพิจารณาคดีทุจริตเป็นการเฉพาะ โดยไม่ต้องผ่านอัยการ มีการทำงานในรูปแบบหน่วยงานตอบโต้ฉับพลัน (Rapid Movement Unit) ร่วมกับการมีปัจจัยสำคัญ ๕ ประการ ที่ทำให้คณะกรรมการต่อต้านการทุจริตทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง คือ ๑) การออกแบบในเชิงสถาบันที่รอบคอบรัดกุม ๒) ชีตความสามารถของบุคลากรและทรัพยากร ๓) ความเป็นอิสระ และเป็นกลาง ๔) แรงสนับสนุนจากสื่อและประชาสังคม และ ๕) บรรยากาศประชาธิปไตย ตลอดจนมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) เป็นการจัดซื้อโดยอี-แคตตาล็อกที่ประกอบด้วยผู้ค้าและผลิตภัณฑ์ที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบแล้ว ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่ต้องรอกระบวนการประมูลที่ยาวนานและมีการนำระบบ “งบประมาณอิเล็กทรอนิกส์” มาบังคับใช้กับเจ้าหน้าที่รัฐทุกคนที่เสนองบประมาณออนไลน์ โดยระบบดังกล่าวจะทำให้คณะผู้บริหารเมือง ตรวจสอบกิจกรรมทุกอย่างที่เกิดขึ้น ในเว็บไซต์ได้และยังช่วยจำกัดความพยายามแทรกแซงกระบวนการเสนองบประมาณ (จากเดิมที่ต้องเสนอ ร่างเอกสารงบประมาณด้วยมือ ทำให้การสืบค้นทำได้ยาก จึงนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้) อีกทั้งจะช่วยแก้ไขปัญหาและป้องกันในการโกงราคาได้อีกด้วย

ประเทศเวียดนาม

ผลคะแนนการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๗ - ๒๐๒๑ เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้ ๓๕ ๓๓ ๓๗ ๓๖ และ ๓๙ คะแนน ตามลำดับ และได้ลำดับที่ ๑๐๗ ๑๑๗ ๙๖ ๑๐๔ และ ๘๗ ตามลำดับ

ความเป็นมาของการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยประธานาธิบดี โฮจิมินห์ (Ho Chi Minh) ได้อ่านแถลงการณ์ประกาศอิสรภาพเป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม (The Government of the Democratic Republic of Vietnam) เมื่อวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘ (ค.ศ. ๑๙๔๕) ประชาชนให้ความสำคัญกับการบังคับใช้นโยบายและกฎหมาย และการจัดการกับข้อร้องเรียนของประชาชน ต่อมาประธานาธิบดี โฮจิมินห์ (Ho Chi Minh) ได้ลงนามในคำสั่งที่ ๖๔/SL เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๘ (ค.ศ. ๑๙๔๕) ให้จัดตั้ง “คณะกรรมการตรวจสอบพิเศษ (Special Inspection Committee)” ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของหน่วยงานตรวจสอบแห่งรัฐ (Government Inspectorate : GI) โดยหน่วยงานตรวจสอบของรัฐบาลได้พัฒนาเปลี่ยนชื่อและรูปแบบองค์กรเรื่อยมา อาทิ คณะกรรมการตรวจสอบพิเศษ (Special Inspection Committee) คณะกรรมการตรวจสอบของรัฐบาล (Government Inspectorate Committee) คณะกรรมการตรวจสอบกลางของรัฐบาล คณะกรรมการตรวจสอบระดับกระทรวง คณะกรรมการตรวจสอบระดับท้องถิ่น คณะกรรมการตรวจสอบของประชาชน ตามลำดับ เป็นต้น ถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนไปหลายชื่อ แต่ระบบตรวจสอบของเวียดนามก็ยังมุ่งเน้นการทำงาน ให้เอื้อต่อการพัฒนาของเวียดนามอย่างต่อเนื่อง

หน่วยงานในการปราบปรามการทุจริตของเวียดนาม คือ “สำนักงานตรวจสอบแห่งรัฐ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม” (Government Inspectorate of the socialist Republic of Vietnam: GIV) หรือเรียกย่อ ๆ ว่า “GI” ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ก่อตั้งขึ้น เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๘ (ค.ศ. ๑๙๔๕) ตั้งอยู่ ณ กรุงฮานอย (Ha Noi) โดยมีพันธกิจ (Mission) คือ การบริหารจัดการและตรวจสอบเกี่ยวกับการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน และการกล่าวโทษ รวมทั้งป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยสอดคล้องกับกฎหมายต่าง ๆ นอกจากนี้ มาตรการลงโทษของผู้ที่กระทำการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศเวียดนามจะมีอัตราโทษสูงมาก โดยไม่มีการลดหย่อนโทษ เนื่องจากประเทศเวียดนามเป็นระบบสังคมนิยม มีพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนามเป็นพรรคเพียงพรรคเดียว จึงสามารถบังคับใช้กฎหมาย ได้อย่างเด็ดขาด และเป็นรูปธรรม

ประเทศมาเลเซีย

ผลคะแนนการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๗ – ๒๐๒๑ เมื่อเปรียบเทียบกับเป็นคะแนนปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ได้ ๔๗ ๔๗ ๕๓ ๕๑ และ ๔๘ คะแนน ตามลำดับ และได้ลำดับที่ ๖๒ ๖๑ ๕๑ ๕๗ และ ๖๒ ตามลำดับ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาเลเซีย (The Malaysian Anti-Corruption Commission : MACC) เป็นหน่วยงานของรัฐบาลในมาเลเซียที่สอบสวนและดำเนินคดีกับการทุจริตในภาครัฐและเอกชน ถูกจำลองตามหน่วยงานต่อต้านการทุจริตชั้นนำ เช่น สำนักงานคณะกรรมการอิสระต่อต้านการทุจริตของฮ่องกง และคณะกรรมการอิสระต่อต้านการทุจริตแห่งนิวเซาท์เวลส์ ประเทศออสเตรเลีย

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐสภาและรัฐบาลมีมติเป็นเอกฉันท์ให้จัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตขึ้น ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า “คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาเลเซีย” (Malaysian Anti-Corruption Commission: MACC) ๒๐๐๙ นำไปสู่การจัดตั้ง MACC อย่างเป็นทางการ โดยมีหลักการทำงานด้วยความโปร่งใสและเป็นมืออาชีพในการต่อต้านคอร์รัปชันของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Organization, ๒๐๑๖)

จะเห็นได้ว่า ประเทศมาเลเซียจัดการปัญหาคอร์รัปชันและความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดินภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรีนาจิบ ราซัค (Najib Razak) แห่งพรรค UMNO จนได้รับการจัดอันดับ อยู่ที่ลำดับ ๕๔ (ได้ ๕๐ คะแนน) เป็นอันดับ ๒ ของอาเซียน ต่อจากประเทศสิงคโปร์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่ด้วยเหตุที่ผู้นำประเทศถูกกล่าวหาว่าได้เข้าไปพัวพันเกี่ยวกับการทุจริตเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจมาเลเซียระยะยาว (วันเอ็มดีบี) (“นาจิบ ราซัค” พันช็อกกล่าวหายักยอกเงินกองทุน ๑MDB, ๒๕๕๙) จึงทำให้คะแนนค่าดัชนีการรับรู้การคอร์รัปชัน (CPI) ของประเทศมาเลเซียในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ลดลงเหลือ ๔๙ คะแนน ซึ่งต่อมากจากการสอบสวนปรากฏว่าไม่มีความผิด

หน่วยงานปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาเลเซีย (Malaysian Anti-Corruption Commission: MACC) หรือภาษามาเลเซียเรียกว่า “Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM)” เป็นองค์กรของรัฐภายใต้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีเฉพาะในเรื่องงบประมาณและบุคลากร ส่วนการดำเนินการเป็นอิสระ เจ้าหน้าที่ของ MACC อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของประธานคณะกรรมการ โดยไม่มีการแทรกแซงจากฝ่ายใด

มีการกิจดำเนินงานเพื่อขจัดการทุจริต การใช้อำนาจ และการทุจริตต่อหน้าที่ทุกรูปแบบ ตลอดจนการเสริมสร้าง คุณธรรม และความเชี่ยวชาญ ด้วยการดำเนินแผนงานพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยประธานคณะกรรมการจะได้รับการแต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาเลเซีย ๒๕๕๒ (Malaysian Anti-Corruption Commission Act ๒๐๐๙) โดยคำแนะนำของนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย โดยมีกลยุทธ์ ๓ ข้อ คือ ๑) การบังคับใช้ ตรวจสอบ ความผิดการทุจริต และตรวจสอบความผิดเกี่ยวกับการทุจริต ๒) การป้องกัน ตรวจสอบความเสี่ยงของการทุจริตในการปฏิบัติงานระบบและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้คำแนะนำ (ถ้าจำเป็น) เกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่จะเกิดความเสียหาย และ ๓) การศึกษาชุมชน ให้ความรู้แก่สาธารณชนต่อการทุจริต สนับสนุนและส่งเสริมการสนับสนุนจากประชาชนต่อการทุจริต

นอกจากนี้ยังมีช่องทางเลือกสำหรับประชาชนในการเผยแพร่ข้อมูลการทุจริตต่อคณะกรรมการป้องกันการทุจริตมาเลเซีย (MACC) ด้วยเทคโนโลยีที่ใช้แอปพลิเคชันบนมือถือ ที่เรียกว่า “MACC Mobile” โดยประชาชนสามารถส่งข้อมูลความเสียหายได้เร็วขึ้น ง่ายขึ้น และแม่นยำยิ่งขึ้น โดย MACC Mobile ยังมีการตรวจสอบสถานะการร้องเรียนทั้งหมดที่ MACC ได้รับ และมีการตอบกลับเกี่ยวกับความผิดนั้นไปยังประชาชนได้รับทราบ มีศูนย์ต่อต้านการทุจริตและจริยธรรม (Anti-Corruption & Ethics : ACE) เป็นเวทีในการเผยแพร่ข้อมูล และความตระหนักเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตต่อภาครัฐและเอกชนในประเทศมาเลเซียและต่างประเทศ และเป็นแหล่งข้อมูลเพื่อช่วยในการทำความเข้าใจและการป้องกันการทุจริตในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง ในภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนมีกฎหมายเกี่ยวกับการทำ “สัญญาที่มีมูลค่า ๑๐๐ ล้านบาท” ซึ่งจะเป็นการกำหนดข้อจำกัดสำหรับรัฐมนตรีทุกกระทรวง หากกระทรวงใดต้องการขยายเขตแดนข้อจำกัดที่เพิ่มขึ้น จะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง เสียก่อน

ประเทศสิงคโปร์

ผลคะแนนการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๗ - ๒๐๒๑ เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้ ๘๔ ๘๕ ๘๕ ๘๕ และ ๘๕ คะแนน ตามลำดับ และได้ลำดับที่ ๖ ๓ ๔ ๓ และ ๔ ตามลำดับ

สิงคโปร์ยังคงคะแนนสูงสุดไว้ที่ ๘๕ สำหรับดัชนี CPI สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จาก ๑๘๐ ประเทศ สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีการทุจริตน้อยที่สุดเป็นอันดับ ๔ ของโลก

ฟรังซัวส์ วาเลเรียน ผู้อำนวยการของทีไอ ให้ความเห็นว่า การที่สิงคโปร์ ยังคงเป็นหนึ่งในประเทศที่มีการคอร์รัปชันน้อยที่สุด ส่วนหนึ่งก็เพราะกฎหมายที่เข้มงวด ทำให้เป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไปว่าสิงคโปร์ได้มีการบังคับใช้กฎหมาย และตั้งกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อต่อสู้และจัดการคอร์รัปชันในด้านการบริการของภาครัฐ รวมถึงสภาพแวดล้อมในการบริหารการปกครอง

จากข้อมูลการดำเนินการของ ๔ ประเทศในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับเอกสารขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ที่ชื่อว่า “คำถามที่พบบ่อย (FABs)” มีการเผยแพร่ว่า ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) มีการวิเคราะห์ข้อมูลจาก ๑๒ สถาบันอิสระ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการบริหารจัดการภาครัฐและบรรยากาศ ในการประกอบธุรกิจ (governance and business climate analysis)

อีกหนึ่งคำถามที่พบบ่อย คือ ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) จัดการทุจริตของภาครัฐที่ปรากฏเด่นชัดในส่วนตัวบาง ซึ่งองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ได้ตอบว่ามาจากหลายปัจจัย แต่ขอยกตัวอย่าง ดังนี้ (๑) ความสามารถของรัฐบาลในการจัดการปัญหาการทุจริตและการบังคับใช้เครื่องมือความโปร่งใสในภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ (Ability of governments to contain corruption and enforce effective integrity mechanisms in the public sector) (๒) ขั้นตอนในระบบราชการที่มีมากเกินไป ซึ่งอาจเป็นการเพิ่มโอกาสในการทุจริต (excessive bureaucratic burden which may increase opportunities for corruption) (๓) การดำเนินคดีอาญากับข้าราชการทุจริตต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและอาจรวมถึงการบังคับใช้กฎหมายด้วย ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายสำคัญกว่าการตรากฎหมาย (Effective criminal prosecution for corrupt officials) และ (๔) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลภาครัฐของภาคประชาสังคม (Access of civil society to information on public affairs) เป็นต้น ซึ่งในการถอดบทเรียนควรพิจารณาสรุปข้อมูลตามประเด็นดังกล่าว

บทที่ ๕

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

๕.๑ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

๕.๑.๑ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมายการปฏิรูปประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันมีผลกระทบโดยตรงกับเป้าหมายหลักของการปฏิรูปยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง กล่าวคือ เมื่อการทุจริตคอร์รัปชันลดลง การจัดสรรทรัพยากรโดยรัฐบาลจะถูกกระจายอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ประชาชนได้รับสิทธิประโยชน์ด้วยความทัดเทียม คุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วนได้รับการยกระดับที่ดีขึ้น ทำให้ความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ ความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา ความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสในการสร้างอาชีพและอื่น ๆ ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อประชาชนอาศัยอยู่ในสังคมที่มีความเท่าเทียม ไม่มีการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมจากภาครัฐ ข้าราชการให้บริการประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล ไม่มีการทุจริตหรือเรียกรับสินบนย่อมทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย

ปัจจุบันโครงการและกิจกรรมภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ดำเนินการไปแล้ว โดยกิจกรรมหลักเป็นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการป้องกันการทุจริตและการปลูกฝังวัฒนธรรมสุจริตให้กับเจ้าพนักงานของรัฐ โดยมีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) เป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจะเห็นได้ว่า การผลักดันแผนการปฏิรูปประเทศเป็นไปทั้งด้านการให้ความสำคัญกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน และด้านการปรับปรุงแบบการดำเนินงานของข้าราชการให้มีความโปร่งใสมากขึ้น

ถึงแม้ว่าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบยังไม่บรรลุเป้าหมายครบถ้วนตามมาตรา ๒๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แต่ในช่วงปีแรกก็เริ่มเห็นสัญญาณของการเปลี่ยนแปลงที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานของข้าราชการ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะบรรลุเป้าหมายแผนการปฏิรูปประเทศได้ภายใน ๒ - ๓ ปีนี้

๕.๑.๒ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๑) การลำดับความสำคัญของกิจกรรมในการขับเคลื่อนควรมีการจัดลำดับความสำคัญของกฎหมายต่าง ๆ เพื่อเร่งรัดให้มีการขับเคลื่อนสถานะกฎหมายให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพราะกฎหมายที่จะถูกเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอาจมีจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาได้เห็นความสำคัญของกฎหมายเพื่อการปฏิรูปดังกล่าว จึงควรแยกประเภทกฎหมายสำคัญเพื่อการปฏิรูปประเทศออกจากกฎหมายทั่วไป และควรเร่งรัดการดำเนินการตรากฎหมายตาม แผนการ

ปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗๐ วรรคสอง ตัวอย่างกฎหมายที่ควรมีการเร่งรัดการดำเนินการตรากฎหมาย ประกอบด้วย ๑) กฎหมายว่าด้วยความผิดกรณีการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ๒) กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เพื่อให้มีการบริหารงานบุคคลภาครัฐในระบบคุณธรรม ๓) กฎหมายว่าด้วยมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ ๔) กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริต ๕) การอนุวัติกฎหมายตามอนุสัญญา UNCAC ให้ครบถ้วน

๒) การขาดความชัดเจนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่แล้วในปัจจุบันกรณีกิจกรรม จัดทำกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและใช้อิทธิพลเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อันมิชอบ ที่ระบุว่าเป็นกฎหมายที่จัดทำขึ้นใหม่และมีร่างแล้วหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ โดยสาระสำคัญของกฎหมาย คือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งมีหมายเหตุว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยหากสามารถระบุเพิ่มเติมได้ว่า บัญญัติไว้ในหมวดใดมาตราใดแล้วจะสามารถสร้างความชัดเจนได้ว่า กิจกรรมดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว โดยใช้บังคับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตราใดของหมวดใดแทน

๓) การกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบตามแผนการปฏิรูปควรมีการทบทวนหรือกำหนดหน่วยงาน รับผิดชอบให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่มีการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบมากกว่าหนึ่งหน่วยงาน เช่น กรณีจัดทำกฎหมายว่าด้วยความผิดกรณีการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ ส่วนรวมที่ระบุหน่วยงานรับผิดชอบตามแผน คือ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ควรปรับเปลี่ยน เป็นคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เนื่องจาก ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบ และคณะรัฐมนตรีที่ตั้ง ขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป (คณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบัน) มิได้ร้องขอต่อรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไปภายใน ๖๐ วันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภา ครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง จึงทำให้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตกไป และต้องเริ่มกระบวนการเสนอร่างพระราชบัญญัติใหม่ต่อไป รวมทั้งกรณีการปรับปรุงกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้ครอบคลุมมิติของการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งมีการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ จำนวน ๓ หน่วยงาน คือ สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน ปปง.

๔) เร่งรัดดำเนินคดีที่ประชาชนให้ความสนใจ เช่น คดีทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ปัญหาการทุจริตในรัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ

๕) ผู้นำต้องแสดงความเชื่อมั่นในการสร้างคสุจริต โปร่งใส และเป็นธรรมให้กับประชาชน เหมือนบางประเทศที่นายกรัฐมนตรีลงโทษคนใกล้ชิดที่คอร์รัปชัน เป็นแบบอย่างที่ดีสร้างคสุริทธาและเชื่อมั่น ทำให้ประเทศพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว

๕.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบด้วย ๑. แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ ๒. แผนย่อยการปราบปรามการทุจริต

บทวิเคราะห์การเพิ่มขึ้นของค่า CPI จากประเทศที่ผลคะแนนขึ้นสูงใน ๑ ปี

จากนำผลการประเมินค่า CPI ของประเทศต่าง ๆ ที่มีผลการประเมินเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือผลประเมินเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด มีข้อสรุปดังนี้

๑) ประเทศที่มีกฎเกณฑ์เกี่ยวกับ “การใช้เงินในระหว่างการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง” มีการบังคับใช้อย่างจริงจังและเป็นระบบจะมีค่าคะแนน CPI เฉลี่ยมากกว่า ๗๐ คะแนน ในขณะที่ประเทศซึ่งกฎเกณฑ์เหล่านั้นไม่มีหรือไม่ค่อยมีสภาพบังคับ ค่าคะแนน CPI เฉลี่ยจะอยู่ที่ ๓๔ และ ๓๕ คะแนนตามลำดับ (ควบคุม – กรณีการใช้จ่ายเงินเข้าหรือเงินออก (expenditure))

๒) ร้อยละ ๖๐ ของประเทศที่มีค่าคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๒ จะมีกฎเกณฑ์ที่เข้มงวดใน “การควบคุมเงินที่บริจาคให้กับพรรคการเมือง” (ควบคุม – กรณีการรับเงินหรือเงินเข้า (donation))

๓) มีการปรับปรุงกระบวนการต่อต้านการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม และมีการสร้างหน่วยงานต่อต้านการทุจริตที่มีอิสระขึ้นมาโดยเฉพาะ และมีการดำเนินการจนเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

๔) มีความก้าวหน้าในแง่นิติบัญญัติ คือ มีการวางกฎเกณฑ์กฎหมายต่อต้านการทุจริตที่มีความครอบคลุม และมีการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น

๕) การสร้างเครื่องมือออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการเปิดเผยข้อมูลได้ช่วยทำให้การทุจริตสามารถลดลงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทุจริตที่เรียกว่า Petty Corruption (หรือการทุจริตที่มาจากการปฏิบัติงานประจำของข้าราชการ) และช่วยทำให้เงินในระบบพรรคการเมืองถูกเปิดเผยและมีความโปร่งใส

๖) การมีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่มีประสิทธิภาพและอิสระอย่างแท้จริง มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างรวดเร็ว เด็ดขาด จริงจัง แม่นยำ และเป็นธรรม ซึ่งช่วยทำให้สามารถต่อสู้กับปัญหาการเรียกรับสินบน และปกป้องงบประมาณแผ่นดินที่จะต้องสูญเสียจากการทุจริต

ตัวชี้วัดดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ส่งผลกับการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนต่างประเทศ การสร้างสัมพันธไมตรีและการได้รับการยอมรับจากนานาชาติ ประเทศ มีผลกระทบโดยตรงกับระบบเศรษฐกิจและการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ในขณะที่การทุจริตคอร์รัปชันเป็นต้นเหตุสำคัญของความเหลื่อมล้ำ การขาดความเป็นธรรม และความเสมอภาคในสังคมไทย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเร่งขับเคลื่อนด้วยกลไกที่เข้มข้นและตรงประเด็นกับบริบทของประเทศไทย

ประเด็นการจัดทำข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะแผนงานเชิงรุกของรัฐบาล : การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗) นำเสนอ ประธานกรรมการ อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.วิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี) เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ณ อาคารบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล ที่ประชุมเห็นชอบตามข้อเสนอของกรมการศึกษาดูงานเรื่อง การทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา โดยให้ตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต และได้สั่งการให้คณะทำงานนำข้อเสนอแนะทั้ง ๔ ด้าน ๑๐ มาตรการไปดำเนินการ ต่อมาได้มีการนำข้อเสนอแนะ ๔ ด้าน ๑๐ มาตรการ ดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และมีมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เห็นชอบให้ดำเนินการ

๒. จากผลการประเมินปี ๒๕๖๔ (ประกาศผลคะแนนวันอังคารที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕) คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ในคณะกรรมการศึกษาดูงานเรื่อง การทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้ถอดบทเรียนของประเทศอินโดนีเซีย เวียดนาม มาเลเซีย และสิงคโปร์ ที่ผลการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ดีขึ้น และเห็นว่าข้อเสนอแนะ ๔ ด้าน ๑๐ มาตรการที่นำเสนอไว้แล้วนั้น สามารถยกระดับคะแนนการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยได้ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากการถอดบทเรียน ดังนี้

- ยังคงแนวทางตามข้อเสนอแนะเดิมแต่เพิ่มแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจนสำหรับบาง มาตรการ
- เพิ่มแนวทางการยกระดับอีก ๑ ด้าน และเพิ่มแนวทางปฏิบัติอีก ๕ มาตรการ
- ข้อเสนอแนะทั้งจากที่นำเสนอไว้เดิม และที่เพิ่มเติมรวม ๕ ด้าน ๑๕ มาตรการ

แหล่งข้อมูล

๑. การวิเคราะห์จากข้อคำถาม รูปแบบและวิธีการประเมิน ของแหล่งประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) รวมทั้งวิเคราะห์ข้อสังเกตขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI)

๒. ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ในประเทศไทย และนักวิชาการที่ติดตามเรื่องการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน (จากการเชิญมาร่วมประชุม)

๓. การสังเคราะห์ผลการดำเนินงานของต่างประเทศที่มีบริบทใกล้เคียงกับประเทศไทย โดยพิจารณาทั้งจุดเด่นและด้อยใน ๔ ประเทศ ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม และอินโดนีเซีย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ด้านการประสานความร่วมมือในการดำเนินการยกระดับการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI)

สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ เพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ให้บรรลุผลสำเร็จตาม เป้าหมายด้วยการแบ่งมอบภารกิจการขับเคลื่อนระดับแหล่งข้อมูลตามตัวชี้วัด ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ไปยังองค์กรหรือหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับ แหล่งข้อมูลนั้น ๆ โดยให้มีแผนการดำเนินการเชิงบูรณาการอย่างชัดเจน พร้อมกำหนดตัวชี้วัดการ พัฒนาระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ดังนี้

คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) (๔) สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) (๕) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม แห่งชาติ (สวทช.) (๖) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สปท.) (๗) องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) (๘) สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) (๙) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ (๑๐) สภานายความ (๑๑) กรมบัญชีกลาง (๑๒) สำนักงานประมาณ (๑๓) สำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) (๑๔) สมาพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (๑๕) องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (๑๖) สมาคมผู้สื่อข่าวแห่งประเทศไทย บูรณาการดำเนินการขับเคลื่อนให้ภาครัฐโปร่งใส สังคมไทยปลอดการทุจริตและการประพฤติมิชอบ ตามหลักการที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) กำหนดประเด็นการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานนานาชาติด้วยดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

แหล่งข้อมูลตามดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประกอบด้วย แหล่งข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านการบริหารจัดการภาครัฐ ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม ซึ่งสามารถแบ่งประเด็นการขับเคลื่อน เป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑) ด้านนโยบายต้องมีการกำหนดบทบาทการดำเนินการของคณะกรรมการที่ เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริตให้ชัดเจน

๒) คณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ทำหน้าที่กำกับนโยบาย ระดับประเทศ รวมทั้งแก้ปัญหาภาพรวมเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน

๓) ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริต (ศอตช.) ทำหน้าที่กำหนดบทบาทและ แนวทางปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบ พร้อมทั้งขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสู่การ ปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมายและตัวชี้วัด

๔) ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางประสานงานการ ปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ และให้ศูนย์ ศปท. ระดับกระทรวง พัฒนากิจกรรม เพื่อปลูกฝัง ค่านิยมการต่อต้านการทุจริตในองค์กร ผลักดันขับเคลื่อนให้การดำเนินกิจกรรมตามแผนการปฏิรูปและ แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบบรรลุ เป้าหมายตามตัวชี้วัด

การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทั้ง ๑๖ หน่วยงานดังกล่าวข้างต้นในด้าน นโยบายต้องกำกับและติดตามให้หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามนโยบายการ ปราบปรามการทุจริตที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐพัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อความ โปร่งใสในการดำเนินงานของภาครัฐ ให้สอดคล้องกับกรอบของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส

ภาคีรัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) และปลูกฝังทัศนคติให้ข้าราชการทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการที่ดีกับประชาชน รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทุกภาคส่วนรับรู้ และเข้าใจถึงความสำคัญของการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีตามดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะ แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗) ประกอบด้วย ๔ ด้าน รวม ๑๐ มาตรการ (เสนอ คอตช.)

๑. ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐที่เอื้อต่อการค้า การลงทุน

๑.๑ แผนปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐของส่วนราชการ
๑.๒ การประกาศความสำเร็จของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๓ จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและรับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนต่างชาติ

๒. การเปิดเผยข้อมูลตามหลักสากล เพื่อการเฝ้าระวังและลดโอกาสการทุจริต

๒.๑ เปิดเผยแพร่กระบวนการงบประมาณตามหลักสากล

๒.๒ พัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐเพื่อประชาชน ภาษีไปไหน? และภาษีมาจากไหน?

๓. สร้างการรับรู้เชิงรุกเชื่อมโยงถึง Partner Institute ที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๓.๑ สร้างการรับรู้เชื่อมโยงถึงหน่วยงานที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๓.๒ สร้างการรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC)

๔. วางระบบการขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)”

๔.๑ การปราบปรามที่จริงจังและการลงโทษที่เข้มงวด

๔.๒ สนับสนุนกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ในการต่อต้านการทุจริต

๔.๓ จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)”

แนวทางการดำเนินการ

๑. ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐที่เอื้อต่อการค้า การลงทุน

เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการค้า การลงทุน ลดความยุ่งยาก โดยการปรับปรุง แก้ไข พัฒนา กระบวนการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อลดอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ การให้บริการที่รวดเร็ว โปร่งใส ซึ่งจะสอดคล้องกับดัชนีความยากง่ายในการประกอบ

ธุรกิจ The Ease of Doing Business : EoDB และให้มีศูนย์ประสานงานกลาง (Center) เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักลงทุนชาวต่างชาติอย่างครบวงจร ประกอบด้วยมาตรการดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ แผนปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐของส่วนราชการ

กำหนดเป็นนโยบายให้ส่วนราชการ จัดทำแผนงาน/โครงการ นำเสนอรูปแบบการให้บริการที่ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกการให้บริการที่รวดเร็ว โปร่งใส เอื้อต่อการค้าการลงทุนตามหลักการ Ease of Doing Business โดยศูนย์อำนวยความสะดวกต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) กำหนดรูปแบบ กรอบ แนวทางในการจัดทำแผนปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐ ของส่วนราชการต่าง ๆ และร่วมขับเคลื่อนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในระยะ ๓ ปีแรกอาจมุ่งเน้นพื้นที่ และกระบวนการประกอบกิจการ ในโครงการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ โดยพิจารณาเลือกกระบวนการที่ส่งผลต่อภาคธุรกิจ โดยตรง เช่น พื้นที่ในโครงการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) เมืองหลัก เมืองรอง ปริมาณพล เป็นต้น

๑.๒ การประกาศความสำเร็จของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

มีส่วนช่วยแก้ปัญหาและอำนวยความสะดวกในการอนุมัติอนุญาตตามเจตนารมณ์เพื่อให้ผู้ประกอบการ และประชาชนได้รับความสะดวก (Easier) รวดเร็วมากขึ้น (faster) และมีภาระค่าใช้จ่ายที่ลดลง (Cheaper) และการพัฒนาในก้าวต่อไป โดยการประกาศและนำเสนอตัวอย่างความสำเร็จที่ชัดเจนของการบังคับใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ประชาชนได้รับทราบและเห็นถึงความสำคัญ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้นักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนแหล่งประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ได้รับทราบความสำเร็จที่ประกาศนี้ด้วย

๑.๓ จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและรับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ

เพื่อให้มีช่องทางในการอำนวยความสะดวก ติดต่อ ประสานงาน การเข้าถึงข้อมูล ช่วยเหลือให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติในการประกอบธุรกิจอย่างครบวงจร รวมทั้งรับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุนชาวต่างชาติกรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือถูกเรียกรับผลประโยชน์ โดยมีขอบข่ายกฎหมาย ศูนย์อำนวยความสะดวกฯ อาจมีฐานข้อมูลที่สำคัญ ๆ ที่นักลงทุนต้องรู้หรือ ควรรู้ เช่น ข้อกฎหมายเรื่องการให้และรับสินบน นโยบายของรัฐบาลในการต่อต้านการทุจริต ฯลฯ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติ โดยการยกระดับจากศูนย์รับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุนชาวต่างชาติที่สำนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการอยู่แล้ว ให้มีการขยายขอบเขตงานเพิ่มเติมจากเดิม

๒. การเปิดเผยข้อมูลตามหลักสากล เพื่อการเฝ้าระวัง และลดโอกาสการทุจริต

เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูล และกระบวนการงบประมาณ รวมทั้งผลการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศตามหลักสากลที่ใช้ในการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) และพัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว เพื่อความสะดวกในการติดตาม

เผื่อระวัง และตรวจสอบการปฏิบัติงานภาครัฐ ลดโอกาสหรือความเสี่ยงจากการทุจริต ประกอบด้วย มาตรการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณตามหลักสากล

๒.๑.๑ เร่งรัดการเข้าร่วมเป็นสมาชิก OGP

เร่งรัดให้สำนักงาน ก.พ.ร. เข้าร่วมเป็นสมาชิก ส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาภาครัฐระบบเปิด (Open Government Partnership : OGP) ซึ่งการเข้าร่วมเป็นสมาชิก OGP จะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินเบื้องต้น ๒ เกณฑ์หลัก ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐาน (Eligibility Criteria) ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัด ได้แก่ (๑) ความโปร่งใสด้านการเงินการคลัง (Fiscal Transparency) (๒) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (Access to Information) (๓) การเปิดเผยข้อมูลรายได้และทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่รัฐ (Public Official Asset Disclosure) (๔) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน (Citizen Engagement)

เกณฑ์เพิ่มเติม (Value Check) ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ (๑) การยอมให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วม (Civil Society Organization (CSO) Entry and Exit) (๒) การต่อต้านภาคประชาสังคม (CSO Repression)

๒.๑.๒ การเปิดเผยกระบวนการงบประมาณตามหลักสากล

- สำนักงานงบประมาณ ทำการเปิดเผยกระบวนการจัดทำงบประมาณตามหลักสากล (Open Budget Index : OBI) ซึ่งองค์กรความโปร่งใสในกระบวนการงบประมาณ โดยความร่วมมือขององค์กรทางด้านงบประมาณระหว่างประเทศ (International Budget Partnership : IBP) ทำการสำรวจ IBP โดยศึกษาประเด็นที่ประเทศไทยยังมีคะแนนต่ำและประเด็นที่ยังไม่มีคะแนน เช่น (๑) การนำคำแถลงประกอบคำของงบประมาณ ประจำปีขึ้นบนเว็บไซต์ และจัดทำคำแปลเป็นภาษาอังกฤษ (๒) การนำข้อมูลงบประมาณขึ้นบนเว็บไซต์ในรูปแบบตาราง Excel เท่านั้น ไม่ใช่ PDF (๓) การนำร่างงบประมาณประจำปีขึ้นบนเว็บไซต์ของสำนักงานงบประมาณล่วงหน้าอย่างน้อย ๓ เดือนก่อนสภานุมัติ (๔) รายงานระหว่างปี รายงานทบทวนกลางปี และรายงานสิ้นปี ฯลฯ ขึ้นบนเว็บไซต์

- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เปิดเผยรายงานการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศ โดยนำรายงานประจำปีและย้อนหลังอย่างน้อย ๓ ปี ขึ้นบนเว็บไซต์

๒.๒ พัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐเพื่อประชาชน ภาษีไปไหน? และภาษีมาจากไหน?

๒.๒.๑ พัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐเพื่อประชาชน

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (DGA) ได้พัฒนาระบบการเปิดเผยการใช้จ่ายงบประมาณ จากเดิมที่มีการใช้ข้อมูลจากระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) เป็นฐานข้อมูล ด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างแอปพลิเคชัน “ภาษีไปไหน” กับระบบ e-GP ของกรมบัญชีกลาง และพัฒนาในส่วน Mobile Application ในส่วนของ IOS และ Android เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้ภาคประชาชนเข้าถึงข้อมูล และใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการติดตามเผื่อระวัง การใช้งบประมาณของประเทศด้วยความโปร่งใส โดยการ

พัฒนาระบบภาษีไปไหน-ภาษีมาจากไหน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้การเปิดเผยดำเนินการโดยรวดเร็ว และพัฒนาคุณภาพข้อมูลที่เผยแพร่ให้เป็นข้อมูลเชิงลึกและแบบชุดข้อมูลควรรอยู่ในรูปแบบเป็นตารางหรือรูปแบบที่มีโครงสร้าง เช่น CSV, XLS, XLSX, XML, JSON ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อมูลที่เผยแพร่ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ สามารถเข้าถึงได้ง่าย และภาคเอกชนจะสามารถนำไปพัฒนาต่อได้ โดยข้อมูลที่ควรพัฒนาปรับปรุง เช่น

- ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการในระบบของกรมบัญชีกลาง (ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e - GP)

- ข้อมูลงบประมาณ รายได้ รายจ่าย เงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระบบของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น e-LAAS)

- ข้อมูลงบประมาณ การลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ในระบบของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) (ระบบ GFMS-SOE System)

- พัฒนาให้มีโมดูล (Module) เพิ่มเติมจากระบบเดิม สำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ ที่สามารถค้นหาโครงการลงทุนที่เกี่ยวกับนักลงทุนชาวต่างชาติ เช่น โครงการการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) เป็นต้น

นอกจากนี้ ควรบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคเอกชน เช่น องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ที่พัฒนาระบบ ACT AI ที่สามารถประสานความร่วมมือเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้น

๒.๒.๒ พัฒนาข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)

ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ซึ่งมีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เป็นหน่วยงานภายใต้กลไก ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ควรขอความร่วมมือให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) พัฒนาในส่วนของการเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) เพื่อผลักดันในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) อีกทางหนึ่ง เช่น

- ให้มีการออกแบบข้อมูลที่อยู่ในการครอบครองของหน่วยงานรัฐในแต่ละประเภท ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ที่มุ่งหวังให้เป็นเครื่องมือในการเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของภาครัฐ

- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อคำถามในแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ที่ต้องเผยแพร่ตามหลักสากล สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ข้อมูลที่เป็นสถิติ/เกี่ยวกับงบประมาณรายรับ รายจ่าย คุณภาพ ข้อมูลที่เผยแพร่จะต้องเป็นเชิงลึกและแบบชุดข้อมูลควรอยู่ในรูปแบบเป็นตารางหรือรูปแบบที่มีโครงสร้าง เช่น CSV, XLS, XLSX, XML, JSON เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อมูลที่เผยแพร่ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ได้ อย่างเต็มที่

- ข้อมูลสำคัญที่ต่างชาติต้องรู้/ควรรู้ หรือเพื่อประโยชน์ในการติดต่อการให้บริการภาครัฐ ควรให้มีการเผยแพร่อย่างน้อย ๒ ภาษา ที่เข้าถึงและเข้าใจง่าย

๓. สร้างการรับรู้เชิงรุกเชื่อมโยงถึง Partner Institute ที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการสร้างการรับรู้ นโยบาย ผลงานของรัฐบาลในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต การอำนวยความสะดวกในการขอรับบริการจากภาครัฐ ฯลฯ อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในระบบความโปร่งใสของประเทศไทยในสายตานานาชาติ ประกอบด้วยมาตรการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ สร้างการรับรู้เชื่อมโยงถึงหน่วยงานที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ ทั้งในระบบ Social Media และรูปแบบเอกสาร ปัจจุบันข่าวในประเทศไทยที่เผยแพร่ออกไปเป็นเชิงลบมากกว่าเชิงบวก ทั้ง ๆ ที่มีข่าวเชิงบวกจำนวนมากจึงควรต้องจัดให้มีการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์นโยบาย ผลงานของรัฐบาล สร้างการรับรู้เชิงรุก ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นศูนย์กลาง (Partner Institute) ในการจัดส่งข้อมูลประเทศไทยให้กับแหล่งการประเมินต่าง ๆ ของดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๓.๒ สร้างการรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC)

ใช้โอกาสที่ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (APEC มีจุดมุ่งหมาย ๓ ประการหลัก ได้แก่ การเปิดเสรีด้านการค้าการลงทุน การลดอุปสรรคและอำนวยความสะดวกทางการค้าและบริการ และการส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและวิชาการ)

ศูนย์อำนวยความสะดวกต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ควรประสานความร่วมมือกับกระทรวงการต่างประเทศ ใช้เวทีเจรจาการค้าแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการค้า การลงทุนด้วยมีนโยบายการต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ

๔. วางระบบการขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)”

เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นให้มีระบบ กลไก การขับเคลื่อน แผนงานเชิงรุกของ รัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) อย่าง ต่อเนื่อง ต้องขับเคลื่อนโดยประสานการทำงานจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสื่อมวลชน เข้าร่วมด้วย ประกอบด้วยมาตรการดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ การปราบปรามที่จริงจังและการลงโทษที่เข้มงวด

เร่งรัด ติดตามการดำเนินคดีใหญ่ (Big Case) คดีที่มีความสำคัญ ระดับประเทศ คดีทุจริตที่มีผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง หรือคดีสำคัญที่สังคมให้ความสนใจ และ มีการรายงานผล (เฉพาะข้อมูลที่เปิดเผยได้) การเร่งรัด ติดตามต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

๔.๒ สนับสนุนกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ในการต่อต้าน การทุจริต

สนับสนุนให้ภาคเอกชนบรรจุกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ที่มี กิจกรรมต่อต้านการทุจริตทั้งในระดับองค์กร ชุมชน สังคม โดยกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ยินยอม ให้ภาคเอกชนที่ดำเนินกิจการเพื่อสังคมเพื่อต่อต้านการทุจริต สามารถนำค่าใช้จ่ายมาขอรับการ ลดหย่อนภาษีได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจ (Incentives) ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต แสดงออกถึงความเป็นพลเมืองของประเทศที่ ต้องรับผิดชอบ ต่อสังคม

๔.๓ จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการ ยกระดับคะแนน ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)”

เพื่อเป็นกลไก กำกับ ขับเคลื่อน ติดตาม ประเมินผล ตลอดจน ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการบรรลุตามแผนที่ตั้งไว้ ที่มีองค์ประกอบจาก ภาคส่วนต่าง ๆ ภาครัฐ เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน เช่น สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย องค์กรต่อต้าน คอร์รัปชัน (ประเทศไทย) (ACT) สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย สมาคมการจัดการธุรกิจ แห่งประเทศไทย และภาคสื่อมวลชน เป็นต้น ร่วมเป็นคณะฯ และกำหนดให้มีการจัดทำรายงานผล พร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี โดยอาจพิจารณาปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการภายใต้ ศอตช. ที่มีอยู่เดิมแล้ว

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะ แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้ การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗) ประกอบด้วย ๕ ด้าน รวม ๑๕ มาตรการ ดังนี้

๑. ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐที่เอื้อ ต่อการค้า การลงทุน

๑.๑ แผนปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐของส่วนราชการ

๑.๒ การประกาศความสำเร็จของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๓ จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและรับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ

๒. การเปิดเผยข้อมูลตามหลักสากล เพื่อการเฝ้าระวังและลดโอกาสการทุจริต

๒.๑ การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณตามหลักสากล

๒.๒ พัฒนาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อให้ประชาชนรับรู้และมีส่วนร่วม

๓. สร้างการรับรู้เชิงรุกในส่วนของภาคประชาสังคมและเชื่อมโยงให้ถึง Partner Institute ที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๓.๑ สร้างการรับรู้ให้เชื่อมโยงถึงหน่วยงานที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๓.๒ สร้างการรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

๓.๓ สร้างการรับรู้เชิงรุกให้ถึงภาคประชาสังคม

๔. การป้องกันการทุจริตในระบบราชการไทย

๔.๑ ผลักดันการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ให้มีความเชื่อมโยงกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๔.๒ ดำเนินการจำลองเสมือนจริงเพื่อประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) กับหน่วยงานภายในประเทศ โดยกำหนดแหล่งประเมินจากองค์กรและบุคคลที่น่าเชื่อถือ และให้หน่วยงานที่มีความเป็นอิสระทำหน้าที่ประเมิน

๔.๓ เร่งรัดการพัฒนากระบวนการราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ โดยการบริหารจัดการ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

๕. วางระบบการขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)”

๕.๑ การปราบปรามที่จริงจังและการลงโทษที่เข้มงวด

๕.๒ สนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต

๕.๓ จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)”

๕.๔ ผู้นำประเทศควรสื่อสารมาตรการดังกล่าวข้างต้นกับประชาชน ปลูกฝังประชาชนให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังการทุจริต

แนวทางการดำเนินการ

๑. **ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐที่เอื้อต่อการค้า การลงทุน**

เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการค้า การลงทุน ลดความยุ่งยาก โดยการปรับปรุง แก้ไข พัฒนา กระบวนการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อลดอุปสรรคต่อการ

ประกอบธุรกิจ การให้บริการที่รวดเร็ว โปร่งใส ซึ่งจะสอดคล้องกับดัชนีความง่ายในการประกอบธุรกิจ The Ease of Doing Business : EoDB และให้มีศูนย์ประสานงานกลาง (Center) เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักลงทุนชาวต่างชาติอย่างครบวงจร ประกอบด้วยมาตรการดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ แผนปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐของส่วนราชการ

กำหนดเป็นนโยบายให้ส่วนราชการ จัดทำแผนงาน/โครงการ นำเสนอรูปแบบการให้บริการที่ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกการให้บริการที่รวดเร็ว โปร่งใส เอื้อต่อการค้าการลงทุนตามหลักการ Ease of Doing Business โดยศูนย์อำนวยความสะดวกต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) กำหนดรูปแบบ กรอบการดำเนินงาน แนวทางในการจัดทำแผนปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐของส่วนราชการต่าง ๆ และร่วมขับเคลื่อนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในระยะ ๓ ปีแรกอาจมุ่งเน้นพื้นที่ และกระบวนการประกอบกิจการในโครงการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ โดยพิจารณาเลือกกระบวนการที่ส่งผลต่อภาคธุรกิจโดยตรง เช่น พื้นที่ในโครงการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) เมืองหลัก เมืองรอง ปริมาณพล เป็นต้น

๑.๒ การประกาศความสำเร็จของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

มีส่วนช่วยแก้ปัญหาและอำนวยความสะดวกในการอนุมัติอนุญาตตามเจตนารมณ์เพื่อให้ผู้ประกอบการและประชาชนได้รับความสะดวก (Easier) รวดเร็วมากขึ้น (Faster) และมีภาระค่าใช้จ่ายที่ลดลง (Cheaper) และการพัฒนาในก้าวต่อไป โดยการประกาศและนำเสนอตัวอย่างความสำเร็จที่ชัดเจนของการบังคับใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ประชาชนได้รับทราบและเห็นถึงความสำคัญ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้นักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนแหล่งประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ได้รับทราบความสำเร็จที่ประกาศนี้ด้วย

๑.๓ จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและรับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ

เพื่อให้มีช่องทางในการอำนวยความสะดวก ติดต่อ ประสานงาน การเข้าถึงข้อมูลช่วยเหลือให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติในการประกอบธุรกิจอย่างครบวงจร รวมทั้งรับเรื่องร้องเรียนทุกข้อมติจากนักลงทุนชาวต่างชาติกรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือถูกเรียกรับผลประโยชน์ โดยมีขอบด้วยกฎหมาย ศูนย์อำนวยความสะดวกฯ อาจมีฐานข้อมูลที่สำคัญ ๆ ที่นักลงทุนต้องรู้หรือ ควรรู้ เช่น ข้อกฎหมายเรื่องการให้และรับสินบน นโยบายของรัฐบาลในการต่อต้านการทุจริต ฯลฯ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติ โดยการยกระดับจากศูนย์รับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุนชาวต่างชาติที่สำนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการอยู่แล้ว ให้มีการขยายขอบเขตงานเพิ่มเติมจากเดิม

ทั้งนี้ ศูนย์อำนวยความสะดวกและรับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ ควรมีการกำหนดกระบวนการ ขั้นตอน (Flow Chart) เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน สร้างระบบปกป้องผู้แจ้งเบาะแส (Anti-slapp law) และระบบการดำเนินงาน รวมถึงการรายงานผล การเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และการขับเคลื่อนของศูนย์ในการแก้ไขปัญหาการทุจริตหรือการเรียกรับสินบนให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติ ตลอดจนหากมีการตรวจสอบพบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีการเรียกรับเงินควรมีวิธีการ

ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับการลงทุนในประเทศไทย ซึ่งสามารถส่งผลเชิงบวกต่อคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๒. การเปิดเผยข้อมูลตามหลักสากล เพื่อการเฝ้าระวัง และลดโอกาสการทุจริต

เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูล และกระบวนการงบประมาณ รวมทั้งผลการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศตามหลักสากลที่ใช้ในการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) และพัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว เพื่อความสะดวกในการติดตามเฝ้าระวัง และตรวจสอบการปฏิบัติงานภาครัฐ ลดโอกาสหรือความเสี่ยงจากการทุจริต ประกอบด้วยมาตรการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณตามหลักสากล

๒.๑.๑ เร่งรัดให้ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิก OGP

เร่งรัดให้สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการให้ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิก OGP ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ประชาชน และประชาสังคมเพื่อพัฒนาภาครัฐระบบเปิด (Open Government Partnership : OGP) ซึ่งการเข้าร่วมเป็นสมาชิก OGP จะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินเบื้องต้น ๒ เกณฑ์หลัก ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐาน (Eligibility Criteria) ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัด ได้แก่ (๑) ความโปร่งใสด้านการเงินการคลัง (Fiscal Transparency) (๒) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (Access to Information) (๓) การเปิดเผยข้อมูลรายได้และทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่รัฐ (Public Official Asset Disclosure) (๔) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน (Citizen Engagement)

เกณฑ์เพิ่มเติม (Value Check) ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ (๑) การยอมให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วม (Civil Society Organization : CSO Entry and Exit) (๒) การต่อต้านภาคประชาสังคม (CSO Repression)

สำนักงาน ก.พ.ร. ต้องเร่งพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์เพิ่มเติม โดยให้องค์กรภาคประชาสังคม และประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงออก เสนอความคิดเห็น ตรวจสอบติดตามการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ และอื่น ๆ (ที่ไม่ขัดกับความมั่นคง) ได้

๒.๑.๒ การเปิดเผยกระบวนการงบประมาณตามหลักสากล

- สำนักงานงบประมาณ ทำการเปิดเผยกระบวนการจัดทำงบประมาณตามหลักสากล (Open Budget Index : OBI) ซึ่งองค์การความโปร่งใสในกระบวนการงบประมาณ โดยความร่วมมือขององค์กรทางด้านงบประมาณระหว่างประเทศ (International Budget Partnership : IBP) ทำการสำรวจ IBP โดยศึกษาประเด็นที่ประเทศไทยยังมีคะแนนต่ำและประเด็นที่ยังไม่มีคะแนน เช่น (๑) การนำค่าแถลงประกอบคำของงบประมาณประจำปีขึ้นบนเว็บไซต์ และจัดทำคำแปลเป็นภาษาอังกฤษ (๒) การนำข้อมูลงบประมาณขึ้นบนเว็บไซต์ในการเผยแพร่ข้อมูลกระบวนการจัดทำงบประมาณ และข้อมูลงบประมาณเป็นข้อมูลแบบ Machine Learning หรือ Excel ร่วมกับข้อมูล PDF (๓) การนำร่างงบประมาณประจำปีขึ้นบนเว็บไซต์ของสำนักงานปลัดกระทรวงอย่างน้อย

๓ เดือนก่อนสภาอนุมัติ (๔) รายงานระหว่างปี รายงานทบทวนกลางปี และรายงานสิ้นปี ฯลฯ ขึ้นบนเว็บไซต์

- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เปิดเผยแพร่รายงานการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศ โดยนำรายงานประจำปีและย้อนหลังอย่างน้อย ๓ ปี ขึ้นบนเว็บไซต์

๒.๒ พัฒนาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อให้ประชาชนรับรู้และมีส่วนร่วม

๒.๒.๑ พัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐเพื่อประชาชน ภาษีไปไหน? และภาษีมาจากไหน?

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (DGA) ได้พัฒนาระบบการเปิดเผยการใช้จ่ายงบประมาณ จากเดิมที่มีการใช้ข้อมูลจากระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) เป็นฐานข้อมูล ด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างแอปพลิเคชัน “ภาษีไปไหน” กับระบบ e-GP ของกรมบัญชีกลาง และพัฒนาในส่วน Mobile Application ในส่วนของ IOS และ Android เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้ภาคประชาชนเข้าถึงข้อมูล และใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการติดตามเฝ้าระวัง การใช้งบประมาณของประเทศด้วยความโปร่งใส โดยการพัฒนาระบบภาษีไปไหน-ภาษีมาจากไหน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้การเปิดเผยดำเนินการโดยรวดเร็ว และพัฒนาคุณภาพข้อมูลที่เผยแพร่ให้เป็นข้อมูลเชิงลึกและแบบชุดข้อมูลควรอยู่ในรูปแบบเป็นตารางหรือรูปแบบที่มีโครงสร้าง เช่น CSV, XLS, XLSX, XML, JSON ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อมูลที่เผยแพร่ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ สามารถเข้าถึงได้ง่าย และภาคเอกชนจะสามารถนำไปพัฒนาต่อได้ โดยข้อมูลที่ควรพัฒนาปรับปรุง และเปิดเผยข้อมูลให้ครบถ้วน เช่น

- ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการในระบบของกรมบัญชีกลาง (ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e - GP))

- ข้อมูลงบประมาณ รายได้ รายจ่าย เงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระบบของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น e-LAAS)

- ข้อมูลงบประมาณ การลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ในระบบของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) (ระบบ GFMS-SOE System)

- พัฒนาให้มีโมดูล (Module) เพิ่มเติมจากระบบเดิม สำหรับนักลงทุนต่างชาติ ที่สามารถค้นหาโครงการลงทุนที่เกี่ยวกับนักลงทุนต่างชาติ เช่น โครงการการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) เป็นต้น

นอกจากนี้ ควรบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคเอกชน เช่น องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ที่พัฒนาระบบ ACT AI ที่สามารถประสานความร่วมมือเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้น

๒.๒.๒ พัฒนาข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)

ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) บูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ที่จะส่งผลกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) อีกทางหนึ่ง

แนวทางการปฏิบัติ เช่น

- ออกแบบข้อมูลที่อยู่ในการครอบครองของหน่วยงานรัฐในแต่ละประเภท ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของภาครัฐได้

- สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อคำถามของแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ให้นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องออกมาเผยแพร่ตามหลักสากล

- ข้อมูลที่เป็นสถิติ หรือที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณรายรับ รายจ่าย คุณภาพข้อมูลที่เผยแพร่จะต้องเป็นเชิงลึกและแบบชุดข้อมูลควรอยู่ในรูปแบบเป็นตารางหรือรูปแบบที่มีโครงสร้าง เช่น CSV, XLS, XLSX, XML, JSON เป็นต้น ทั้งนี้ ข้อมูลที่เผยแพร่ได้ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

- ข้อมูลสำคัญที่ต่างชาติต้องรู้หรือควรรู้ หรือเพื่อประโยชน์ในการติดต่อการให้บริการภาครัฐ ควรให้มีการเผยแพร่อย่างน้อย ๒ ภาษา ที่เข้าถึงและเข้าใจง่าย

- การเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ควรกำหนดหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลแบบ Machine Learning โดยเฉพาะข้อมูลด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ แผนงบประมาณ งบประมาณกองทุนต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐตามหลักสากล เป็นการเปิดเผยกระบวนการพิจารณางบประมาณของประเทศที่จะต้องเปิดเผยทั้งกระบวนการ ดังนั้น ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณ ข้อมูลงบประมาณและการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) ตามหลักสากล (Open Budget Partnership : IBP) และเปิดเผยกระบวนการงบประมาณแบบ Excel ร่วมกับ PDF ตามหลักสากล

๒.๒.๓ เร่งรัดให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการแก้ไขพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และผลักดันร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ และหมวด ๙ การขัดกันแห่งผลประโยชน์

๓. สร้างการรับรู้เชิงรุกในส่วนของภาคประชาสังคมและเชื่อมโยงถึง Partner Institute ที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการสร้างการรับรู้นโยบาย ผลงานของรัฐบาลในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต การอำนวยความสะดวกในการขอรับบริการจากภาครัฐ ฯลฯ อย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในระบบความโปร่งใสของประเทศไทยในสายตานานาชาติ ประกอบด้วยมาตรการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ สร้างการรับรู้เชื่อมโยงถึงหน่วยงานที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ทั้งในระบบ Social Media และรูปแบบเอกสาร ปัจจุบันข่าวในประเทศไทยที่เผยแพร่ออกไปเป็นเชิงลบมากกว่าเชิงบวก ทั้ง ๆ ที่มีข่าวเชิงบวกจำนวนมากจึงควรต้องจัดให้มีการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์นโยบาย ผลงานของรัฐบาล สร้างการรับรู้เชิงรุก ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นศูนย์กลาง (Partner Institute) ในการจัดส่งข้อมูลประเทศไทยให้กับแหล่งการประเมินต่าง ๆ ของดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) โดยให้มีการดำเนินการเผยแพร่ข้อมูล และผลงานอย่างต่อเนื่อง (อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง) ต้องมีทั้งที่เป็นคลิปข่าว ภาพข่าว และเนื้อหาข่าวภาคภาษาอังกฤษ สื่อสารไปในทุกช่องทาง และต้องให้มั่นใจว่าแหล่งประเมินทั้ง ๙ แหล่งได้รับข้อมูลและข่าวสารนี้

๓.๒ สร้างการรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ สร้างการรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในระดับพหุภาคี ภูมิภาค และทวิภาคี ถึงเจตนาปรารถนาในการส่งเสริมการค้าและการลงทุน ด้วยนโยบายการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ โดยใช้โอกาสที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) เป็นจุดเริ่มต้น

การประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (APEC มีจุดมุ่งหมาย ๓ ประการหลัก ได้แก่ การเปิดเสรีด้านการค้าการลงทุน การลดอุปสรรคและอำนวยความสะดวกทางการค้าและบริการ และการส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและวิชาการ)

๓.๓ สร้างการรับรู้เชิงรุกให้ถึงภาคประชาสังคม ตามมาตรา ๖๓ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

ให้คณะทำงานขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) จัดตั้งคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่สร้างกลไกให้ภาคประชาสังคมรับรู้ถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน โดยใช้งบประมาณ

จากกองทุนของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อสนับสนุนการทำงานของภาคประชาสังคมให้มีส่วนร่วมและเป็น การขยายการรับรู้ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) สู่ประชาชนทุกระดับ ในประเทศโดยให้มีการสร้างการรับรู้ในระดับมหภาค นอกจากการอบรมให้ความรู้แบบเดิม และนำ การสร้าง Content Marketing มาปรับใช้เพื่อให้เกิดพลังการมีส่วนร่วม และควรรณรงค์ให้ภาคประชาสังคม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ด้วยกลยุทธ์ทางการตลาด โดยเฉพาะสื่อสารสนเทศที่ใช้จินตนาการและความสนใจด้านศิลปะ จะช่วยให้เกิด การมีส่วนร่วมได้เป็นอย่างดี

๔. การป้องกันการทุจริตในระบบราชการไทย

๔.๑ ผลักดันให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มีความเชื่อมโยงกับ การยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

ประเทศไทยมีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มาอย่างต่อเนื่อง แต่ค่าคะแนน ITA ที่เพิ่มขึ้นไม่ได้มีความสัมพันธ์กับค่าคะแนน CPI จึงควรให้สำนักงาน ป.ป.ช. ที่รับผิดชอบการประเมิน ITA นำประเด็นการขับเคลื่อนให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) มีความเชื่อมโยงกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการ รับรู้การทุจริต (CPI) ไปบูรณาการการทำงานร่วมกับคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับ ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) เพื่อร่วมกันวางมาตรการและแผนปฏิบัติการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้ หน่วยงานภาครัฐมีคุณธรรมและความโปร่งใส รวมทั้งสามารถเฝ้าระวัง ป้องกัน ป้องปราม และ ปราบปรามการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยยกระดับผลการประเมิน ITA และเชื่อมโยงไปถึง ผลการประเมิน CPI ให้มีค่าสูงขึ้นได้อีกด้วย

การปรับปรุงการประเมิน ITA ควรกำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องกับ กลุ่มหรือประเภทของหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงกับแหล่งการประเมิน CPI และ Global Corruption Barometer ให้ชัดเจน โดยอาจมีการจัดกลุ่มประเภทหน่วยงาน ตามแหล่งการประเมิน และข้อมูลการ ปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น ๆ ต้องมีมาตรการทำให้ทุกส่วนราชการเกิดความสนใจอย่างจริงจังเกี่ยวกับการ ประเมิน CPI และ ITA และมีการทวนสอบข้อมูลการประเมิน ITA เพื่อความน่าเชื่อถือในการ ประเมิน อันจะส่งผลให้การประเมินค่า CPI มีค่าสูงขึ้นกว่าเดิม (ทั้งนี้คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้าง ธรรมาภิบาล ในคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้าง ธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้มีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว)

ในการดำเนินการขับเคลื่อนควรมีมาตรการการลงโทษหน่วยงานที่ไม่ให้ ความสนใจดำเนินการ โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีโอกาสจะก่อให้เกิดผลกระทบกับคะแนน CPI โดยตรง ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีการให้รางวัลและชมเชยหน่วยงานที่ตั้งใจปฏิบัติอย่างจริงจังจนเกิดผลดี

๔.๒ ดำเนินการประเมินแบบจำลองดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) กับหน่วยงานภายในประเทศ โดยกำหนดแหล่งประเมินจากองค์กรและบุคคลที่น่าเชื่อถือ และให้หน่วยงานที่มีความเป็นอิสระทำหน้าที่ประเมิน

ให้ผู้เชี่ยวชาญหรือองค์กรผู้ประเมิน ๙ แห่ง ทำการประเมินเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักลงทุนชาวต่างชาติโดยตรง เช่น เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เขตเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กรมศุลกากร กรมที่ดิน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่และอำนาจในการออกใบอนุญาตการก่อสร้าง และการอนุญาตอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการลงทุน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน CPI อื่นๆ

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญและตื่นตัวกับการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) และเป็นการเตรียมความพร้อมเมื่อมีการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ซึ่งการดำเนินการประเมินแบบจำลองดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) กับพัฒนาการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) มีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน จึงไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการประเมิน

ผู้เชี่ยวชาญหรือองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นแหล่งประเมินมาจากหน่วยงานของไทย เช่น นักวิชาการของมหาวิทยาลัย ผู้แทนของกระบวนการยุติธรรม หรือสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) เป็นหน่วยงานที่ส่งข้อมูลให้แหล่งการประเมิน IMD World Competitiveness Yearbook และแหล่งการประเมิน World Justice Project Rule of Law Index Expert Survey : WJP เป็นต้น โดยให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นผู้รับผิดชอบหลัก และให้สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (Thailand Development Research Institute : TDRI) เป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้ในระยะแรกให้ใช้งบประมาณจากกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (กองทุน ป.ป.ช.) และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักของงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ระยะยาวอาจจะเสนอให้มีคณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการแก้ไขประเด็นปัญหานี้โดยตรง เพื่อให้พิจารณารายละเอียดว่าผู้ประเมิน CPI มีมุมมองอย่างไร และมีการสอบถามความเห็นอย่างไร จะได้นำมาปรับปรุงหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับการประเมิน รวมถึงการสรุปข้อมูลคำถามที่พบบ่อยขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) และให้สำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. ประชาสัมพันธ์การดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐไปยังแหล่งการประเมิน ๙ แหล่ง ที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) กำหนด

๔.๓ เร่งรัดการพัฒนากระบวนการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ โดยการบริหารจัดการ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่ ทั้งนี้มูลเหตุจูงใจของการทุจริตประพจน์มิชอบส่วนมากกระทำไปเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน ดังนั้นควรเร่งรัดการดำเนินการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบการรั่วรัวผิดปกติ ตามมาตรา ๑๓๐ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๔๒ มาตรา ๑๐๓ และมาตรา ๑๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและการเฝ้าระวังมิให้เกิดการทุจริต ทั้งนี้ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน และเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการเงิน กรมที่ดิน กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

๕. วางระบบการขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)”

เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นให้มีระบบ กลไก การขับเคลื่อน แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) อย่างต่อเนื่อง ต้องขับเคลื่อนโดยประสานการทำงานจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสื่อมวลชนเข้าร่วมด้วย ประกอบด้วยมาตรการดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ การปราบปรามที่จริงจังและการลงโทษที่เข้มงวด

- เร่งรัด ติดตามการดำเนินคดีใหญ่ (Big Case) คดีที่มีความสำคัญระดับประเทศ คดีทุจริตที่มีผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง หรือคดีสำคัญที่สังคมให้ความสนใจ และมีการรายงานผล (เฉพาะข้อมูลที่เปิดเผยได้) การเร่งรัด ติดตามต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกรณีที่หน่วยงานภาครัฐสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการจัดการเรื่องสินบน ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

- การบังคับใช้กฎหมายต้องมีความรวดเร็ว เด็ดขาด จริงจัง แม่นยำ และเป็นธรรม ตั้งแต่ขั้นตอนการสืบสวน สอบสวน ไต่สวน และตรวจสอบคดีของสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. รวมถึงพนักงานสอบสวนที่เกี่ยวข้อง ไปจนถึงการพิจารณาคดีของสำนักงานอัยการสูงสุด และการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล รวมทั้งการบังคับโทษของกรมราชทัณฑ์ ให้มีขั้นตอนที่รวดเร็วและการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม ซึ่งหลักฐานและเบาะแสสำคัญส่วนมากจะได้รับการร่วมกันตรวจสอบของประชาชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และส่งให้สำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบพิจารณาได้ ทั้งนี้หากเป็นคดีทุจริตประทุติมิขอการบังคับใช้กฎหมายไม่ควรมีการลดโทษ และไม่ควรรอการลงโทษ แต่ควรดำเนินการลงโทษทันทีหากมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติ จะได้จัดทำข้อเสนอแนะเป็นหนังสือไปยังหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม ตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น ในขณะที่เดียวกันความผิดเกี่ยวกับการทุจริตไม่ควรกำหนดอายุความ เพื่อให้มีการติดตามตรวจสอบได้ตลอดเวลา

๕.๒ สนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต

- สนับสนุนให้ภาคเอกชนบรรจุกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ที่มีกิจกรรมต่อต้านการทุจริตทั้งในระดับองค์กร ชุมชน สังคม โดยกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ยินยอมให้ภาคเอกชนที่ดำเนินกิจการเพื่อสังคมเพื่อต่อต้านการทุจริต สามารถนำค่าใช้จ่ายมาขอรับการลดหย่อนภาษีได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจ (Incentives) ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต แสดงออกถึงความเป็นพลเมืองของประเทศที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม

● สนับสนุนให้ภาคเอกชนมีการดำเนินงานตามมาตรฐาน ISO ๓๗๐๐๑ มาตรฐานระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (anti-bribery management systems) หากองค์กรใดได้รับมาตรฐาน ISO ๓๗๐๐๑ จะได้รับสิทธิพิเศษในการทำงานโครงการต่าง ๆ กับภาครัฐ (ให้กรมบัญชีกลางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้กำหนดสิทธิพิเศษ)

๕.๓ จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)”

เพื่อเป็นกลไก กำกับ ขับเคลื่อน ติดตาม ประเมินผล ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการบรรลุตามแผนที่ตั้งไว้ ที่มีองค์ประกอบจากภาคส่วนต่าง ๆ ภาครัฐ เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน เช่น สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) (ACT) สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย และภาคสื่อมวลชน เป็นต้น ร่วมเป็นคณะฯ และกำหนดให้มีการจัดทำรายงานผลพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี โดยอาจพิจารณาปรับปรุงองค์ประกอบคณะอนุกรรมการภายใต้ ศอตช. ที่มีอยู่เดิมแล้ว (ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต เรียบร้อยแล้ว)

๕.๔ ผู้นำประเทศควรสื่อสารมาตรการดังกล่าวข้างต้นกับประชาชน ปลุกพลังประชาชนให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังการทุจริตในทุกรูปแบบให้เกิดกระแสการตรวจสอบอย่างจริงจัง

● รัฐบาลควรมีคณะทำงานที่ทำหน้าที่ติดตามการมีส่วนร่วม ให้เกิดการพัฒนาการเฝ้าระวังจากภาคประชาชน และภาคประชาสังคมอย่างเป็นระบบ

● คณะทำงานควรประสานการดำเนินการเชิงรุก ทั้งกับหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบ และสื่อมวลชน ให้เกิดการป้องกันและป้องปราม เพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน

ภาคผนวก



คำสั่งคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต
ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา
ที่ ๔/๒๕๖๒

เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
ด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา

เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ดังนั้น อาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๓) ประกอบกับข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ จึงมีมติตั้งคณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล โดยให้คณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑. นายธานี อ่อนละเอียด
๒. พลตำรวจโท ตรีนทศ รณฤทธิวิชัย

อนุกรรมการ

- | | |
|-----------------------------------|---------------------------------------|
| ๑. นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธุ์ | เป็นประธานคณะอนุกรรมการ |
| ๒. พลเอก อาชาไนย ศรีสุข | เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง |
| ๓. นางวรารัตน์ อติแพทย์ | เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง |
| ๔. รองศาสตราจารย์วรางคณา จันทร์คง | เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการ |
| ๕. นายจุมพล สงวนสิน | |
| ๖. พลตรี ณรงค์ศักดิ์ ปานพิมพ์ | |
| ๗. นายแดน ปรีชา | |
| ๘. นายธรรมรงค์ชัย วงษ์สวัสดิ์ | |
| ๙. นายนฤตล เปี่ยมพงศ์สุข | |

๑๐. นายประดิษฐ์ ติ้วพัฒนกุล
๑๑. นายรังสรรค์ ตูลชีวิน
๑๒. นายฤทธิไกร อุดมเวศย์

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล รวมถึงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒. รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการ

๓. ดำเนินการพิจารณาเรื่องใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

พลเรือเอก



(ศิษฐวัชร วงษ์สุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต
ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล
วุฒิสภา

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ

คำถามที่พบบ่อย

ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) คืออะไร

คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) และอันดับของประเทศหรือดินแดน มีที่มาจาก การรับรู้ในการทำงานของภาครัฐว่ามีการทุจริตมากน้อยเพียงใด โดยทำการสำรวจผ่านมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารระดับสูงของภาคธุรกิจเอกชน ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) คือ ดัชนีผสม (composite index) ประกอบด้วย 13 แบบสอบถาม และทั้งหมดเป็นประเด็นเกี่ยวกับการประเมินการทุจริต ซึ่งถูกเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถาบันที่มีชื่อเสียงและความหลากหลาย

ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) เป็นตัวชี้วัด (indicator) เกี่ยวกับการทุจริต ที่ถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายมากที่สุด

แหล่งข้อมูลใด ถูกนำมาคำนวณดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

ดัชนีการรับรู้การทุจริตถูกคำนวณจากแหล่งข้อมูล 13 แหล่ง โดยมี 12 แหล่งข้อมูล เป็นสถาบันอิสระ (independent institutions) ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารงานภาครัฐ (governance) และการวิเคราะห์ความน่าสนใจในการประกอบธุรกิจ (business climate analysis)

ในการคำนวณดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) จะนำข้อมูลที่ถูกเผยแพร่ย้อนหลังภายใน 2 ปี และการคำนวณดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) จะใช้แหล่งข้อมูลต่อไปนี้เท่านั้น (1) แหล่งข้อมูลที่มีการกำหนดค่าคะแนน (score) ให้กับประเทศและดินแดนต่าง ๆ และ (2) แหล่งข้อมูลต้องมีผู้เชี่ยวชาญในการให้ความเห็นเกี่ยวกับมุมมองด้านการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ

ทำไมดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) จึงต้องมีที่มาจาก “การรับรู้” (perceptions)

การทุจริตโดยทั่วไป ประกอบด้วย การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐที่ผิดกฎหมาย ซึ่งสามารถซ่อนการกระทำความผิดได้เป็นอย่างดี แต่อาจถูกเปิดเผยออกมาได้บ้าง ในกรณีที่มีการสืบสวน สอบสวน หรือปรากฏเป็นข่าวอื้อฉาวเกี่ยวกับการทุจริต

นักวิจัยของมหาวิทยาลัย ภาคประชาสังคม และรัฐบาล มีความก้าวหน้าไปอย่างมาก ในการวัดการทุจริตแบบวัตถุวิสัย (objective) เฉพาะภาคส่วน (specific sectors) อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบว่ามีตัวชี้วัดใดที่สามารถวัดระดับการทุจริตแบบวัตถุวิสัยในระดับประเทศ (national levels of corruption) ได้อย่างตรงไปตรงมา และมีความละเอียดถี่ถ้วน ดังนั้น การคำนวณดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) จึงจำเป็นต้องเลือกแหล่งข้อมูล

และแบบสำรวจที่ถูกออกแบบข้อคำถามอย่างรอบคอบ และมีความเป็นมาตรฐาน ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถวัดระดับการรับรู้ได้

“ประเด็นของการทุจริตใด” ที่ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ให้ความสนใจ

ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) จะให้ความสนใจกับประเด็นการทุจริตเหล่านี้ (กล่าวคือ มีการใช้ถ้อยคำเฉพาะเหล่านี้ในการเก็บข้อมูล)

- สินบน
- การจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน
- การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตนโดยปราศจากการถูกลงโทษ เกิดขึ้นอย่างเป็นปกติหรือไม่
- ความสามารถของรัฐบาลในการป้องกันการทุจริต และการบังคับใช้กลไกเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ (integrity mechanisms) ในภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ระเบียบราชการ และการปฏิบัติตามขั้นตอนของทางราชการที่มีมากจนเกินไป ซึ่งอาจเป็นการเพิ่มโอกาสให้เกิดการทุจริต
- การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รัฐ ระหว่างระบบที่ขึ้นอยู่กับความสามารถของข้าราชการ และระบบที่เห็นแก่พวกพ้อง
- การดำเนินคดีอาญาต่อเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ
- การมีกฎหมายให้เพียงพอต่อการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน และการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ
- การคุ้มครองทางกฎหมายต่อผู้แจ้งเบาะแส สื่อมวลชน และบุคคลที่ทำหน้าที่ตรวจสอบเมื่อพวกเขาเหล่านั้น รายงานเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตและสินบน
- การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของภาคประชาสังคม เกี่ยวกับกิจการของภาครัฐ

“ประเด็นของการทุจริตใด” ที่ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ไม่ได้ให้ความสนใจ

- การรับรู้หรือประสบการณ์การทุจริตของพลเมือง
- การฉ้อโกงภาษี
- การเคลื่อนย้ายเงินอย่างผิดกฎหมาย
- กลุ่มบุคคล เช่น ทนายความ นักบัญชี ที่ปรึกษาทางการเงิน ที่ไปเกี่ยวข้องกับการทุจริต

- การฟอกเงิน
- การทุจริตในภาคเอกชน

ประเทศหรือดินแดนที่ได้คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ต่ำที่สุด หมายความว่า ประเทศหรือดินแดนนั้น ทุจริตมากที่สุดในโลก ใช่หรือไม่

ไม่ใช่ เพราะว่ ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนมุมมองของการทุจริตในการดำเนินงานของภาครัฐเท่านั้น ได้แก่ การทุจริตในทางการเมือง และการทุจริตในการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ได้หมายความว่า คนทุกคน หรือทั้งสังคมภายในประเทศนั้น จะมีการทุจริตมากตามไปด้วย และไม่ได้หมายความรวมถึง การทุจริตของภาคเอกชน

คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ในปีล่าสุด สามารถเปรียบเทียบกับคะแนนของปีที่ผ่านมา ได้หรือไม่

ได้ เพราะว่ ระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกปรับปรุงในการคำนวณดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ตั้งแต่ปี 2012 มีการกำหนดช่วงคะแนนใหม่ จาก 0 คะแนน ถึง 100 คะแนน ทำให้คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของแต่ละประเทศที่อ้างอิงมาจากแต่ละแหล่งข้อมูลถูกปรับช่วงข้อมูลโดยการใช้ค่าเฉลี่ยของทั้ง โลกและการเบี่ยงเบนมาตรฐานจาก ปี 2012 ในฐานะที่เป็นปีตั้งต้น

ดังนั้น การใช้สเกลในรูปแบบใหม่นี้ จึงสามารถเปรียบเทียบคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) จากปีที่หนึ่ง กับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ในปีถัดไปได้ ตั้งแต่ปี 2012 เป็นต้นมา ทั้งนี้ มีที่มาจาก การปรับปรุงระเบียบวิธีวิจัย อย่งไรก็ตาม คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ที่มีมาก่อนปี 2012 จะไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบได้

การเปรียบเทียบประเทศ สามารถทำได้หรือไม่ ในเมื่อประเทศเหล่านั้นถูกจัดอันดับจากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน

ได้ เพราะว่ การคำนวณดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ใช้วิธีการที่เรียกว่า “การปรับช่วงขอบเขตของข้อมูล” (rescaling process) กล่าวคือ แหล่งข้อมูลทั้งหมด จะถูกนำมาปรับให้ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยโลก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานกับเส้นอ้างอิงของปี 2012 เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบข้ามช่วงเวลาได้

ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) แสดงให้เห็นถึงภาพรวมการทุจริตของประเทศ ใช่หรือไม่

ไม่ใช่ เพราะว่ ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ถูกจำกัดเฉพาะการทุจริตในภาครัฐ (public sector) ผ่านมุมมองของนักธุรกิจ และผู้เชี่ยวชาญประจำประเทศเท่านั้น ทั้งนี้ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พยายามที่จะแก้ไขข้อจำกัดของตนเองให้ดีขึ้น และสามารถครอบคลุมประเด็นการทุจริตที่แตกต่าง

ไปจากเดิม จึงได้สร้างงานวิจัยเกี่ยวกับการทุจริตให้มีความหลากหลายทั้งงานวิจัยเชิงปริมาณและงานวิจัยเชิงคุณภาพ รวมถึงงานวิจัยในระดับโลกและระดับประเทศผ่านเครือข่ายขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติที่อยู่ในแต่ละประเทศ ซึ่งมีมากกว่า 100 ประเทศทั่วโลก

*ที่มา แปลจาก “Corruption Perceptions Index: Frequently Asked Questions” จาก

<https://www.transparency.org/en/cpi/2021>

หมายเหตุ :

- (1) คำแปลนี้ ไม่ได้เป็นคำแปลอย่างเป็นทางการ
- (2) ผู้แปล เลือกแปลเฉพาะในส่วนที่มีสาระสำคัญ ไม่ได้แปลทุกหน้าและทุกคำ
- (3) ผู้แปล ไม่ได้แปลแบบตามตัวอักษร โดยมีการเติมบางถ้อยคำและประโยค รวมถึงสลับประโยคใหม่ เพื่อให้สามารถอ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น
- (4) ผู้แปล ใช้การจัดย่อหน้าใหม่แทนที่จะแปลต่อกัน เพื่อให้เห็นความสำคัญของแต่ละประโยคมากขึ้น



คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ

ที่ ๗ /๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

ตามที่ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๕๘/๒๕๖๒ เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ให้จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ภายในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ทำหน้าที่เป็นองค์กรอำนวยการในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเกิดการบูรณาการแก้ไขปัญหาการทุจริตให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓.๗ ของคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๕๘/๒๕๖๒ เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ ประธานกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ จึงให้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

- | | |
|-------------------------------------------------|------------------|
| ๑) นายประยงค์ ปรียาจิตต์ | ประธานอนุกรรมการ |
| ๒) ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ | อนุกรรมการ |
| ๓) ปลัดกระทรวงพาณิชย์ | อนุกรรมการ |
| ๔) ปลัดกระทรวงยุติธรรม | อนุกรรมการ |
| ๕) เลขาธิการ ก.พ.ร. | อนุกรรมการ |
| ๖) เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. | อนุกรรมการ |
| ๗) เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน | อนุกรรมการ |
| ๘) เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ | อนุกรรมการ |
| ๙) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ | อนุกรรมการ |
| ๑๐) ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล | อนุกรรมการ |
| ๑๑) เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง | อนุกรรมการ |
| ๑๒) เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. | อนุกรรมการ |
| ๑๓) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน | อนุกรรมการ |
| ๑๔) เลขาธิการวุฒิสภา | อนุกรรมการ |
| ๑๕) เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร | อนุกรรมการ |
| | ๑๖) เลขาธิการ... |

๑๖) เลขธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	อนุกรรมการ
๑๗) เลขธิการสถาบันพระปกเกล้า	อนุกรรมการ
๑๘) อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๑๙) อธิบดีกรมบัญชีกลาง	อนุกรรมการ
๒๐) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	อนุกรรมการ
๒๑) คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๒๒) ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒๓) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒๔) ประธานหอการค้าร่วมต่างประเทศในประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒๕) ประธานองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย)	อนุกรรมการ
๒๖) กรรมการผู้อำนวยการสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)	อนุกรรมการ
๒๗) ผู้อำนวยการสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA)	อนุกรรมการ
๒๘) นายกสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒๙) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับ คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตแต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน ๒ คน	อนุกรรมการ
๓๐) นายเกรียงไกร สืบสัมพันธ์	อนุกรรมการ
๓๑) นางฉวีวรรณ นิลวงศ์	อนุกรรมการ
๓๒) ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงาน ป.ป.ท.	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๓๓) เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ท. ที่เลขธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมาย จำนวนไม่เกิน ๓ คน	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๑) อำนวยการ ประสาน ติดตามความก้าวหน้า รวบรวม และประเมินผลการดำเนินการ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ และข้อเสนอเพื่อการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๒) ทำหน้าที่เป็นกลไกการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการร่วมกับทุกภาคส่วน ในการขับเคลื่อนข้อเสนอเพื่อการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๓) เสนอแนะแนวทาง มาตรการ และกำหนดแผนงานระยะยาวในการขับเคลื่อน เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๔) ประสานความร่วมมือไปยังส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชนหรือบุคคลใด ๆ ในการให้ข้อมูล ให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือหรือส่งเอกสารใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือ สนับสนุนการปฏิบัติงาน

๕) แต่งตั้ง...

๕) แต่งตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๖) ดำเนินการอื่นใดตามที่ประธานกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕



(นายวิชณู เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๖๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔
กราบเรียน/เรียน รอง - นรม., รัฐ - นร., กระทรวง, กรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๔๔๓ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ท. ด่วนที่สุด ที่ ปป ๐๐๑๑/๑๑๓๓ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๒ มีนาคม ๒๕๖๔) เกี่ยวกับรายงานผลการวิเคราะห์
ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ประจำปี ๒๕๖๓ มาเพื่อทราบ ความละเอียด
แจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐได้เสนอรายงานผลการวิเคราะห์
ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปเพื่อดำเนินการ
ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ลงมติว่า

๑. รับทราบรายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. รับทราบแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)
และมอบหมายให้กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ
สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) สำนักงาน
คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการให้เกิดผล
เป็นรูปธรรมต่อไป

๓. ให้หน่วยงานที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณโครงการขนาดใหญ่ (รายการในงบลงทุน
วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง) จัดทำการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงเชิงนโยบาย
ส่งพร้อมคำขอไปยังสำนักงบประมาณ เพื่อให้สำนักงบประมาณใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ
และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยง
การทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ต่อไป

๔. ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐได้รับยกเว้น
การปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ (เรื่อง การเสนอเรื่องเร่งด่วนต่อคณะรัฐมนตรี)
ในการเสนอเรื่องนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมา และโปรดดำเนินการ
ตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
และดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ณัฐจักรี อนันตศิลป์

(นางณัฐจักรี อนันตศิลป์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๒๒ (อุษยาท), ๑๕๓๓ (ปัสตรา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th (He 06-02-651)

หมายเหตุ	อส.	: จิงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	รอง-นรม.	: จิงเรียนยืนยันมา
	รัฐ-นร., กระทรวง	: จิงเรียนยืนยันมา และโปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป
	องค์การอิสระ	: จิงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	กรม	: จิงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ด่วนที่สุด

ที่ ปป ๐๐๑๑/๑๑๓



สำนักงาน ป.ป.ท.

อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ

อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
- หนังสือสำนักงาน ป.ป.ท. ด่วนที่สุด ที่ ปป ๐๐๑๑/๓๙ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕
 - หนังสือสำนักงาน ป.ป.ท. ด่วนที่สุด ที่ ปป ๐๐๑๑/๔๓ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕
 - หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๒)/๑๖๓๓/ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
 - หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ด่วนที่สุด ที่ นร๐๔๐๓ (กร๒)/๑๘๖๓ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
 - รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔ (Corruption Perceptions Index : CPI 2021)
 - การมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอเข้าช่วยที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี ในฐานะเป็นผู้กำกับการบริหารราชการสำนักงาน ป.ป.ท. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ รับทราบข้อเสนอแนะ เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓ ตามที่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เสนอและให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยให้รับความเห็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ.ร. ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่ เกี่ยวข้องต่อไป

๑.๑.๒ คณะรัฐมนตรี...

๑.๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เห็นชอบแผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมตามแผนปฏิรูปประเทศ โดยให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกันขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศให้บรรลุตามเป้าหมายภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยสาระสำคัญของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้กำหนดให้มีกิจกรรมปฏิรูปที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) จำนวน ๕ กิจกรรม สำนักงาน ป.ป.ท. ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบหลักในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ จึงได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลาง สำนักงาน ก.พ.ร. และ สำนักงาน ป.ป.ช. พัฒนาเครื่องมือและกลไกที่จะช่วยสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งก็คือ “คู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่” ขึ้น เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณ และหน่วยพิจารณางบประมาณปฏิบัติตามกรอบแนวทางตามคู่มือดังกล่าว

๑.๑.๓ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ โดยในครั้งนี้มีประเทศ ที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งดัชนี ปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่เข้ารับการประเมินมีระดับคะแนนที่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และโดยเฉลี่ยระดับคะแนนจะอยู่ที่ ๔๓ คะแนน ประเทศที่ได้รับคะแนนสูงที่สุดคือ เดนมาร์กฟินแลนด์ และนิวซีแลนด์ มีคะแนน ๘๘ คะแนน โดยที่ประเทศนอร์เวย์ (๘๕) สิงคโปร์ (๘๕) สวีเดน (๘๕) สวิตเซอร์แลนด์ (๘๔) เนเธอร์แลนด์ (๘๒) ลักเซมเบิร์ก (๘๑) และเยอรมนี (๘๐) เป็นประเทศที่ได้คะแนนสูงสุดใน ๑๐ อันดับแรก สำหรับประเทศที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุดคือ ซูดานใต้ (๑๑) ซีเรีย (๑๓) และโซมาเลีย (๑๓) ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ได้รับคะแนนลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ เป็น ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ ของประเทศทั่วโลก ๑๘๐ ประเทศที่ได้รับการประเมิน และอยู่ในลำดับที่ ๕ ของประเทศอาเซียน รองจาก ๑) สิงคโปร์ ๘๕ คะแนน ๒) มาเลเซีย ๔๘ คะแนน ๓) เวียดนาม ๓๙ คะแนน ๔) อินโดนีเซีย ๓๘ คะแนน

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะเวลาที่ ๓

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เห็นชอบแผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมตามแผนปฏิรูปประเทศ

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

การประเมินคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เป็นการประเมินการรับรู้เกี่ยวกับภาพลักษณ์ด้านการทุจริตของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งปัจจุบันรูปแบบการประเมินทั่วโลกจะใช้แหล่งการประเมินจำนวน ๑๓ แหล่งการประเมิน สำหรับประเทศไทย

ใช้แหล่งการประเมินจำนวน ๙ แหล่ง ปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่เข้ารับการประเมินมีระดับคะแนนที่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และโดยเฉลี่ยระดับคะแนนจะอยู่ที่ ๔๓ คะแนน ประเทศที่ได้รับคะแนนสูงที่สุดคือ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ และนิวซีแลนด์ มีคะแนน ๘๘ คะแนน โดยที่ประเทศนอร์เวย์ (๘๕) สิงคโปร์ (๘๕) สวีเดน (๘๕) สวิตเซอร์แลนด์ (๘๔) เนเธอร์แลนด์ (๘๒) ลักเซมเบิร์ก (๘๑) และเยอรมนี (๘๐) เป็นประเทศที่ได้คะแนนสูงสุดใน ๑๐ อันดับแรก สำหรับประเทศที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุดคือ ชูดานใต้ (๑๑) ซีเรีย (๑๓) และโซมาเลีย (๑๓) ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ได้รับคะแนนลดลงจากปี ๒๕๖๓ ซึ่งได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ และอยู่ในลำดับที่ ๕ ของประเทศอาเซียน รองจาก ๑) สิงคโปร์ ๘๕ คะแนน ๒) มาเลเซีย ๔๘ คะแนน ๓) เวียดนาม ๓๙ คะแนน ๔) อินโดนีเซีย ๓๘ คะแนน โดยทุกประเทศทั่วโลกมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๔๓ คะแนน ประเทศเอเชียแปซิฟิกมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๔๕ คะแนน ประเทศอาเซียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๙.๘๙ คะแนน สำหรับประเทศไทยตั้งเป้าหมายในการยกระดับคะแนน CPI ไว้ในยุทธศาสตร์ชาติว่าเมื่อสิ้นสุดแผน (ปี พ.ศ. ๒๕๘๐) ค่าคะแนน CPI จะต้องอยู่ที่ ๑ ใน ๒๐ ลำดับแรกของโลก หรือ ๗๓ คะแนน และกำหนดเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตั้งเป้าหมายไว้ที่ ๕๐ คะแนน เมื่อสิ้นสุดแผนในปี ๒๕๖๕ ทั้งนี้ ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ มีระดับคะแนนสูงที่สุดไม่เกิน ๓๘ คะแนน และคะแนนต่ำสุดไม่เกิน ๓๕ คะแนน โดยในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ปัจจุบัน คะแนนเฉลี่ยของประเทศไทยอยู่ที่ ๓๕.๗๕ คะแนน แต่อันดับเมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ ลดลง จากอันดับที่ ๙๙ ในปี พ.ศ.๒๕๖๑ ลดลงมาอยู่ที่อันดับที่ ๑๐๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ อันดับที่ ๑๐๔ ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ และอันดับที่ ๑๑๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ โดยในครั้งนี้มีประเทศที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งดัชนี ปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่เข้ารับการประเมินมีระดับคะแนนที่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และโดยเฉลี่ยระดับคะแนนจะอยู่ที่ ๔๓ คะแนน ประเทศที่ได้รับคะแนนสูงที่สุดคือ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ และนิวซีแลนด์ มีคะแนน ๘๘ คะแนน โดยที่ประเทศนอร์เวย์ (๘๕) สิงคโปร์ (๘๕) สวีเดน (๘๕) สวิตเซอร์แลนด์ (๘๔) เนเธอร์แลนด์ (๘๒) ลักเซมเบิร์ก (๘๑) และเยอรมนี (๘๐) เป็นประเทศที่ได้คะแนนสูงสุดใน ๑๐ อันดับแรก สำหรับประเทศที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุดคือ ชูดานใต้ (๑๑) ซีเรีย (๑๓) และโซมาเลีย (๑๓) ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ได้รับคะแนนลดลงจากปี ๒๕๖๓ ซึ่งได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ และอยู่ในลำดับที่ ๕ ของประเทศอาเซียน รองจาก ๑) สิงคโปร์ ๘๕ คะแนน ๒) มาเลเซีย ๔๘ คะแนน ๓) เวียดนาม ๓๙ คะแนน ๔) อินโดนีเซีย ๓๘ คะแนน โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า แหล่งการประเมิน ๙ แหล่งที่ใช้ประเมินประเทศไทยมีคะแนนเพิ่มขึ้น ๑ แหล่ง คือ Varieties of Democracy (V-Dem) : V-DEM และลดลง ๔ แหล่ง

คือ World Economic Forum Executive Opinion Survey : WEF / Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence : PERC / World Justice Project Rule of Law Index Expert Survey : WJP / IMD World Competitiveness Center World Competitiveness Yearbook Executive Opinion Survey : IMD

๒.๒ คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้มีข้อเสนอแนะ แผนงานเชิงรุกของรัฐบาล : การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๗) จำนวน ๔ ด้าน ๑๐ มาตรการ ดังนี้

(๑) ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐที่เอื้อต่อการค้า การลงทุน

(๑.๑) จัดทำแผนปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐของส่วนราชการ ในกระบวนการประกอบกิจการในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

(๑.๒) จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและรับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ

(๑.๓) การประกาศความสำเร็จของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๒) การเปิดเผยข้อมูลตามหลักสากล เพื่อการเฝ้าระวังและลดโอกาสการทุจริต

(๒.๑) เปิดเผยแพร่กระบวนการงบประมาณตามหลักสากล

(๒.๒) พัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวัง ลดโอกาสการทุจริต

(๓) สร้างการรับรู้เชิงรุกเชื่อมโยงถึง Partner Institute ที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI

(๓.๑) สร้างการรับรู้เชื่อมโยงถึงหน่วยงานที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต

(๓.๒) สร้างการรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC)

(๔) วางระบบการขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI”

(๔.๑) จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI”

(๔.๒) การปราบปรามที่จริงจังและการลงโทษที่เข้มงวด

(๔.๓) สนับสนุนกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ในการต่อต้านการทุจริต

๒.๓ คณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ได้มีมติจากการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบกรอบแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ตามที่ คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ เสนอกรอบแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ดังนี้

(๑) เห็นชอบ...

(๑) เห็นชอบข้อเสนอการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของสำนักงาน ป.ป.ท. ที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา จำนวน ๔ ด้าน ๑๐ มาตรการ และมอบหมายให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการตามข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒) เห็นชอบกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI โดยให้มีการแต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต” เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

(๓) เห็นชอบกรอบแนวทางการดำเนินการตามคู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ โดยกำหนดกรอบการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และกรอบการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

(๓.๑) กรอบการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้หน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของโครงการพร้อมเสนอมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมส่งมายังสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินโครงการ และรายงานต่อ คอตช. เพื่อรับทราบ

(๓.๒) กรอบการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มี ๔ แนวทาง ดังนี้

(๑) ให้หน่วยรับงบประมาณที่จะขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ “รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไปที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง” จะต้องจัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของโครงการพร้อมเสนอมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม ยื่นต่อสำนักงบประมาณพร้อมคำขอ

(๒) ให้สำนักงบประมาณ จะต้องพิจารณาแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อประกอบการจัดสรรงบประมาณ

(๓) ให้สำนักงาน ป.ป.ท. ร่วมกับหน่วยงานตรวจสอบ (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐการ (ค.ต.ป.) ตรวจสอบภายในหน่วยงาน) ดำเนินการตรวจติดตามการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

(๔) หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการตามมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ส่งรายงานผลการตรวจสอบติดตามมายังสำนักงาน ป.ป.ท. และรายงาน คอตช. เพื่อรับทราบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เป็นประเด็นสำคัญทางยุทธศาสตร์ของประเทศไทย เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการกำหนดให้ระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต เป็นเป้าหมายตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และแผนปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งกำหนดให้ ภายในปี ๒๕๘๐ ประเทศไทยจะต้องมี

ระดับคะแนน...

ระดับคะแนน CPI อยู่ในลำดับ ๑ ใน ๒๐ ลำดับแรกของโลก หรือ ไม่น้อยกว่า ๗๓ คะแนน นอกจากนั้น คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ยังมีความสำคัญในบริบทของภาพลักษณ์ และความเชื่อมั่นต่อประเทศไทยในสายตานานาชาติ เนื่องจากคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) นั้น เป็นตัวบ่งชี้สะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตนี้ จะเป็นหนึ่งตัวแปรสำคัญที่กลุ่มนักธุรกิจ นักลงทุนใช้ประเมินความน่าสนใจ ความเชื่อมั่นในการลงทุน โดยมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุน หรือความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศไทยมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตที่สูงย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของประเทศที่ดี และสร้างความเชื่อมั่นดึงดูดให้กับนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นอีกด้วย

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

คณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ พิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอ ข้อเสนอการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ต่อคณะรัฐมนตรี โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๕๘/๒๕๖๒ เรื่อง การจัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งกำหนดหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ข้อ ๑ เสนอแนะแนวทางและมาตรการในการบูรณาการเพื่อเสริมสร้างและประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชน และประชาชนในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ ต่อคณะรัฐมนตรี และข้อ ๒ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับต่างๆ รวมทั้งนโยบายของฝ่ายบริหารที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสู่การปฏิบัติให้บังเกิดอย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

๕. ผลกระทบ

เนื่องจากคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เป็นดัชนีที่นักธุรกิจ นักลงทุนชาวต่างชาติ ใช้ประเมินความน่าสนใจในการลงทุนของแต่ละประเทศ โดยมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุนหรือเป็นความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ ดังนั้น การที่ประเทศไทยได้คะแนนในระดับเพียง ๓๕ - ๓๘ คะแนน จะทำให้ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของศักยภาพของประเทศไทยในการดึงดูดการลงทุนจากนานาชาติ และสะท้อนถึงความไม่โปร่งใส ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒ (กปป ๑๑)/๒๗ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ เรื่อง คู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ได้แจ้งผลการพิจารณาเห็นชอบคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) และเห็นชอบให้สำนักงาน ป.ป.ท. นำคู่มือดังกล่าวไปขับเคลื่อนเพื่อการป้องกันการทุจริตเชิงนโยบายโครงการขนาดใหญ่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ในปี ๒๕๖๕ ต่อไป

๗. ข้อกฎหมาย...

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เสนอและให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือกับสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยให้ความเห็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ.ร. ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๗.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เห็นชอบแผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมตามแผนปฏิรูปประเทศ โดยให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกันขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศให้บรรลุตามเป้าหมายภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยสาระสำคัญของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้กำหนดให้มีกิจกรรมปฏิรูปที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) จำนวน ๕ กิจกรรม สำนักงาน ป.ป.ท. ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบหลักในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ จึงได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลาง สำนักงาน ก.พ.ร. และ สำนักงาน ป.ป.ช. พัฒนาเครื่องมือและกลไกที่จะช่วยสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งก็คือ “คู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่” ขึ้น เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณ และหน่วยพิจารณางบประมาณปฏิบัติตามกรอบแนวทางตามคู่มือดังกล่าว

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๘.๑ รับทราบผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๘.๒ เห็นชอบข้อเสนอการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ดังนี้

(๑) **ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐที่เอื้อต่อการค้า การลงทุน**

(๑.๑) จัดทำแผนปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐของส่วนราชการในกระบวนการประกอบกิจการในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

(๑.๒) จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและรับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ

(๑.๓) การประกาศความสำเร็จของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๒) การเปิดเผย...

- (๒) การเปิดเผยข้อมูลตามหลักสากล เพื่อการเฝ้าระวังและลดโอกาสการทุจริต
- (๒.๑) เปิดเผยแพร่กระบวนการงบประมาณตามหลักสากล
- (๒.๒) พัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวัง ลดโอกาสการทุจริต
- (๓) สร้างการรับรู้เชิงรุกเชื่อมโยงถึง Partner Institute ที่จัดส่งข้อมูลให้กับ
แหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI
- (๓.๑) สร้างการรับรู้เชื่อมโยงถึงหน่วยงานที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการ
ประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต
- (๓.๒) สร้างการรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC)
- (๔) วางระบบการขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับ
คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI”
- (๔.๑) จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการ
ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI”
- (๔.๒) การปราบปรามที่จริงจังและการลงโทษที่เข้มงวด
- (๔.๓) สนับสนุนกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ในการต่อต้านการทุจริต

๘.๓ เห็นชอบการมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะแนว
ทางการขับเคลื่อนคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตข้างต้น ได้แก่ ๑) สำนักงาน ก.พ.ร. ๒) สำนักงาน
คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) ๓) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)
๔) สำนักงานงบประมาณ ๕) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ๖) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ๗) สำนักงาน ป.ป.ช.
๘) กรมสารนิเทศ กระทรวงต่างประเทศ ๙) กรมประชาสัมพันธ์ ๑๐) กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ๑๑)
คณะอนุกรรมการเสริมสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วม และ ๑๒) สำนักงาน ป.ป.ท. รายละเอียดปรากฏตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๘.๔ เห็นชอบการยกระดับศูนย์รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับนักลงทุนชาวต่างชาติ
เป็น “ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ” โดยให้สำนักงาน ป.ป.ท. ร่วมกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นรูปธรรม โดยขับเคลื่อนกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มคะแนนดัชนี
การรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (CPI) และเป็นศูนย์กลางงานวิชาการด้านข้อมูลการอำนวยความสะดวกแก่นัก
ลงทุนและชาวต่างชาติในการประกอบธุรกิจ และประสานงานด้านการอำนวยความสะดวกในการลงทุน
ระหว่างนักลงทุนและชาวต่างชาติและหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย รวมทั้งแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน
ให้กับนักลงทุนที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานภาครัฐ

๘.๕ เห็นชอบให้ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอชช.) โดย
คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต เป็นกลไกในการจัดทำแผนงานเชิงรุก
ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประสาน อำนวยการ ติดตามความก้าวหน้า รวบรวม และประเมินผลการดำเนินการ
ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

๘.๖ เห็นชอบให้หน่วยรับงบประมาณที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณโครงการขนาดใหญ่ (รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง) ต้องจัดทำการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงเชิงนโยบาย ส่งพร้อมคำขอไปยังสำนักงบประมาณ เพื่อให้สำนักงบประมาณใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ได้เห็นชอบกรอบการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และกรอบการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายภูมิวิศาล เกษมสุข)

รองเลขาธิการ รักษาการแทน

~~เลขาธิการ~~คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทร. ๐ ๒๕๐๒ ๖๖๗๐ ต่อ ๑๕๑๔ ๑๕๑๒

โทรสาร ๐ ๒๕๐๒ ๖๙๔๓

ส่วนากฎบัตร

ปจส ๓

(นางสาวปัทมา เทังโลกา)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
08, 02, 65



ด่วนที่สุด

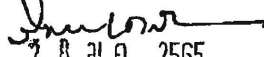
๖๙

บันทึกข้อความ

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
 รับที่ 01749
 วันที่ 26 มี.ค 63 เวลา 14.16 น.

ส่วนราชการ สำนักงาน ป.ป.ท. กองยุทธศาสตร์และแผนงาน โทร. ๐ ๒๕๐๒ ๖๖๒๖
 ที่ ป.ป.ท.๑๑๑๑/๗๗ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ข้อเสนอการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี ผ่านรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) 
 ๒ มิ.ย. ๒๕๖๕

๑. เรื่องเดิม

กรม
 26 มี.ค 63

๑.๑ คณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ได้มีมติจากการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ ได้เห็นชอบกรอบแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ตามที่ คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ เสนอกรอบแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ดังนี้

(๑) เห็นชอบข้อเสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา จำนวน ๔ ด้าน ๑๐ มาตรการ และมอบหมายให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการตามข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒) เห็นชอบกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI โดยให้มีการแต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต” เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

(๓) เห็นชอบกรอบแนวทางการดำเนินการตามคู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ โดยกำหนดกรอบการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และกรอบการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

๓.๑) กรอบการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้หน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของโครงการพร้อมเสนอมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมส่งมายังสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินโครงการ และรายงานต่อ ศอตช. เพื่อรับทราบ

๓.๒) กรอบการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มี ๔ แนวทาง ดังนี้

(๑) ให้หน่วยรับงบประมาณที่จะขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ “รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไปที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง” จะต้องจัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของโครงการพร้อมเสนอมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม ยื่นต่อสำนักงานงบประมาณพร้อมคำขอ

ร.ม. ๖๖A
 ที่ ๑๙-20
 ๗๘๖5
 อก3/02/63
 1๐.๐๕ น.

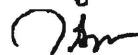
กร. (๒) ๐4๙๘

๒๖ มี.ค ๖๓ ๑๕.๐๘

รอง นรม. (๒) ๑๓1

วันที่ 26 มี.ค 63 เวลา 16.33 น.

สำเนาถูกต้อง



(๒) ให้ ...

(นางสาวรัชนีญา ชวศุภกุล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์

- ๗ ก.พ. ๒๕๖๕

(๒) ให้สำนักงานประมาณ พิจารณาแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อประกอบ
การจัดสรรงบประมาณ

(๓) ให้สำนักงาน ป.ป.ท. ร่วมกับหน่วยงานตรวจสอบ (สำนักงานการ
ตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ค.ป.) ตรวจสอบภายในหน่วยงาน)
ดำเนินการตรวจติดตามการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

(๔) หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ
ตามมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ส่งรายงานผลการตรวจสอบติดตามมายังสำนักงาน ป.ป.ท. และ
รายงาน ศอตช. เพื่อรับทราบ

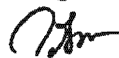
๓.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เห็นชอบแผนปฏิรูปประเทศ
(ฉบับปรับปรุง) และเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมตามแผนปฏิรูปประเทศ โดยให้คณะกรรมการปฏิรูป
ประเทศ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ร่วมกันขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศให้บรรลุตามเป้าหมายภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด
โดยสาระสำคัญของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบ ได้กำหนดให้มีกิจกรรมปฏิรูปที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ
(Big Rock) จำนวน ๕ กิจกรรม สำนักงาน ป.ป.ท. ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบหลักในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๕
การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ จึงได้ร่วมกับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานการตรวจเงิน
แผ่นดิน กรมบัญชีกลาง สำนักงาน ก.พ.ร. และ สำนักงาน ป.ป.ช. พัฒนาเครื่องมือและกลไกที่จะช่วยสกัดกั้น
การทุจริตเชิงนโยบายในหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งก็คือ “คู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริต
เชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่” ขึ้น เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณ และหน่วยพิจารณางบประมาณ
ปฏิบัติตามกรอบแนวทางตามคู่มือดังกล่าว

๒. ข้อเท็จจริง

คณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) พิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอ
ข้อเสนอการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)
ต่อคณะรัฐมนตรี โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๕๘/๒๕๖๒ เรื่อง การจัดตั้งศูนย์อำนวยการ
ต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งกำหนดหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ
(ศอตช.) ข้อ ๑ เสนอแนะแนวทางและมาตรการในการบูรณาการเพื่อเสริมสร้างและประสานความร่วมมือกับ
ทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชน และประชาชนในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบต่อคณะรัฐมนตรี และข้อ ๒ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับต่างๆ รวมทั้งนโยบายของ
ฝ่ายบริหารที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสู่การปฏิบัติให้บังเกิดอย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อ
ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (Corruption Perceptions Index : CPI) และในส่วนของ
กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ เห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้หน่วยรับงบประมาณที่ขอรับการจัดสรร
งบประมาณโครงการขนาดใหญ่ (รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง)
ต้องจัดทำการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงเชิงนโยบาย ส่งพร้อมคำขอไปยังสำนักงานประมาณ เพื่อให้สำนัก
งบประมาณใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบ
ติดตาม และประเมินผลตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

สำเนาถูกต้อง

เพื่อให้ ...



(นางสาววรัญญา ชวศุกุล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์

เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ได้เห็นชอบกรอบการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และกรอบการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เรียบร้อยแล้ว

๓. ข้อพิจารณา

ในการนี้สำนักงาน ป.ป.ท. จึงได้จัดทำข้อเสนอการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีสาระสำคัญเพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี ๕ ข้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๓.๑ เห็นชอบข้อเสนอการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จำนวน ๔ ด้าน ๑๐ มาตรการ ดังนี้

(๑) ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐที่เอื้อต่อการค้า การลงทุน

๑.๑) จัดทำแผนปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐของส่วนราชการ ในกระบวนการประกอบกิจการในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

๑.๒) จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและรับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุน ชาวต่างชาติ

๑.๓) การประกาศความสำเร็จของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๒) การเปิดเผยข้อมูลตามหลักสากล เพื่อการเฝ้าระวังและลดโอกาสการทุจริต

๒.๑) เปิดเผยแพร่กระบวนการงบประมาณตามหลักสากล

๒.๒) พัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวัง ลดโอกาสการทุจริต

(๓) สร้างการรับรู้เชิงรุกเชื่อมโยงถึง Partner Institute ที่จัดส่งข้อมูลให้กับ แหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI

๓.๑) สร้างการรับรู้เชื่อมโยงถึงหน่วยงานที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมิน ดัชนีการรับรู้การทุจริต

๓.๒) สร้างการรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC)

(๔) วางระบบการขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนน ดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI”

๔.๑) จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับ คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI”

๔.๒) การปราบปรามที่จริงจังและการลงโทษที่เข้มงวด

๔.๓) สนับสนุนกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ในการต่อต้านการทุจริต

๓.๒ เห็นชอบการมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อนดัชนีการรับรู้การทุจริตข้างต้น ได้แก่ ๑) สำนักงาน ก.พ.ร. ๒) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) ๓) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)

สำเนาถูกต้อง

๔) สำนักงานงบประมาณ ...



(นางสาววรัญญา ชวสุภกุล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์

- ๗ ก.พ. ๒๕๖๕

๔) สำนักงบประมาณ ๕) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ๖) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ๗) สำนักงาน ป.ป.ช. ๘) กรมสารนิเทศ กระทรวงต่างประเทศ ๙) กรมประชาสัมพันธ์ ๑๐) กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ๑๑) คณะอนุกรรมการเสริมสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วม และ ๑๒) สำนักงาน ป.ป.ท. รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ

๓.๓ เห็นชอบการยกระดับศูนย์รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับนักลงทุนชาวต่างชาติ เป็น “ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ” โดยให้สำนักงาน ป.ป.ท. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นรูปธรรม โดยขับเคลื่อนกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (CPI) และเป็นศูนย์กลางงานวิชาการด้านข้อมูลการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติในการประกอบธุรกิจ และประสานงานด้านการอำนวยความสะดวกในการลงทุนระหว่างนักลงทุนและชาวต่างชาติและหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย รวมทั้งแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับนักลงทุนที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานภาครัฐ

๓.๔ เห็นชอบให้ศูนย์อำนวยความสะดวกด้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) โดย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต เป็นกลไกในการจัดทำแผนงานเชิงรุก ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประสาน อำนวยความสะดวก ติดตามความก้าวหน้า รวบรวม และประเมินผลการดำเนินการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต



๓.๕ เห็นชอบให้หน่วยรับงบประมาณที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณโครงการขนาดใหญ่ (รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง) ต้องจัดทำการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงเชิงนโยบาย ส่งพร้อมคำขอไปยังสำนักงบประมาณ เพื่อให้สำนักงบประมาณใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งศูนย์อำนวยความสะดวกด้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ได้เห็นชอบกรอบการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และกรอบการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสำนักงาน ป.ป.ท. จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป



(นายภูมิวิศาล เกษมสุข)

รองเลขาธิการ รักษาราชการแทน


เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ


พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี
๓๑ ม.ค. ๒๕

สำเนาถูกต้อง


(นางสาววรัญญา ชวสุภกุล)
ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์

- ๗ ก.พ. ๒๕๖๕

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เพื่อโปรดทราบ

๓๑ ม.ค. ๒๕



ด่วนที่สุด

๑๓

บันทึกข้อความ

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
 รับที่ 01995
 วันที่ 28 มี.ค 65 เวลา 15.19 น

ส่วนราชการ สำนักงาน ป.ป.ท. กองยุทธศาสตร์และแผนงาน โทร. ๐ ๒๕๐๒ ๖๖๗๐ ต่อ ๑๕๑๔

ที่ ปป.๐๐๑๑/๙๓ วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี ผ่านรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ๓ ก.พ. 2565

๑. เรื่องเดิม

กน
คืบหน้า
28, มค, 65

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เสนอและให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยได้รับความเห็นชอบของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ.ร. ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป นั้น

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ โดยในครั้งนี้มีประเทศ ที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งดัชนี ปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่เข้ารับการประเมินมีระดับคะแนนที่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และโดยเฉลี่ยระดับคะแนนจะอยู่ที่ ๔๓ คะแนน ประเทศที่ได้รับคะแนนสูงสุดคือ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ และนิวซีแลนด์ มีคะแนน ๘๘ คะแนน โดยที่ประเทศนอร์เวย์ (๘๕) สิงคโปร์ (๘๕) สวิตเซอร์แลนด์ (๘๔) เนเธอร์แลนด์ (๘๒) ลักเซมเบิร์ก (๘๑) และเยอรมนี (๘๐) เป็นประเทศที่ได้คะแนนสูงสุดใน ๑๐ อันดับแรก สำหรับประเทศที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุดคือ ชูแดนใต้ (๑๑) ซีเรีย (๑๓) และโซมาเลีย (๑๓)

๒.๒ ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ได้รับคะแนนลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ เป็น ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ ของประเทศทั่วโลก ๑๘๐ ประเทศที่ได้รับการประเมินและอยู่ในลำดับที่ ๕ ของประเทศอาเซียน รองจาก ๑) สิงคโปร์ ๘๕ คะแนน ๒) มาเลเซีย ๔๘ คะแนน ๓) เวียดนาม ๓๙ คะแนน ๔) อินโดนีเซีย ๓๘ คะแนน

๒.๓ ผลคะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ

๒.๓.๑ คะแนนของประเทศไทยเมื่อเทียบกับผลคะแนนในระดับโลก ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีผลคะแนน ๓๕ คะแนน โดยอยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ ซึ่งอยู่ในระดับเดียวกันมี ๔ ประเทศ คือ ประเทศแอลเบเนีย ประเทศบอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา ประเทศมาลาวี ประเทศมองโกเลีย ขณะที่ในปีที่แล้วมีประเทศที่ได้คะแนนเท่ากับประเทศไทย ๖ ประเทศ คือ ประเทศแอลเบเนีย ประเทศแอลจีเรีย ประเทศโกตดิวัวร์ ประเทศเอลซัลวาดอร์ ประเทศคอซอวอ และประเทศเวียดนาม โดยมีประเทศที่มีคะแนน

สูงขึ้น...

เพิ่มสูงขึ้น...

(นางสาวรัฐัญญา ชวศุภกุล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์

๘ ก.พ. ๒๕๖๕

๗๙1
17.37
๗๖5
08.57
๗๖5
0557

๒๑/๖๕ 16.๐๗ รอง นรม (๒) 380
 ๒๕๖๕ 17.๐๓

เพิ่มสูงขึ้น จำนวน ๖๕ ประเทศ ขณะที่ประเทศที่มีคะแนนลดลง ทั้งหมด ๖๖ ประเทศ โดยลำดับที่ ๑ ของประเทศที่มีคะแนนเพิ่มสูงขึ้นมากที่สุด คือ ประเทศมาลาวี จำนวน ๕ คะแนน ขณะที่ประเทศที่ได้คะแนนลดลงมากที่สุด คือ ประเทศเบลารุส จำนวน ๖ คะแนน

๒.๓.๒ คะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับผลคะแนนในระดับเอเชียแปซิฟิก ประเทศไทยมีผลคะแนนอยู่ในลำดับที่ ๒๑ จาก ๓๑ ประเทศในเอเชียแปซิฟิกที่เข้าร่วมประเมิน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีประเทศที่ได้คะแนนสูงสุด ๕ อันดับแรกของเอเชียแปซิฟิกที่คะแนนยังไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย ๑) นิวซีแลนด์ ๒) สิงคโปร์ ๓) ฮองกง ๔) ออสเตรเลีย และ ๕) ญี่ปุ่น

๒.๓.๓ ผลคะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน ประเทศไทยมีผลคะแนนอยู่ในลำดับที่ ๕ ของจำนวนประเทศในอาเซียนที่เข้าร่วมประเมิน โดยมีลำดับเท่ากับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่ในปีที่ไม่ปรากฏคะแนนการประเมินดัชนี CPI ของประเทศบรูไน

๒.๔ ภาพรวมผลคะแนน CPI ของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับคะแนน ๓๕ คะแนนอยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ จากประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๔๐ ประเทศ ซึ่งมีระดับคะแนนและอันดับลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนั้น จึงนำมาสู่บทสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

๒.๔.๑ ภาพรวมคะแนนของประเทศไทยลดต่ำลง โดยเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่สำคัญ เช่น เวียดนาม และ อินโดนีเซีย ปรากฏว่า คะแนนของเวียดนามและอินโดนีเซียเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ดังนั้น จึงเป็นเครื่องสะท้อนว่า นักธุรกิจ นักลงทุนชาวต่างชาติ นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินประเทศไทยยังไม่เชื่อมั่นในการบริหารจัดการเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยเท่าที่ควร

๒.๔.๒ สาเหตุสำคัญของคะแนน CPI ที่มีเปลี่ยนแปลงในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ คือ

๑) มีคะแนนลดลงจำนวน ๔ แหล่งการประเมิน ได้แก่ ๑) โดยแหล่งคะแนนที่ลดลง ๒ แหล่ง เป็นแหล่งที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบนเพื่อการอนุมัติอนุญาตเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ คือ World Economic Forum Executive Opinion Survey 2019 : WEF (-๑) และ IMD World Competitiveness Center World Competitiveness Yearbook Executive Opinion Survey 2020 : IMD (-๒) ขณะที่อีก ๒ แหล่งการประเมิน คือ ๑) Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence 2020 : PERC (-๒) เป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการดำเนินการต่อต้านการทุจริต และ ๒) World Justice Project Rule of Law Index Expert Survey 2020 : WJP (-๓) เป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่ ตำแหน่งโดยมิชอบ

๒) ส่วนแหล่งการประเมินที่เพิ่มขึ้น คือ Varieties of Democracy (V-Dem) 2020 : V-DEM (+๖) ซึ่งเป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการต่อต้านการทุจริต โดยเน้นที่การทุจริตในภาคการเมืองมีการแพร่ขยายตัวอย่างไร

๒.๕ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ได้มีข้อเสนอแนะสำคัญ จำนวน ๔ ประเด็น คือ

๒.๕.๑ ส่งเสริมสิทธิ เสรีภาพ เพื่อเป็นพลังในการตรวจสอบการทุจริต รัฐบาลควรที่จะจัดการในเรื่องเสรีภาพในการแสดงออกภายใต้สถานการณ์ปัจจุบัน และส่งเสริมการต่อสู้ประเด็นสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรม ให้เป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วน

นางสาวรัฐญา

(นางสาวรัฐญา ชวศุกกุล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์

- ๘ - ก.พ. ๒๕๖๕

๒.๕.๒ สร้าง...

๒.๕.๒ สร้างความเข้มแข็งของหน่วยงานตรวจสอบการทุจริต โดยขยายโครงสร้างหน่วยงานต่อต้านการทุจริตและหน่วยงานตรวจสอบอื่น ๆ ให้มีความเป็นอิสระ เพื่อให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุล เพื่อระงับยับยั้งการกระทำการทุจริต โดยรัฐสภาและศาลควรที่จะเฝ้าระวังป้องกันเพื่อมิให้เจ้าหน้าที่กระทำการเกินขอบเขตอำนาจหน้าที่

๒.๕.๓ การปราบปรามการทุจริตข้ามชาติ รัฐบาลควรปรับปรุงจุดอ่อนของระบบที่เป็นช่องทางของการทุจริตข้ามชาติ อาชญากรรมทางการเงิน โดยลดช่องว่างทางกฎหมายและบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ที่กระทำการทุจริตต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

๒.๕.๔ สนับสนุนให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลในเรื่องการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐ ซึ่งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19) ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ วาระพิเศษว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (United Nations General Assembly Special session : UNGASS) เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ กำหนดให้ภาครัฐต้องให้สัตยาบรรณว่าต้องมีการป้องกันการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งการมีความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณที่ดียิ่งจะช่วยให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น

๓. ข้อพิจารณา

จากการวิเคราะห์ผลการประเมินค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ปี ๒๐๒๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔) พบข้อมูลที่มีนัยสำคัญในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงเห็นควรกำหนดมาตรการในการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ มาเพื่อทราบโดยมีรายละเอียดดังนี้

๓.๑ มาตรการในการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประกอบด้วย ๔ ด้าน ๑๐ มาตรการ ดังนี้

(๑) ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐที่เอื้อต่อการค้า การลงทุน

(๑.๑) จัดทำแผนปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐของส่วนราชการ ในกระบวนการประกอบกิจการในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

(๑.๒) จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและรับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ

(๑.๓) การประกาศความสำเร็จของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๒) การเปิดเผยข้อมูลตามหลักสากล เพื่อการเฝ้าระวังและลดโอกาสการทุจริต

(๒.๑) เปิดเผยแพร่กระบวนการจัดทำและใช้จ่ายงบประมาณตามหลักสากล

(๒.๒) พัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวัง ลดโอกาสการทุจริต

(๓) สร้างการรับรู้เชิงรุกเชื่อมโยงถึง Partner Institute ที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI

(๓.๑) สร้างการรับรู้เชื่อมโยงถึงหน่วยงานที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต

(๓.๒) สร้างการรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC)

(นางสาววรัญญา ชวศุภกุล)

(๔.) วางระบบ ...

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์
- ๘ ก.พ. ๒๕๖๕

(๔) วางระบบการขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI”

(๔.๑) จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI”

(๔.๒) การปราบปรามที่จริงจังและการลงโทษที่เข้มงวด

(๔.๓) สนับสนุนกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ในการต่อต้านการทุจริต

๓.๒ การมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อนคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตข้างต้น ได้แก่ ๑) สำนักงาน ก.พ.ร. ๒) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) ๓) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ๔) สำนักงานงบประมาณ ๕) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ๖) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ๗) สำนักงาน ป.ป.ช. ๘) กรมสารนิเทศ กระทรวงต่างประเทศ ๙) กรมประชาสัมพันธ์ ๑๐) กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ๑๑) คณะอนุกรรมการเสริมสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วม และ ๑๒) สำนักงาน ป.ป.ท. รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ

๓.๓ ยกกระดับศูนย์รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับนักลงทุนชาวต่างชาติ เป็น “ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ” โดยให้สำนักงาน ป.ป.ท. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นรูปธรรม โดยขับเคลื่อนกลไกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (CPI) และเป็นศูนย์กลางงานวิชาการด้านข้อมูลการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติในการประกอบธุรกิจ และประสานงานด้านการอำนวยความสะดวกในการลงทุนระหว่างนักลงทุนและชาวต่างชาติและหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย รวมทั้งแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้กับนักลงทุนที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานภาครัฐ

๓.๔ กรอบแนวทางการดำเนินการตามคู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณโครงการขนาดใหญ่ (รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง) ต้องจัดทำการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงเชิงนโยบาย ส่งพร้อมคำขอไปยังสำนักงบประมาณ เพื่อให้สำนักงบประมาณใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

๓.๕ กลไกในการขับเคลื่อน

สำนักงาน ป.ป.ท. จะดำเนินการขับเคลื่อนมาตรการในการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตผ่านกลไกคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตภายใต้ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.)

จึงกรวบรวมเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสำนักงาน ป.ป.ท.จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบต่อไป

(นางสาวรัฐัญญา ชวศุกกล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์ - ๘ ก.พ. ๒๕๖๕

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ก.พ. ๒๕

(นายภูมิวิศาล เกษมสุข)

รองเลขาธิการ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

Handwritten signatures and notes at the bottom of the page, including a large signature on the right side.



ส่วนที่แยก

๓๗

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๑๕๗

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๒)/๑๖๓๗

วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ข้อเสนอการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้เสนอเรื่อง ข้อเสนอการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเห็นควรให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)
รองนายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววิญญา ขวศุกุล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์

๗ ก.ย. ๒๕๖๕



๓๘

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๑๕๗

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๓)/๑๕๖๓

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ได้เสนอเรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มาเพื่อเสนอคณะกรรมการทราบ ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเห็นควรให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการ เพื่อทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะกรรมการทราบต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววรัญญา ชวศุกุล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์

- ๘ ก.พ. ๒๕๖๕

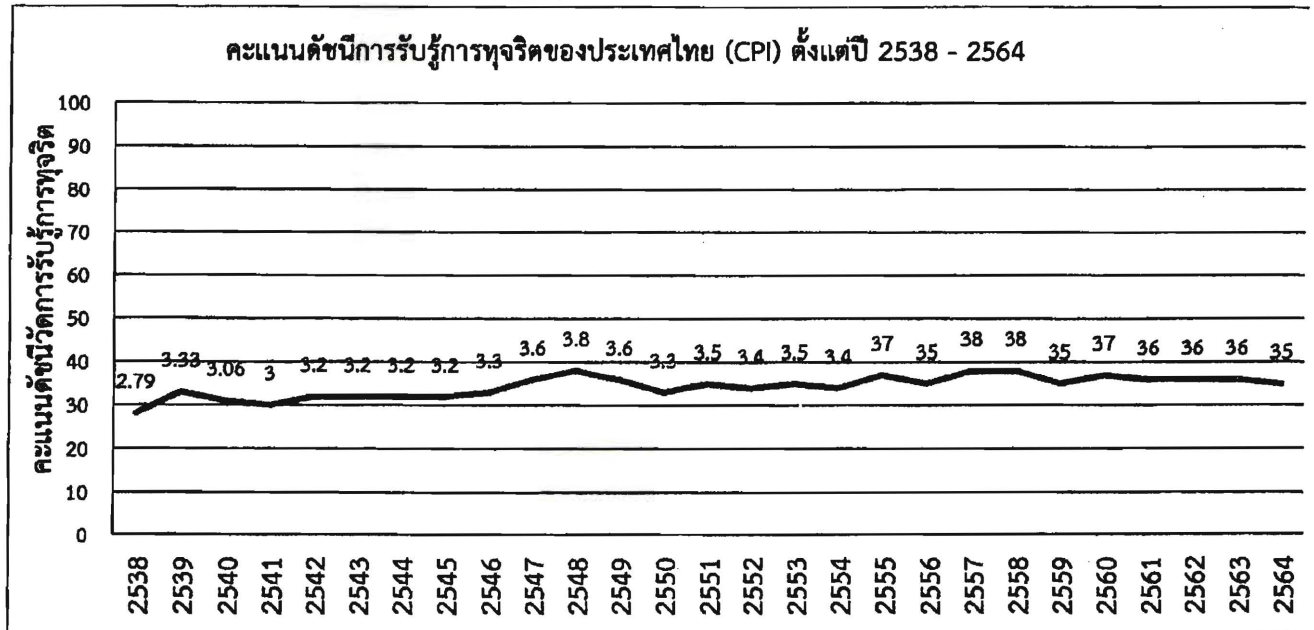


รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔
(Corruption Perceptions Index : CPI ๒๐๒๑)

๑.ผลการจัดอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔

๑.๑ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔ โดยในครั้งนี้มีประเทศที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งดัชนีปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่เข้ารับการประเมินมีระดับคะแนนที่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และโดยเฉลี่ยระดับคะแนนจะอยู่ที่ ๔๓ คะแนน ประเทศที่ได้รับคะแนนสูงสุดคือ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ และนิวซีแลนด์ มีคะแนน ๘๘ คะแนน โดยที่ประเทศนอร์เวย์ (๘๕) สิงคโปร์ (๘๕) สวีเดน (๘๕) สวิตเซอร์แลนด์ (๘๔) เนเธอร์แลนด์ (๘๒) ลักเซมเบิร์ก (๘๑) และเยอรมนี (๘๐) เป็นประเทศที่ได้คะแนนสูงสุดใน ๑๐ อันดับแรก สำหรับประเทศที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุดคือ ชูดานใต้ (๑๑) ซิเรีย (๑๓) และโซมาเลีย (๑๓)

๑.๒ ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ได้รับคะแนนลดลงจากปี ๒๕๖๓ ซึ่งได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ และอยู่ในลำดับที่ ๕ ของประเทศอาเซียน รองจาก ๑) สิงคโปร์ ๘๕ คะแนน ๒) มาเลเซีย ๔๘ คะแนน ๓) เวียดนาม ๓๙ คะแนน ๔) อินโดนีเซีย ๓๘ คะแนน



สำเนาถูกต้อง

(นางสาววรัญญา ขวศุกกุล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์
NACC



๒. ผลคะแนนจากแต่ละแหล่งดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ประจำปี ๒๕๖๔


ในปีนี้อองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ใช้แหล่งการประเมิน ๑๓ แหล่งการประเมิน และสำหรับการประเมินคะแนนของประเทศไทย มีการประเมินเป็น ๙ แหล่งการประเมิน ดังนี้












๑. World Economic Forum Executive Opinion Survey 2020 : WEF
๒. IMD World Competitiveness Yearbook 2021: IMD
๓. The PRS Group International Country Risk Guide 2021 : PRS
๔. Global Insights Business Conditions and Risk Indicators 2020 : GI
๕. Bertelsmann Stiftung Transformation Index 2022: BF (TI)
๖. World Justice Project Rule of Law Index 2021 : WJP
๗. Economist Intelligence Unit Country Risk Service 2021: EIU
๘. Political and Economic Risk Consultancy 2021 : PERC
๙. Varieties of Democracy Project 2021: V-DEM

ทั้งนี้ ไม่ปรากฏการเปลี่ยนแปลงข้อคำถามของแต่ละแหล่งข้อมูลแต่อย่างใด ซึ่งประเทศไทยได้รับคะแนนในแต่ละแหล่งการประเมินที่ผ่านมา ปรากฏตามตารางเปรียบเทียบผลอันดับคะแนนของประเทศไทย ย้อนหลัง ๕ ปี

ตารางเปรียบเทียบผลคะแนนของประเทศไทยปัจจุบันกับย้อนหลัง ๕ ปี

ความเปลี่ยนแปลง	แหล่งข้อมูล	คะแนน					กลุ่มเป้าหมาย
		๒๐๑๗/๒๕๖๐	๒๐๑๘/๒๕๖๑	๒๐๑๙/๒๕๖๒	๒๐๒๐/๒๕๖๓	๒๐๒๑/๒๕๖๔	
เพิ่มขึ้น (+๖) 	Varieties of Democracy (V-Dem) : V-DEM การทุจริตในภาคการเมืองมีการแพร่ขยายตัวอย่างไร	๒๓	๒๑	๒๐	๒๐	๒๖	นักวิชาการ นักธุรกิจ นักวิเคราะห์ ทั่วโลก
ลดลง (-๖) 	World Economic Forum Executive Opinion Survey : WEF การจ่ายเงินสินบนเกี่ยวกับการนำเข้าส่งออก การเข้าถึงสาธารณูปโภค การประเมินภาษีประจำปี การได้รับสัมปทาน การแทรกแซงกระบวนการยุติธรรม และการนำเงินงบประมาณภาครัฐไปให้กับบริษัทบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดๆ เพื่อการคอร์รัปชัน	๔๒	๔๒	๔๓	๔๓	๔๒	นักธุรกิจในประเทศ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววรัญญา ชวศุภ)

ความเปลี่ยนแปลง	แหล่งข้อมูล	คะแนน					กลุ่มเป้าหมาย
		๒๐๑๗/ ๒๕๖๐	๒๐๑๘/ ๒๕๖๑	๒๐๑๙/ ๒๕๖๒	๒๐๒๐/ ๒๕๖๓	๒๐๒๑/ ๒๕๖๔	
  	Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence : PERC คุณให้คะแนนการคอร์รัปชันในประเทศที่คุณอาศัย/ทำงานอยู่เท่าใด	๔๑	๓๗	๓๘	๓๘	๓๖	นักธุรกิจต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในประเทศ
 (-๓) 	World Justice Project Rule of Law Index Expert Survey : WJP การใช้อำนาจรัฐเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนของข้าราชการเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารฝ่ายนิติบัญญัติฝ่ายตุลาการฝ่ายทหารและตำรวจ	๔๐	๔๐	๓๘	๓๘	๓๕	ผู้เชี่ยวชาญ
  	IMD World Competitiveness Center World Competitiveness Yearbook Executive Opinion Survey : IMD การให้สินบนและการทุจริตคอร์รัปชันยังคงมีอยู่หรือไม่	๔๓	๔๑	๔๕	๔๑	๓๙	นักธุรกิจทั่วโลก ๔,๓๐๐ คน
 	Global Insight Country Risk Ratings : GI ความเสี่ยงด้านทางธุรกิจ การตัดสินใจสินบนเจ้าหน้าที่และการออกนโยบายที่เอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจบางธุรกิจ	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	ผู้เชี่ยวชาญและนักวิเคราะห์ความเสี่ยง
เท่าเดิม 	The PRS Group International Country Risk Guide : PRS การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับ การนำเข้าส่งออก การประเมินภาษี การได้รับความคุ้มครองจากตำรวจ	๓๒	๓๒	๓๒	๓๒	๓๒	นักวิเคราะห์ของ PRS

สำเนาถูกต้อง



(นางสาววรัญญา ขวศุกุล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและแผน

ความเปลี่ยนแปลง	แหล่งข้อมูล	คะแนน					กลุ่มเป้าหมาย
		๒๐๑๗/ ๒๕๖๐	๒๐๑๘/ ๒๕๖๑	๒๐๑๙/ ๒๕๖๒	๒๐๒๐/ ๒๕๖๓	๒๐๒๑/ ๒๕๖๔	
เท่าเดิม 	Economist Intelligence Unit Country Risk Service : EIU การตรวจสอบการใช้งบประมาณ การใช้อำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รัฐ และความเป็นอิสระขององค์กรตรวจสอบ	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	นักวิเคราะห์ความทั่วโลก
เท่าเดิม 	Bertelsmann Stiftung Transformation Index : BF (TI) การใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อประโยชน์มิชอบและประสิทธิภาพของรัฐบาลในการควบคุมปัญหาการทุจริต	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	ผู้เชี่ยวชาญ ๒ คน/ประเทศ
 	สรุป ระดับคะแนน/ ประเทศไทยอยู่อันดับที่เทียบกับจำนวนประเทศทั้งหมด	๓๗/ ๙๖ จาก ๑๘๐	๓๖/ ๙๙ จาก ๑๘๐	๓๖/ ๑๐๑ จาก ๑๘๐	๓๖/ ๑๐๔ จาก ๑๘๐	๓๕/ ๑๑๐ จาก ๑๘๐	

๓. ผลคะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ

๓.๑ คะแนนของประเทศไทยเมื่อเทียบกับผลคะแนนในระดับโลก

ในปี ๒๐๒๑ ประเทศไทยมีผลคะแนน ๓๕ คะแนน โดยอยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ ซึ่งอยู่ในระดับเดียวกันมี ๔ ประเทศ คือ Albania Bosnia and Herzegovina Malawi Mongolia ขณะที่ในปีที่แล้ว มีประเทศที่ได้คะแนนเท่ากับประเทศไทย ๖ ประเทศ คือ Albania Algeria Côte d'Ivoire El Salvador Kosovo และ Vietnam

ตารางแสดงประเทศที่มีผลคะแนนเท่ากับประเทศไทย

๒๐๒๐	๒๐๒๑
Albania	Albania
Algeria	Bosnia and Herzegovina
Côte d'Ivoire	Malawi
El Salvador	Mongolia
Kosovo	
Vietnam	

สำเนาถูกต้อง



(นางสาววรัญญา ชวศุภกุล)

โดยมีประเทศที่มีคะแนนเพิ่มสูงขึ้น จำนวน ๖๕ ประเทศ ขณะที่ประเทศที่มีคะแนนลดลง ทั้งหมด ๖๖ ประเทศ โดยลำดับที่ ๑ ของประเทศที่มีคะแนนเพิ่มสูงขึ้นมากที่สุด คือ Malawi จำนวน ๕ คะแนน ขณะที่ประเทศที่ได้คะแนนลดลงมากที่สุด คือ Belarus จำนวน ๖ คะแนน

ตารางแสดงประเทศที่มีผลคะแนนเพิ่มขึ้น/ลดลง มากที่สุด

ประเทศ	ผลคะแนนปี ๒๐๒๐	ผลคะแนนปี ๒๐๒๑	ความเปลี่ยนแปลง
Malawi	๓๐	๓๕	+๕
Sudan	๑๖	๒๐	+๔
Papua New Guinea	๒๗	๓๑	+๔
Thailand	๓๖	๓๕	-๑
Australia	๗๗	๗๓	-๔
Botswana	๖๐	๕๕	-๕
Belarus	๔๗	๔๑	-๖

๓.๒ คะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับผลคะแนนในระดับเอเชียแปซิฟิก ประเทศไทยมีผลคะแนนอยู่ในลำดับที่ ๒๑ จาก ๓๑ ประเทศในเอเชียแปซิฟิกที่เข้าร่วมประเมิน ซึ่งเท่ากับปีที่แล้ว โดยในปี ๒๐๒๑ มีประเทศที่ได้คะแนนสูงสุด ๕ อันดับแรกของเอเชียแปซิฟิกที่คะแนนยังไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปี ๒๐๒๐ ประกอบด้วย ๑) นิวซีแลนด์ ๒) สิงคโปร์ ๓) ฮองกง ๔) ออสเตรเลีย และ ๕) ญี่ปุ่น

ตารางแสดงการเปรียบเทียบอันดับ/ผลคะแนนของประเทศที่ได้คะแนนมากที่สุดในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

ลำดับ	ปี ๒๐๒๐	ผลคะแนน/อันดับโลก	อันดับ	ปี ๒๐๒๑	ผลคะแนน/อันดับโลก
๑	New Zealand	๘๘/๑	๑	New Zealand	๘๘/๑
๒	Singapore	๘๕/๓	๒	Singapore	๘๕/๔
๓	Hong Kong	๗๗/๑๑	๓	Hong Kong	๗๖/๑๒
๔	Australia	๗๗/๑๑	๔	Australia	๗๓/๑๘
๕	Japan	๗๔/๑๙	๕	Japan	๗๓/๑๘
๑๙	Thailand	๓๖/๑๐๔	๒๑	Thailand	๓๕/๑๑๐

๓.๓ ผลคะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน ประเทศไทยมีผลคะแนนอยู่ในลำดับที่ ๕ ของจำนวนประเทศในอาเซียนที่เข้าร่วมประเมิน โดยมีลำดับเท่ากับปี ๒๐๒๐ แต่ในปีที่ไม่ปรากฏคะแนนการประเมินดัชนี CPI ของประเทศบรูไน รายละเอียดอันดับ/ผลคะแนนของประเทศอาเซียนปรากฏ ดังนี้

สำเนาถูกต้อง



(นางสาววรัญญา ชวศุกุล)

ผู้อำนวยการกองวางแผนและ...

ตารางแสดงการเปรียบเทียบอันดับ/ผลคะแนนของประเทศอาเซียน

ลำดับ	ปี ๒๐๒๐	ผลคะแนน/อันดับ โลก	ลำดับ	ปี ๒๐๒๑	ผลคะแนน/ อันดับโลก
๑	Singapore	๘๕/๓	๑	Singapore	๘๕/๔
๒	Brunei	๖๐/๓๕	๒	Malaysia	๔๘/๖๒
๓	Malaysia	๕๑/๕๗	๓	Vietnam	๓๙/๘๗
๔	Indonesia	๓๗/๑๐๒	๔	Indonesia	๓๘/๙๖
๕	Thailand	๓๖/๑๐๔	๕	Thailand	๓๕/๑๑๐
๕	Vietnam	๓๖/๑๐๔	๖	Philippines	๓๓/๑๑๗
๖	Philippines	๓๔/๑๑๕	๗	Laos	๓๐/๑๒๘
๗	Laos	๒๙/๑๓๔	๘	Myanmar	๒๘/๑๔๐
๘	Myanmar	๒๘/๑๓๗	๙	Cambodia	๒๗/๑๕๗
๙	Cambodia	๒๑/๑๖๐			

บทสรุป

ภาพรวมผลคะแนน CPI ของประเทศไทยในปี ๒๕๖๔ ได้รับคะแนน ๓๕ คะแนนอยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ จากประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ซึ่งมีระดับคะแนนและอันดับลดลงจากปี ๒๕๖๓ ดังนั้น จึงนำมาสู่บทสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑. ภาพรวมคะแนนของประเทศไทยลดต่ำลง โดยเมื่อเปรียบเทียบคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่สำคัญ เช่น เวียดนาม และ อินโดนีเซีย ปรากฏว่า คะแนนของเวียดนามและอินโดนีเซียเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น จึงเป็นเครื่องสะท้อนว่า นักธุรกิจ นักลงทุน ชาวต่างชาติ นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญ ที่ประเมินประเทศไทย ยังไม่เชื่อมั่นในการบริหารจัดการเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยเท่าที่ควร

๒. สาเหตุสำคัญของคะแนน CPI ที่มีการเปลี่ยนแปลงในปี ๒๕๖๔ คือ

๒.๑ มีคะแนนลดลงจำนวน ๔ แหล่งการประเมิน ได้แก่ ๑) โดยแหล่งคะแนนที่ลดลง ๒ แหล่ง เป็นแหล่งที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบนเพื่อการอนุมัติอนุญาตเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ คือ World Economic Forum Executive Opinion Survey : WEF (-๑) และ IMD World Competitiveness Center World Competitiveness Yearbook Executive Opinion Survey : IMD (-๒) ขณะที่อีก ๒ แหล่งการประเมิน คือ ๑) Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence : PERC (-๒) เป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการดำเนินการต่อต้านการทุจริต และ ๒) World Justice Project Rule of Law Index Expert Survey : WJP (-๓) เป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่ ตำแหน่งโดยมิชอบ

๒.๒ ส่วนแหล่งการประเมินที่เพิ่มขึ้น คือ Varieties of Democracy (V-Dem) : V-DEM (+๖) ซึ่งเป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการประสิทธิภาพการต่อต้านการทุจริต โดยเน้นที่การทุจริตในภาคการเมืองมีการแพร่ขยายตัวอย่างไร

สำเนาถูกต้อง



(นางสาววิรัชญา ชวศุกฤ)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและประเมินผล

๓. องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ได้มีข้อเสนอแนะสำคัญ จำนวน ๔ ประเด็น คือ

๓.๑ ส่งเสริมสิทธิ เสรีภาพ เพื่อเป็นพลังในการตรวจสอบการทุจริต รัฐบาลควรที่จะจัดการในเรื่องเสรีภาพในการแสดงออกภายใต้สถานการณ์ปัจจุบัน และส่งเสริมการต่อสู้ประเด็นสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรม ให้เป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วน

๓.๒ สร้างความเข้มแข็งของหน่วยงานตรวจสอบการทุจริต โดยขยายโครงสร้างหน่วยงานต่อต้านการทุจริต และหน่วยงานตรวจสอบอื่นๆ ให้มีความเป็นอิสระ เพื่อให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุล เพื่อระงับยับยั้งการกระทำการทุจริต โดยรัฐสภาและศาล ควรที่จะเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อมิให้เจ้าหน้าที่กระทำการเกินขอบเขตอำนาจหน้าที่

๓.๓ การปราบปรามการทุจริตข้ามชาติ รัฐบาลควรปรับปรุงจุดอ่อนของระบบที่เป็นช่องทางของการทุจริตข้ามชาติ อาชญากรรมทางการเงิน โดยลดช่องว่างทางกฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ที่กระทำการทุจริตต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

๓.๔ สนับสนุนให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลในเรื่องการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐ ซึ่งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส (Covid ๑๙) ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติวาระพิเศษว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (United Nations General Assembly Special session : UNGASS) เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๐๒๑ กำหนดให้ภาครัฐต้องให้สัตยาบรรณว่าต้องมีการป้องกันการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งการมีความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณที่ดีจะช่วยให้อุณหภูมิชีวิตของประชาชนดีขึ้น

.....

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อน
การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต
สำนักงาน ป.ป.ท.
๒๕ มกราคม ๒๕๖๕

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววริญญา ชวศุกกุล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์

๙ ๐๗๖๕

การมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

ข้อเสนอ/มาตรการ	ประเด็นปัญหา/เป้าหมาย	แนวทางที่ สอดข. เห็นชอบ	เจ้าภาพหลัก
๑. ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐที่เอื้อต่อการค้า การลงทุน จำนวน ๓ มาตรการ			
๑.๑ จัดทำแผนปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐของส่วนราชการในกระบวนการประกอบกิจการในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)	<p>ประเด็นปัญหา :</p> <p>การขับเคลื่อนและบูรณาการ เพื่อสร้างความสะดวกให้กับนักลงทุน ยังขาดเจ้าภาพหลักในการบูรณาการการทำงานเพื่อสร้างความสะดวกอย่างแท้จริง</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกเอื้อต่อการลงทุนในพื้นที่ EEC</p>	<p>เพื่อเสนอ ครม. ให้มีมติสั่งการมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) ในฐานะหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลัก ตาม พ.ร.บ. อำนวยความสะดวกฯ ศึกษาแนวทางเพื่อวางกรอบ และจัดทำคู่มือการอำนวยความสะดวกฯ ให้ครอบคลุมการให้บริการ และเชื่อมโยงการบริการภาครัฐ ให้นักลงทุนสามารถดำเนินการได้ง่ายและสะดวก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงาน ก.พ.ร. - สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) - ส่วนราชการระดับภูมิภาค และท้องถิ่น
๑.๒ จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและรับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ	<p>ประเด็นปัญหา :</p> <p>ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นระบบ</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>เพื่อให้มีช่องทางในการอำนวยความสะดวก ติดต่อ ประสานงาน รับเรื่องราร้องทุกข์จากนักลงทุนและชาวต่างชาติ กรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือถูกเรียกรับผลประโยชน์ โดยจัดทำเป็นฐานข้อมูลสำคัญที่นักลงทุนและชาวต่างชาติต้องรู้ หรือควรรู้ เผยแพร่ทางในช่องทางต่างๆ เช่น ข้อมูลกฎหมายการให้สินบน นโยบายของรัฐบาลในการต่อต้านการทุจริต</p>	<p>เพื่อเสนอ ครม. ให้มีมติสั่งการให้สำนักงาน ป.ป.ท. ยกระดับ “ศูนย์ขับเคลื่อนบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ” เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักลงทุนและชาวต่างชาติ ให้สามารถเข้าถึงบริการภาครัฐได้โดยง่าย และสะดวก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงาน ป.ป.ท. - สำนักงาน ก.พ.ร. - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)

๒๖

สำเนาถูกต้อง


๒๖

ข้อเสนอ/มาตรการ	ประเด็นปัญหา / เป้าหมาย	แนวทางที่ คัดข: เหมชอบ	เจ้าภาพหลัก
๑.๓ การประกาศความสำเร็จของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	<p>ประเด็นปัญหา : ประชาชนยังไม่ทราบถึงประโยชน์จากการมี พ.ร.บ.อำนวยความสะดวกสะตกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘</p> <p>เป้าหมาย : นำเสนอความสำเร็จที่ชัดเจนของการบังคับใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ประชาชนได้รับทราบและเห็นถึงความสำคัญ</p>	เพื่อเสนอ ครม. มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ พร้อมประกาศความสำเร็จของการดำเนินการ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่าง ๆ	- สำนักงาน ก.พ.ร.
๒. การเปิดเผยข้อมูลตามหลักสากลและเพื่อการเฝ้าระวัง ลดโอกาสการทุจริต จำนวน ๒ มาตรการ			
๒.๑ การเปิดเผยข้อมูลตามหลักสากล	<p>- เร่งรัดการเข้าร่วมเป็นสมาชิก OGP (Open Government Partnership)</p> <p>ประเด็นปัญหา : ประเทศไทยยังไม่ได้เป็นสมาชิก OGP (Open Government Partnership)</p> <p>เป้าหมาย : ให้ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิก OGP (Open Government Partnership) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ประเทศไทยในระดับสากล</p>	เพื่อเสนอ ครม. ให้มีมติสั่งการมอบให้สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ที่มติมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิก OGP Open Government Partnership)	- สำนักงาน ก.พ.ร.
	<p>- เปิดเผยกระบวนการงบประมาณตามหลักสากล</p> <p>ประเด็นปัญหา : ประชาชนและภาคประชาสังคมยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดหารายได้และใช้จ่ายภาครัฐเท่าที่ควร เนื่องจากการเข้าถึงข้อมูลค่อนข้างจำกัด เอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีจำนวน</p>	เพื่อเสนอ ครม. ให้มีมติสั่งการมอบให้สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาดำเนินการปรับปรุงการนำเสนอข้อมูลงบประมาณ และเปิดเผยกระบวนการจัดทำงบประมาณตามหลักสากลขององค์การความโปร่งใสในกระบวนการงบประมาณ (Open Budget Index : OBI) ดังนี้	<p>- สำนักงานงบประมาณ</p> <p>- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน</p>

๒๒

สำเนาถูกต้อง



(นางสาววรัญญา ชวศุกกุล)

๗/๗/๖๕

ข้อเสนอ / มาตรการ	ประเด็นปัญหา / เป้าหมาย	แนวทางที่ คอคช. เห็นชอบ	เชิงภาพหลัก
	<p>มาก มีความซับซ้อน และเป็นข้อมูลเชิงเทคนิค และมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการงบประมาณทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคประชาสังคมยังอยู่ในวงจำกัด</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>ตามที่ องค์การความร่วมมือทางด้านงบประมาณระหว่างประเทศ (International Budget Partnership : IBP) ทำการสำรวจ และให้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เปิดเผยแพร่รายงานการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>๑) เปิดเผยแพร่ค่าแถลงงบประมาณบนเว็บไซต์ ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ</p> <p>๒) นำข้อมูลงบประมาณเผยแพร่บนเว็บไซต์ ในรูปแบบ Excel (ควบคู่กับไฟล์สกุล PDF)</p> <p>๓) นำร่างงบประมาณประจำปีล่วงหน้า อย่างน้อย ๓ เดือน</p> <p>๔) นำรายงานระหว่างปี กลางปี และสิ้นปีเผยแพร่บนเว็บไซต์ และ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เปิดเผยแพร่รายงานการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศ ขึ้นบนเว็บไซต์อย่างต่อเนื่อง</p>	
<p>๒.๒ พัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวัง ลดโอกาสการทุจริต</p>	<p>พัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐเพื่อประชาชน เช่น ภาษาไปไหน? และภาษีมจากไหน? ให้ประชาชน สามารถเข้าถึงได้ในรูปแบบ มีถือือประเด็นปัญหา :</p> <p>ข้อมูลในระบบภาษาไปไหน ? และภาษีมจากไหน ? ยังไม่อยู่ในรูปแบบไฟล์ดิจิทัลที่มีรูปแบบโครงสร้างทางคอมพิวเตอร์ ทำให้ภาคประชาชน ภาคเอกชน หรือสื่อมวลชน ไม่สามารถนำไปพัฒนาต่อได้ และยังมีข้อมูลโครงการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับนักลงทุนชาวต่างชาติเผยแพร่</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>เพื่อให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (DGA) พัฒนาคุณภาพข้อมูลที่จะต้องเป็นเชิงลึกและแบบชุดข้อมูลควรอยู่ในรูปแบบเป็นตารางหรือรูปแบบที่มีโครงสร้างทางคอมพิวเตอร์ เช่น ไฟล์ CSV,XLS,XLSX,XML,JSON เป็นต้น เพื่อให้ข้อมูลที่เผยแพร่ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่</p>	<p>เพื่อเสนอ กรม. ให้มีมติ สั่งการมอบหมายให้ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ศึกษาและปรับปรุงข้อมูลให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยง่าย</p>	<p>- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล</p>

๒๒


สำเนาถูกต้อง



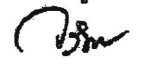
พ ๒๕

ข้อเสนอ /มาตรการ	ประเด็นปัญหา / เป้าหมาย	แนวทางที่ สอดข. เห็นชอบ	เจ้าภาพหลัก
	<p>- พัฒนาข้อมูลเปิดในการประเมิน ITA</p> <p>ประเด็นปัญหา : การเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐในข้อคำถาม (OIT) ในการประเมิน ITA ยังไม่ตอบโจทย์การผลักดันการยกระดับคะแนนดัชนี CPI</p> <p>เป้าหมาย : ให้สำนักงาน ป.ป.ช. พัฒนาในส่วนของการเปิดเผยข้อมูลเว็บไซต์ของหน่วยงาน (OIT) เช่น ออกแบบข้อมูลของหน่วยงานรัฐให้เป็นเครื่องมือเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของภาครัฐ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามในแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ที่ต้องเผยแพร่ตามหลักสากล ข้อมูลที่เป็นสถิติ/เกี่ยวกับงบประมาณรายรับ รายจ่าย คุณภาพข้อมูลที่เผยแพร่เป็นเชิงลึกและแบบชุดข้อมูลเป็นรูปแบบไฟล์คอมพิวเตอร์ที่มีโครงสร้าง เช่น CSV , XLS , XLSX , XML ,JSON ข้อมูลสำคัญที่ชาวต่างชาติต้องรู้/ควรรู้</p>	<p>เพื่อเสนอ ครม. ให้มีมติ สั่งการมอบหมายให้ สำนักงาน ป.ป.ช. รับข้อเสนอดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการ เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐในข้อคำถาม (OIT) ในการประเมิน ITA มีคุณภาพมากขึ้น</p>	<p>- สำนักงาน ป.ป.ช.</p>
<p>๓. สร้างการรับรู้เชิงรุกเชื่อมโยงถึง Partner Institute ที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)</p>			
<p>๓.๑ สร้างการรับรู้เชื่อมโยงถึงหน่วยงานที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต</p>	<p>ประเด็นปัญหา : ปัจจุบันช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนนักลงทุนและชาวต่างชาติ ยังไม่มีประสิทธิภาพ ยังขาดความทันสมัย ขาดการเชื่อมโยงข้อมูล AI ที่เป็นระบบ ทำให้นักลงทุนไม่มีความเชื่อมั่นเพียงพอเกรงว่าจะได้รับผลกระทบจากร้องเรียนหรือให้ข้อมูลการทุจริตกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้ง</p>	<p>เพื่อเสนอ ครม. ให้มีมติสั่งการมอบหมายให้ คณะอนุกรรมการเสริมสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วม สร้างคอนเทนต์การประชาสัมพันธ์เชิงรุกที่เข้าใจง่ายเพื่อให้นักลงทุนและชาวต่างชาติ และมอบหมายให้ กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และกรมประชาสัมพันธ์ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานรัฐบาล</p>	<p>- อนุกรรมการเสริมสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วม - กรมสารนิเทศ - กระทรวงต่างประเทศ - กรมประชาสัมพันธ์</p>

๒๑

สำเนาถูกต้อง

 (นางสาววิญญา ชวุกกุล)
 ๓ กพ ๒๕

ข้อเสนอมติ/มาตรการ	ประเด็นปัญหา / เป้าหมาย	แนวทางที่ คอตช. เห็นชอบ	เจ้าภาพหลัก
	<p>ขาดการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อสร้างการรับรู้ถึงผลงานของรัฐบาลให้ที่เป็นที่ประจักษ์ในสายตานานาชาติ</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>เพื่อให้มีการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เชิงรุก ทั้งภายในและต่างประเทศ โดยเฉพาะหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นศูนย์กลาง (Partner Institute) ในการจัดส่งข้อมูลประเทศไทยให้กับแหล่งการประเมินต่างๆ ของดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)</p>	<p>ในการแก้ไขปัญหาทุจริตของประเทศไทย ให้ Partner Institute รับรู้</p>	
<p>๓.๒ สร้างการรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย - แปซิฟิก (APEC)</p>	<p>ประเด็นปัญหา :</p> <p>นักลงทุนและชาวต่างชาติ ยังไม่รับรู้ ประเทศไทยมีโอกาสในการสร้างรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือในระดับนานาชาติ จากการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) ในปี พ.ศ.๒๕๖๕</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>เพื่อให้กระทรวงต่างประเทศ ได้ใช้เวทีเจรจาการค้าแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการค้าการลงทุน นโยบายการต่อต้านการทุจริตของประเทศไทย</p>	<p>เพื่อเสนอ กรม. มีมติมอบหมายให้คณะกรรมการเสริมสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วม กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะกลไกของรัฐบาล เป็นผู้แทนในการประชุมย่อย (Senior Officer Meeting : SOM) เพื่อชี้แจงผลงานรัฐบาล ในการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งจัดเวทีสร้างการรับรู้ถึงนโยบายการต่อต้านการทุจริต และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาทุจริตของประเทศไทย ในประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - คณะอนุกรรมการเสริมสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วม - กรมสารนิเทศ - กระทรวงการต่างประเทศ - สำนักงาน ป.ป.ท. - สำนักงาน ป.ป.ช.

สำเนาถูกต้อง


ข้อเสนอ / มาตรการ	ประเด็นปัญหา / เป้าหมาย	แนวทางที่ สอตช. เห็นชอบ	เจ้าภาพหลัก
๔. วางระบบการขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)			
๔.๑ จัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)	<p>ประเด็นปัญหา :</p> <p>ประเทศไทยยังขาดกลไกการบูรณาการในการขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนี CPI อย่างเป็นระบบ</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>เพื่อให้มีกลไกในการกำกับ ขับเคลื่อน ติดตามและประเมินผลการดำเนินการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนี CPI อย่างเป็นระบบ</p>	<p>สอตช. ได้มีการดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อสนับสนุนเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI ภายใต้งานคณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ อยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้มีกลไกในการกำกับ ขับเคลื่อน ติดตามและประเมินผล ดำเนินการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนี CPI อย่างระบบ จึงควรเสนอให้แต่งตั้ง “คณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับคะแนน CPI” ภายใต้งาน สอตช. และให้สำนักงาน ป.ป.ท. จัดโครงสร้างภายในเพื่อรองรับการดำเนินการอย่างเป็นระบบ</p> <p>ปัจจุบัน สอตช. ได้มีคำสั่งคณะกรรมการอำนวยความสะดวกด้านการทุจริตแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๖๕ ตั้ง ณ วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๕ แต่งตั้ง คณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต เรียบร้อยแล้ว</p>	- สอตช.
๔.๒ การปราบปรามที่จริงจังและการลงโทษที่เข้มงวด	<p>ประเด็นปัญหา :</p> <p>- ประชาชน สื่อมวลชน และสังคม ยังมีความเคลือบแคลงสงสัยในมาตรฐานการดำเนินคดี รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินคดีที่สำคัญๆ ในระดับประเทศ</p>	เพื่อเสนอ กรม. มีมติมอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป	- สำนักงาน ป.ป.ท. - สำนักงาน ป.ป.ช.

สำเนาถูกต้อง




(นางสาววิมลญา ขวสุกุล)



ข้อเสนอ / มาตรการ	ประเด็นปัญหา / เป้าหมาย	แนวทางที่ คอตช. เห็นชอบ	เจ้าภาพหลัก
	<p>เป้าหมาย :</p> <p>เร่งรัด ติดตามการดำเนินคดีใหญ่ (Big Case) / คดีที่มีความสำคัญระดับประเทศ / คดีทุจริตที่มีผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง หรือคดีสำคัญที่สังคมให้ความสนใจ โดยให้มีการเร่งรัด ติดตาม และเผยแพร่รายงานผลการดำเนินคดี (เฉพาะข้อมูลที่เปิดเผยได้) ต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ</p>		
<p>๔.๓ สนับสนุนกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ในการต่อต้านการทุจริต</p>	<p>ประเด็นปัญหา :</p> <p>ภาคเอกชนถือเป็นส่วนสำคัญของวงจรการทุจริตคอร์รัปชัน แต่ภาคเอกชนยังแสดงออกถึงการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันน้อย</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>ให้ภาคเอกชนจัดกิจกรรมต่อต้านการทุจริตทั้งในระดับองค์กร ชุมชน สังคม (Social Enterprise) โดยกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ยินยอมให้ภาคเอกชนที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต สามารถนำค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมมาขอรับการลดหย่อนภาษีได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจ (Incentives) ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต แสดงออกถึงความเป็นพลเมืองของประเทศ ที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>เพื่อเสนอ กรม. มีมติมอบหมายให้ กรมสรรพากร กระทรวงการคลังศึกษาแนวทางและความเป็นไปได้ ในการดำเนินการ</p>	<p>- กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง</p>

๑๒

สำเนาถูกต้อง



๗๖๕



สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา